54. TERCEME-I NISABU'L-IHTISAB of Seyh Siracu'd-din.
Omer b. Muhammed. Translated by Ali b. Bali.
Translated in A.H.969.
8vo, leather back, 81 fol. naskh. XVll th cent.
See Bursali Tahir 111, 85. £10-10-0.

هو
١

[illegible]

كتاب ترجمهٔ نصاب الاحتساب

للشيخ سراج الدين عمر بن محمد بن عوض السنامي

تم

تاريخ ترجمه ٩٦٩ سنه

كتاب ترجمهٔ نصاب الاحتساب

نور توفيق وهدايت ولمعهٔ شمعهٔ فراست وكياست برله ظاهر
وباهر دركه تيجان بدايات وفواتح مادام كه درر غرر كلمات عنبرين
فوايح حمد وثناى ايزد متعال برله كه اسعد كلام واليمن مقال ديو
ترصيع وتذييل اولنمه بموجب كلام خير البشر كل امر ذى بال لم
يبدا بالحمد لله فهو ابتر ناقص واجذم اولمسى معين ومقرر درنه
پس مؤيد اختتام فايز موايد جمع وعوايد فوايد اتمامى جايز
اولمق كه اقصاى مناى اولى النهى در تحميد وتمجيد رب مجيد
برله رطب اللسان اولوب مدح وثناى بخشندهٔ نعمت وجود وبسط
كنندهٔ درياى لطف وجود برله مشرق الجنان اولمغه موقوفدر
بيت از صانعى كه از اثر صنع او فلك • چندين هزار صورت نقش نگار
يافته • هر يك قطره از بهار عطايش سحاب برد • يك شمه از شمايم
لطفش بهار يافت • والحمد لله على الائه الجليلة الفاخرة الباهرة
ونعمائه الجميلة الباطنة والظاهرة ما تقرب اليه الثقلان بالركوع
والسجود وانتظم نوع الانسان فى سلك الوجود بعد ذلك صلاة صلوا
بموجب يا ايها الذين امنوا صلوا عليه روح پر فتوح فخر كائنات
وخلاصهٔ موجوداته كه تعليم خانهٔ علمه شديد القوى كه وارادهٔ الهيه
برله پرورش ومربى وكاركاه وما ينطق عن الهوى ده اداب شريعت
سبحانه برله مصطفى ومجتبادر

ممدوح رسول والاجناب ازلسان مترجم کتاب

دریکتای دریای فتوت و نکین خاتم مهر نبوة و شفاساز فؤاد
درد علت و طبیب وحاذق مرضای امت و محمددرکه تاج اصفیاد
غباری نورچشم اولیادر و فروغ طلعتی درزیب افلاک و جبینی
نوربخش مرکزخاک و قشنی طغرای حکم دین پناهی و
خطی سرمشق مکتوب الهی و ایدب برهانی مهرک ایه بن شق
ایزدی کفرله اسلامی الحق و اقیدب آب جوهر بنانی و بوی جگرکباب
غفلتده جهانی و علی التواتر والتوالی ابلاغ وارسال قلنمق کرک
درتاکه بو سفینهٔ کوهر اعمال ذیور یمن واقبال برله فرخنده فال و مجسته
مال اوله لمترجم الحروف صلی الله علی النبی محمد وعلی الذین
یلونه احسانا اما بعد ارباب افهام اولی الابصار واصحاب
سعادت انجام ثاقبة الانظاره خفی ومکتوم بوشیده ونامعلوم
دکلدر که سعادت ابدیه سنی بلند وثمرهٔ سرمدیه یه وصول ومطالب سنیه
ومرتبه نک حصولی ما جاء به الرسول حسن دقبول برله قبوله اوامر
اوامر الهیه امتثال دعبادعبودیت وتذلل برله دائما کما لانکله
در وبقای بنای ملک وامارة وقیام خیام ایالت وولایت حمای
شرع شریفی حمایت منوط وحوزهٔ دین مبینی کما ینبغی صیانت
ورعایته مربوط درلاجرم حکام جاریة الاحکام وامرای جابیة
الاداء لازم درکه زلال احکام شرعیه ی ریاض ممالک محمدیه ده
اجرا ایدنلر تا نهال امال عز واقبال وشاخسار دولت برکمال ثمرات سعادت
دوام آیات ایله مالامال اولوب ذوربازویه شمشیر جهانکیرلری یوما

فيوماً مزيد وطالع فرح فال وبهجة مال لرى آنافانا سعيد وابو بطرب
وشادمانی لری کشاده واسباب نیل آمال وامانی لری آماده اولدیغنه بناء
على ذلك ولاة ممالكه دين بلكه فرض عين دركه حملهٔ علم شريف
شامخ الاركان ونقلهٔ احكام دين منيف راسخ البنيانه كه خلعت
قامت بالالری طراز علماء امتی كانبياء بنی اسرائيل ايله معلم وذات
ملك صفاتلرينه مقام بی همتاى العلماء ورثة الانبياء مسلم در عون
صميم البال توجه واقبال كوهرتاب جواهر زواهر كلماتهٔ سعادة آيات
ولئالی غوالی عبارات هدايت سمات تاريخی كوش هوش لرينه منكوش
ولوح خاطرلرينه بونلرك رسم ونقشيله مصور ومنقوش اينلرو علمای
صائبة الآرا كه دخی لازم دركه كلمهٔ نصيحة الدين النصيحة نحوای مقتضاسی
طريق حقی كشف وبيان واظهار وعيان ايتمكدن تقصير ايتميوب كماينبغی
تفهيم وتقرير ايدلر ايشته بو عهدده فروغ ومدارج مثوبات
نصح وتعليم عروجنه ايجون بحر طامی وبدر سامی شيخ سراج الدين
عمر بن محمد بن عوض السنامی نصاب الاحتساب نام بر كتاب مستطاب
مرضی آلنظام ترتيب وتاليف وتركيب وتصنيف ايلمشكه اصحاب
دولت وارباب مكنتلری اهم فهام واتم مرام اولان مسايل
شريف واحكام منيفه كتب معتبرات ايمهٔ ثقاتدن نقل صريح
واسناد صحيح ايله على وجه الاختصار والاجمال احتوا واشتمال
اوزره در لكن ديار روم وبو مرزبوم ده نسخه سی شايع اولميوب
عرائس فحاويسی هنوز تتق ظهور وبروزدن جلوه كر وشموس
مطاويسی بروج بياندن نمايان وضيا كستر اولمامشدر بو داعی مشكور

اسم مؤلف

[illegible]

المساعي

تاریخ ترجمه

المساعی یه سنه تسع وستین وتسعمایه ده بتوفیق الملك العلام طواف
بیت حرام و زیارت زمزم ومقام نصیب اولدقده بعض اهالی کرام
محترم دن بطریق الاستکتاب بو کتاب مستطاب برله تشرف واسعاف
میسر اولمش ایدی قصد ایلدم که اول شوخ حجازی ومحبوب ممتازی
جناب آصف مناب سیف الاسلام والمسلمین جنت الغزاة والمجاهدین
بدر منیر برج سعادة افتاب جهانتاب اوج ایالت ولایت هژبر
نبرد میدان دلیری ببر صولت جهانگیری بالانشین بارگاه سرافرازی
نیزه باز عرصهٔ معارك ومغازی دستور اعظم والا رتبت مشیر
افخم برجیس منزلت حضرت پاشای آصف رای وزیر لا نظیر
ملك ارای ایثار ونثار ایدم که بیت اتش تعشق اگر بر قلب اعدا بگذرد
از دل دشمن برون آید دودی بوی کباب • گر به اکسیر هوایش خاك
یابد تربیت • از لطافت در تن عالم روان گردد حباب •

ابداع کلام در ستایش وزیر پادشاه

زهی دولت که ویرمش اکا باری • مسخر ایلمش ملك و دیاری
تمامت قبضه سنده ربع مسکون • الی التنده خاتم گبی گردون
طوتیدر کوس عدلی طمطراقی • خراسان وصفاهان وعراقی
ایرشور صیتی کوکی افتابه • صالیدر ولوله بو نه قبابه
صدای لطفی ایرر قاف تا قاف • اکا باشی اندرر هر اهل انصاف
فلك گویا که بر زرین اوتاغی • قمر بزمنده یانر بر چراغی
غلامیدر انك هندوی شب داج • زمانه پیر تدبیرینه محتاج
کشی کم شعشعه صالور جهانه • طولر نور زمین وآسمانه

انوك مشكات طبعندن اولوب نور ❁ جهانی شور ظلمتدن ایدر دور

الهی دولتنی دائم ایله ❁ سریر عدلتك قائم ایله

ایدب سرکشلری فرمانه رام ❁ خلایق دولتندن بولسون ارام

رضای حقی هر دم طالب اولسون ❁ عدوی کینه خوینه غالب اولسون

کسوب عرقنی تیغی بی دریغی ❁ هلال اسا اهلسون عرشه تیغی

دعاسی ایدشوب هر اهل حالك ❁ یتیشسون همتی هر دم رجالك

چراغ عزتی تابنده اولسون ❁ نهال دولتی تابنده اولسون

اولوب سرسبز امیدی شاخساری ❁ ایرشسون هر نفس بیك برك وباری

براغن صقلیوب باد ضرردن ❁ خدا دور ایلسون یاوز نظردن

لکن تعمیم فوائد وتکثیر عوایدایچون اول شوخ عربینك لباسنی ترکانه وجنبش واطوارنی رومیانه ایدب قدر یسیر تهذیب و تغییر واسلوب حسن اوزره سبك وتقریر اولندی ایزد متعال ❁ واهب الامال دن مرجو ومامول ومتضرع ومسئول درکه مرآت عقل ومنتاز وشاهباز طبع همای پرواز لرینه فی الجمله ملایم ❁ کورنیوب مواقع سهو وزلل ومواضع خبط وخلل دامن وعفو کرم بر له مستور اوله بعد ذلك معلوم اولاکه بو کتاب مشتمل برموجب اختلاف مقاصد ومراصد فرق ❁ بش باب اوزره مرتبدر اکرا عوان باری بو فقیر مستمند یاری قیلورسه بو کلام والغریب سلك تحریر وسمط تنظیرده نظم وترتیب اولنوب عرایس معانیسی منصه اجلاده عرض جمال ایدب مناظر الفاظ وسطوردن بروز وظهور ایده عصمنا الله من الزیغ والزلل والخطاء والخلل فیما قصدناه

من

من العمل الباب الاول فی تحقیق معنی الاحتساب وبیان من اشتهر
بهذا الوصف من الاصحاب اوّلا معلوم اولکه لفظ احتسابك
معناسی واهل شرع قتنده فحواسی امر بالمعروف ونهی عن المنکر
قلمقدر یعنی شرع شریف وامر منیف موجبی اوزره ائمه سی لازم اولن
اعمالك ترکی ظاهر اولدقده ایدلك دیو امر ایدب وائمه سی جائز
اولمین افعالك مثلی صدور بولدقده دفع ومنع ایمکدر وثانیا
معلوم اولکه نهی عن المنکرات افراد مسلمینه بحسب الطبقات واجبدر نتکم
حضرت فخر کائنات وخلاصهٔ موجودات حدیث شریف وکلام منیفنده
بیورردی اذا رأی احد منکم منکرا فلیغیره بیده فان لم یستطع فبلسانه
فان لم یستطع فبقلبه فذلك اضعف الایمان یعنی علیه الصلوة والسلام
هیچ سیزدن بریکز بر امر منکری کورسه البته تغییر ایلسون اگر اکا
قادر دکلسه دلیله تغییر ایلسون اگر دلنه قادر اولمزسه قلبیله
تغییر ایلسون یعنی فعلنه بوزی قلبندن انکار ایدب نفسنه نبت
کوبه کورسون نته که پیشوای اهل نحو حضرة ابن مسعود بیورر
حسب امرأ منکم اذا رای منکرا لا یستطیع له تغییر ان یعلم الله من
قلبه انه کاره بعض علما دیمشلردر که الیله تغییر امراءنك وظیفه سیدر
ولسانله تغییر فاتحی علمانك حکیمیدر وقلبله تغییر ضعیف الفطره
وقلیل الخیر اولن عوام ناسکه اکثری امثال نسناسدر انلرك
حالیدر که اضعف ثمرات ایمانلر واقل طبقات عرفانلر اسد الله
الغالب امام علی بن ابی طالب بیورر افضل اعمال که طلبهٔ کمل رجال
در امر بالمعروف ونهی عن المنکر قلمقدر وهر کمسنه که امر بالمعروف ایدر

دین اسلامی خللدن سد واهل ایمانك ظهرنی شد ایدر وهر کمسنه که
نهی عن المنکر ایچون سوق کلام ایدر علی التحقیق انوف منافقینی
ارتمام ایدر روضه ده مذکوردر امر بالمعروف ونهی عن المنکری
تارك اولنلر صلوة مفروضاتك ترکنه سالك اولنلر کبیدر
شکه ترك صلوة اشنع شیأ ایدر کذلك ترك احتساب مستوجب عقاب
رب الاربابدر وحلیه ده احتسابی تارك اولوب طریقه امر ونهیه سالك
اولمینلر حقنده قبل شارعدن نیجه درلو وعید وانواع وجوهله تهدید
وتشدید وارد اولمشدر حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردر
ما من قوم یکون فیهم رجل یعمل بالمعاصی ویقدرون ان یغیروا
علیه فلا یغیروه الا عمهم الله تعالی بالعذاب قبل ان یموتوا یعنی
علیه السلام هیچ بر طائفه یوقدر که انلرك ایچنده بر عاصی مرتکب فجور
ومعاصی اولوب اول طائفه انی فسق وفجور وبغی وشرورندن منع
ودفعه قادر لو ایکن نهی وزجر ایتمیه لر الا اول قومه الله تعالینك عذابی
نازل واول فاسقه مخصوص اولمیوب جملهسنه عام وشامل اولور تا
موتی نوشی وصدای کوس رحلتی کوش ایتمزدن اول ویه حضرت سید
المرسلین علیه السلام الله والناس اجمعین دن مرویدر بنم امتمده بر طا
ئفه یوم نشورده مساکن قبورده قردة وخنازیر صورتنده محشور اولور
اول سببدن که اهل معاصیه مداهنه ایدوب ونهی ومنعه قدرت وزجره
دفعه مکنتلری وار ایکن نهی ایتمدیلر وعمرو بن دیناردن منقولدر که
زبوره ده مسطوردر بر کمسنك جاری طریقی معاصیه سالك وجاری
اولسه واول کمسنه فاسق مزبوری فسقندن حجر ومنع وزجر ایتمسه فسوق

و معاصیده اول عاصی ایله شریکدر و بلال بن سعیددن مأثوردر والسنة
رواتنده مذکوردر هر خطیئه که گناه مستور اولور ضرری صاحبنه مقصور
اولور و هر خطیئه که اظهار و اعلان اولونه آنوک ضرری نافض و کامل
جمله خلقه عام و شامل اولور اخبارده مذکور و کتب تواریخده بو وجه
جمله مسطوردر که حضرت قادر بیچون یوشع ابن نونه وحی ایلدیکه سنک
قومکدن یوز بیک کمسنه هلاک و منزللرینی زیر خاک ایتسم گرکدر قرق
بیکی قومکک خیارندن و آلتمش بیکی شرارندن اولسه گرکدر پس یوشع
بن نون بو قضیه نوک وجهنه ذهنین ایستوب ایدی یا رب شرار و طغا
فجار فسق و فجور و ظلم و زورلری سببیله عذابکه لایق و عقابکه مستحق
لردر اما خیار قوم که دائما عمللری صلوة صوم اولوب طاعات
و عبادات معتادلر و امر شریفکه مطیع و منقادلردر انلره عذابک وجهی
ندر پس حق جل و علا بیوردی انلر بنم غضبمله غضب ایتمدیلر و عصاتی زجر
و منع طریقنه گیتمدیلر و بنم غضبمه مستحق اولنلرله اشتباک و ارتباط و
انلرله معاشرت ایدوب اختلاط ایلدیلر لاجرم مستحق عتاب بلکه مستوجب
عقاب اولدیلر پس هر کمسنکه یوم آخره ایمان و ما جاء بالرسوله قبول
و اذعان ایدوب قضایای وعد و وعیدی تصور و تصدیق و مقدمات
سابقه نک نتایجنی تحقیق ایدر لازمدر که اشعه جوانبی جمع و کار
خانه تک بوبینده شمع ایدوب عیون عبرة برله تتبع جوانب و نور بصیرت
برله تفکر عواقب ایدن خصوصا حکام مسلمین و ولاة دین مبین که
مقام سید المرسلینده قایم اولوب زمام امور و نظام احوال جمهور قبضه
حکومت و حوزه ولایتلرنده در و اجرای احکام شرعیه و تنفیذ

وامر الهيه قادرلردر لايق بودركه مذكور اولان احاديث واخباره دخى
اعتبار ايله ناظر اولوب هر قصه دن بر قصه وهر خبردن بر اثر اخذ ايده لر
صحابهٔ كبار وعلماء اخيار بو بابده بذل مجهود وطرح وجوده اعتشلردر
اما خلاصهٔ اصحاب حضرت عمر بن الخطاب بو بابده علم دبو طريقتده مقتدا
ومسلم اولوب اصحاب كبار اجمعين انتساب احتسابله اشتهاد بولمشلردر
اول سيد نكه حقى بالحدّ كما ينبغى فارق وباب امر ونهى ده حسن اهتمام
وسعى تمامى برله جمله دن فايق ايدى حتى كلمات سعادة اياتندن وارد او
لمشدر حبب الىّ من الدنيا ثلث امر بالمعروف والنهى عن المنكر وحد
فيم فى الله يعنى رضى الله تعالى عنه امور دنياده بكا اوچ نسنه محبوب
ونيم تيمده جمله دن مرغوبدر بريسى امر بالمعروف وبريسى نهى عن المنكر
ايتمكدر وبريسى دخى شول حددركه بامر الله اقامت اولنوب مقتضاى
شرع شريف رعايت اولنمش اوله اخبارده وارد اولمشدركه يوم قيام
ده كافهٔ انام محشور اولدقده علم عدل حضرت عمرك دست شريفنه تسليم
اولنوب منتهٔ عدالت اولان ارباب حكم ولايت اول لواى سعادت
احتوانك ظلال حمايتنده فارغ البال وآسوده حال اوله لر وحضرت عمرك
نفاذهٔ كلامى افراد انامه مخصوص دكل ايدى كه بلكه عالم اناصرده حكمى
آب كبى جارى وروح حيوانى كبى ساير وسارى ايدى روايت اولنور
اول حضرتك زمان حكومتنده بر باديه ده زلزله واقع اولدى وقلوب
ناس بيم هلاكله سربسر طولدى پس حضرت عمر ميمنت اثر اصحاب كرام ايله
اول طرفه كذر ايدب اول يرى درّه سيله اوردى دالسكنى باذن الله
ديو خطاب مستطاب بوردى همان ساعت اول ير باذن خالق القوى

والقدر حضرت عمرك امر شريفنه امتثال ايدب ساكن اولدى ايله روايت
اولنوركه اول صحابى كزين و پيشواى اهل يقينك زمان حكومت
و هنكام عدالتنده وادى نيلك عادت مألوفه سى اوزره جريان وصورت
معروفه سى اوزره حركت وغليان ايتمسوب اهل مصر خوف غلا ايله وا
ويلا چاغرشوب غرقاب لجۀ اضطراب اولدلر و بالآخره بو سياحى
حضرت عمره اعلام ايديجك بيورديكه سوابق ايام وسوالف شهور
واعوام ده بونك مثلى واقع اولمجق اوله زمانك خلقى نه كونه اعمال
و نه كاره اشتغال ايدرلرايدى جواب ويردىلركه هر قچن بو خطر حايل
بو دياره وارد و نازل اولسه بر بكر نوعروسى و پرده نشينى
و انواع ثياب وحلى الله ترزيين ايدب نيله اترلردى پس كما كان
اسلوب سابق اوزره جريان وغليان ايدردى پس حضرت عمر
هدايت رهبر بو كلمات اجابت آياتى بر كاغده يازدى من عبد الله
امير المؤمنين الى وادى النيل اما انا فلا اشتغل برسم الجاهلية
ولكن سيرى باذن الله وامر ايلديكه اول رقعه يى وادى نيله و
مجراى سيله آتهلر اول مكتوب هدايت اسلوبى وادى نيله القا
اتدكلرى آن امر شريفنه انقياد ايدب اولكيدن ارتوق جريان كوستردى
الى هذا الآن بر سنه ده تخلف و اول امر شريفه امتثالده تردد و توقف
ايتمدى لكن فى زماننا امر بالمعروفك كارى مختل و نهى عن المنكرك
بازارى كاسد ومعطل اولوب اجراى شريعت خير البريه و اعمال
طريقت عمريه ده توانى و اهمال و اغماض و امهال سببيله انواع
خبائث وشرور اصناف مفاسد و فجور بو ما فيه ما بروز ظهور

حضرت عمر رضى الله تعالى عنهك نيل كوندرديكى رقعه لرى

امر بالمعروف نهى عن المنكر مختل اولدوغى

بولمشدر زیرا منافی وفسوق رواج بولوب اصحاب ملاهی ومناهی
ارتکاب منکرات ایله ابتهاج کوسترلر ایدی اما جمله دن بو عشرت شرب خمور شنیع
معاصی وفجور ایکن اهمال ورخصت سببیله شیوع وشهرت بولوب ایام
شریفده قافله میخانه مالامال وبنای هوی مستانیله عرض شریعت
پایمال اولوب بو بابده حاجب ورقیب اولنمامغین طبقه اختلال
قریب اولمشیدی الحمد لله الملك المنان اثناء ترتیب کتاب وتحریر
فصل خطابده باب سعادة نشانه فرمان قضا جریان وارد اولوب
شمشیر عالم کیر تدبیر وزیر عطارد نظیر ایله کروه فسق وفساد
جمعنی طاغتدیلر وسنك خشم وغضب ایله خملك نام ننکنی صیوب
بادهٔ خرابی خونی اعدا کبی اقتدیلر ساغرك ایاغنی قروب صراحینك
باشنی یاردیلر وحباب میاك دماغنده باد غروری سوروب چقردیلر
ای یخ خمخانه لری سیل هجوم ایله منهدم ایدوب اهل هوانك یاپنی یاصدیلر
وصارم صمصام شریعتی هلال اساس شرعه اصدیلر وبالجمله صدای
کوس معدلت شهنشاهی ایله کوش فلك طولدی وارباب زهد و
صلاح کوکلی استدوکنی بر ده بولدی وریاض دین وتلاث نلاول
انظار صاحب سعادة ایله تازه وبی اندازه نضارة رونق بولوب
کوی مغانه صوی صوغلمش دکرمن کبیدر میخانه لر مصراعی باصلق
اولدی من بعد سبب رجا واهل مقطوع دکلدر که یوماً فیوماً
اعلام شریعت منصوب ومرفوع اولوب سایر منکرات ومناهی
دخی انظار عین عنایات شهنشاهی ایله منظور وملحوظ اولوب
تبدیل وتغییرینه فرمان عالیشان وعالم کیر لری وارد اوله

منع شرب خمر

مثلا

بيان زنا

مثلا مصيبت زناكه اقبح قبايح واشنع فضايح اولوب ضرری عام و جميع
اديانده حرام ايكن ولاة اعياة اهل هوايه ارخای عنان ايدوب
الكز سوق منع نسوق اولنوب هر كوشه‌ده نيجه ارذاله متاع و صلحی
آشكاره بيع و شرا و سرمايۀ دين و عرضلرينی اردن بها ايله هبا ايدرلر
و بو مرتبه ايله قناعت و بو قدر وسعت كفايت ايتميوب بلاد
مسلمين و معاقل مؤمنينده طايفۀ زناة و زمرۀ طغاة ايچون مكان
مخصوص تعيين و بطريق الاعلان فسق و فجوره تمكين اولنورلر
ظاهر بودركه بو مصيبت عظمی يه باعث جمع مال دركن اول معقول
مالله انتفاع خيال محالدر سوالف ايامده امرای اسلامك
عادت مرضيه و سنت رضيه‌لرندن ايمش كه بر عالم و فاضل و متدين
و كاملی بو خصوصه رعايت و بو طريقی حمايت ايچون محتسب وضع
ايدوب قدر كفايه سنی بيت المالدن تعيين ايدرلر ايمش اكابر علمای
صايبة الاراء محتسبی ايكی يره تقسيم ايدوب محتسب منصوب ايله محتسب
متطوعی نيجه طريق ايله فرق ايتمشلر محتسب منصوب اولدر كه
خصوص مذبوره رعايت ايچون جانب سلطانيدن تعيين و اقامت
اولنمش اوله و محتسب متطوع شول كمسنه‌دركه محضا حضرت
رب الاربابه تقرب و انتساب ايچون من عند نفسه احتساب
ايده فرق اول حكم محتسب متطوع بر طائفۀ طاغيه وضع منكر
اوزره كورسه اكر بلسه كه انلری اول وضعدن منع قصد ايتدوكی
تقديرجه كلامنی استماع ايدوب اول فعل قبيحدن ارتداع و امتناع
ايدرلر نهی عن المنكر ايتمك واجبدر اكر كلامنی قبول ايدر طريقه مستقيمه

دخول ایتمیه کلرینی آکلرسه ایکیده خالی دکل منع ایتدوکی تقدیرجه
مابینلرنده رفع صفا وضرب وشتم واذایه مؤدی اولمزسه نهی الله
ترك بینده مخیردر درکرسه احتساب ایدب ضیاع کلامی ارتکاب
ایده دکرسه سکوتی قبول ایدب راه رخصته دخول ایده اکر محذور
مذکوره مؤدی اولمق قرار ایلسه اذا واضرارده تحمل واصطبار ایده جکنی
اکلرسه اولی وافضل اول فاسق ومهمل لوری فعل منکردن منع
ایتمکدر تاکه آنلرك ظلم بیدادی سببیله فضیلت جهاده نایل اوله اکر
نفسنده عدم اصطبار فهم ایدرسه اولی واحری سکوتی اختیاردر اما
محتسب منصوبه علی کل حال اعتذاره مجال اولمیوب حدود عمریه‌یی اقامت
وکلامنی کماینبغی تمشیت ایتمك لازمدر زیرا کندو اعوانی کفایت
ایلمزسه اعونهٔ سلطانیه استعانته قادر وهر وجهله اعداسی اوزره
غالب وظاهردر فرق ثانی محتسب متطوع بوامر جلیل القدره قبل
المباشره تخلیص نیت کوکدر تاکه معنی قربت تمام اوله اما محتسب
منصوبه بو مقوله اعمال علی کل حال فرض اولدیغی سببیله شوب
ریادن بری اولوب تخلیص نیته متوقف دکلدر فرق ثالث محتسب
منصوب آلات لهوی اتلاف ایلسه بالاتفاق ضامن اولمز وبحسب
الشرع الشریف اوده‌مك لازم کلمز اما محتسب متطوع حضرت ابی حنیفه
لغاده قتنده ضمان لازم اولور نتکم مقامنده مفصلا بیان اولنور فرق رابع
محتسب منصوب قدر کفایتی ولوازم معیشتی بیت المالدن حصه مستحق اولور
اما محتسب متطوع بو سبیله اصلا برحبه‌یه مستحق ومستوجب اولمز الا اجر علی
الله تعالی الباب الثانی فیما یسقط به فریضة الاحتساب ضمیر منیر

ارباب رشد وسداده که مادهٔ فسق وفسادی تیغ وحسام شریعت وا
برله قطع وقمع اتمك ایچون تشمیر ساق اجتهاد و تدارك احوال
مبدأ ومعاد قلمشلردر معلوم ومفهوم اولکه هرنچن ارباب احتساب
اقامت وامردن الا ربابنک عاجز اولسه لر قرنداشلر بن معذورلر
ومجرد کند ولرك تمسك وتنسکاری برله مبرور ومأجورلردر نتکم
حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بو معنای عیان وبو حادثه نك
وقوعنی شرح وبیان بیورب دیمشی فاذا رایت الدنیا مؤثرة وشحا
مطاعا واعجابا کل ذی رای برایه فعلیك بنفسك فان من
بعدکم ایام الصبر والمتمسك یومئذ بمثل الذی انتم علیه کاجر خمسین
عاملا مقتدای ناس حضرت ابن عباسدن روایت اولنور که من فر
من اثنین فقد فر ومن فر من ثلثة لم یفر یعنی رضی روز حرب
وهنکام طعن وضربده احاد مسلمیندن بربینه اعداء دیندن
وکفاردن برآیینده ایکی کسنه هجوم ایتدکده مکانندن ثبات وقرار
ایتمیوب رجوع وفرار اختیار ایلسه منقصهٔ فرار ایله موسوم اولنور
هوهو جبانلردن معدود وبو جرم سببیله جناب عزتدن مردود
اولور اما عدوی دین وخصم بد اینك عدوی اوچ اولسه
مقابله ومقاتله ده کرینز اصحاب عقل وتمیز قتنده جبندن عد
اولنمز وفراری سببیله جناب عزتدن رد اولنمزدی شیخ سفیان
علیه الرحمة والرضوان ابن شبرمه دن نقل ایدرکه آمر بالمعروفك
دنی حال بعینه بومنوال اوزره اولوب مأمور اولان ایکی اولدیغی
تقدیر اوزره امر بالمعروف لازم اولوب ترکی بی اشتباه آثم اولور

امّا اوج اولوب وصول مضرّة احتمالی اولورسه ترك رخصت واردر

ابو امامه دن منقولدر حضرة رسول اكرم صلّى الله عليه وسلّم بيوررر اذا

رأيتم امرًا لا يستطيعون تغييره فاصبروا حتّى يكون الله هو الّذى يغيّره

يعنى عليه الصلوة والسلام تجنابلرى خلق ايچنده بر امر منكر ظاهر اولوب

تبديل وتغييرينه قادر اولمسكوز تحمّل واصطبار وصبر وسكوت اختيار

ايدك تا كه حضرة خالق القوى والقدر اول وضع منكرى يد قدرة و

دست اراديله تغيير وتبديل ايده اصحاب واربابنى تحقير وتذليل

ايده ‌ه صاحب الكتاب ايدر ارباب معرفت ايچون سكوته رخصت وعدم

كراهت قبيله كفايت جواب مسئله ده استفسار وطريق توابعه استخبار

اولنمز قلرى تقديراوزره در امّا بعد السؤال اصلا حقّه غيريله

جواب حلال دكلدر اگرچه سائل سلطان يا بر امير عازى شانه اولوب

حقله جوابنه فى الجمله ضرر وبعض مكروهك وصولى مقرردخى ‌ه

اولورسه مكركه قتل نفس يا اخذ مال بعض جسده تلف احتمالى اوله او

تقديرجه حقدن عدوله رخصت وبلمدوكنك خلافنى سويلكه قاتيت

كلور فتاوى ظهيريه ده مذكوردر بر كمسنه جهر الحالده قرآن تلاوة ايلسه

وسامع اولان كمسنه بلسكه شخص مذبورى وجه مسفور اوزره قرائندن

نهى ده فائده واردر نهى ايتمك كركدر اگر بلسه كه نهى ايتدوكى تقديرجه

بغض وعداوته سبب اولور نهى ترك ايتمكه رخصت واردر لكن على

كلّ حال نهى ايتمك عزيمتدر كذلك امر بالمعروف بر شخصه اثر ايتميوب مرارًا

تأديب اولنمق كاركر اولمسه تركه رخصت كلور اگرچه هر تقدير نهى تكرار

ايدى عزيمت ثوابنى بولور زيرا ‌ه ‌ه بلمزكه عاصيه توبه نه وقتن نصيب

ابو محجن ثقفی احوالی

اولوب الطاف الهیه قریب اولور ایسه احتمالدر که زمان و نحی فساد و
اوان ابغی و عناد نهایت بولوب باب ورع و زهد و صلاح و دریچهٔ رشد
و فلاح نسایم الطاف الهیه برله مفتوح اولوب ظلمات سحاب معاصی
افاق قلوب قواسیدن شموس فتوحات ربانیه برله مرتفع و مشروح
اوله نتکه کفایهٔ شعبیه‌ده مسطوردر حضرت عمر عدالت اثرك زمان
ایالت و اوان امارتنده اصحاب عرفان و طایفهٔ شجعاندن بر مرد و فی که آدی
ابو محجن ثقفی دیرلردی اگرچه هنگام جنگده مانند ببر و پلنگ ستیزه
کار و تیزجنگ اولوب اوزدغاده خون خصمی سرهنك عدایه قاتر و بازار
کارزارده بیك باشی بر یوله صاتردی هر جنگده تیغ خونفشانی دسته
السه عدونك عرقینی کسر و اسب پاینه سواد اولسه کفار خاکسارك
اوستنه باد اجل کبی کوراسردی لکن ذورق بادنوك بحر کبی شوریده
حالی و دختر رزك عاشق بر ملالی اولوب بر آن باده گلرنکی کورسه
بنفشه کبی سرینی انوا کبی قاره در و بر کوره الذ ساغر المسه نرکس کبی
کوزلری بولدن قالوب بکزی صارردی هر قنده بر خم کورسه درد می
کبی دیبنه چوکوب اوسته کوب دونردی و هر قنده کوی مغانده یارانله
مجلس ایلسه اسکی دونردی نتکه بو کلماة فصاحت ایاتی بو دعوایی
مصدق و بو معنای محقق در اذا مت فادفنی الی جنب کرمة بیت
تروی عظامی بعد موتی عروقها   ولا تدفننی فی الفلاة فانتی
اخاف اذا مت ان لا اذوقها   اگرچه حضرت عمر بو جرمی ایچون انکا نیچه کره
عتاب و ایکی دفعه اقامت حد برله زجر و عقاب ایتمش ایدی اما هیچ
وجهله اثر و بو بابده واقع اولان جد و جهدی کار اولمش ایدی

وبونك امرنی خالد بن ولیده تفویض وتوکیل ایدب حبس وتنکیل
امر ایلمشدی اول دخی ما تدبیر وشیر اول مرد پلنك افكنی در زنجیر
ایدب اونده حبس ایتمشدی ناگاه بو اثناده حضرت عمر خالدی امیر الجیش
ایدب طرف قادسیه یه سفر امر ایدب تا که اول طرفده اولن کفار خاکسار
برله جنك وبو کاخ فراخی سربی سامانلرینه تنك ایده پس خالد بن ولید
منزل بمنزل که سیر ایدردی اول بطل شدید دخی مغلول ومنكوب
بلسنجه کید ردی تا که دیار کفاره دخول وقرب قادسیه یه وصول میسر
اولوب کفار بدکردار له نبرد مقرر اولدی ناگاه خالدك مزاجی
مختل اولوب معرکیه حاضر اولمدیغی قالدی پس عسکر اسلامی کفار
بد فرجامك اوستنه صالدی وکندوی برطاغه چقوب فریقینك حال
بقردی وهرگاه کفار خاکسار طرفنده غلبه کوروب نار غیرتله جانی
یقردی وکمال غیرتندن بی اختیار کلمهٔ لاحولهٔ لسانندن تکرار
ایدردی ناگاه ابو محجن زیر بامده خالددن بو کلام حیرة اعلامی
کوش ایلدی وخالدك زوجنی دعوت ایدب عسکر اسلامك حالندن
استخبار وخالدك حیرت وتعجبنك وجهندن استفسار ایلدی اولدخی
قصه وقوعی اوزره حکایت ایدب کفار بدکردارك غلبه سندن شکایت
ایلدی پس ابو محجن زوج خالددن خلاص طلب ایدب غلاظ وشداد
ایمان بنیاد ایله دیکه کفار نکبت سرایه بر نوبت غزا ایدب بعده یینه
کلمیه وبنه مقامنه عودت ایدب اول خاتون نك امرنه مخالفت ایتمیه
پس اول خاتون دخی ابو محجنك یمیننه اعتماد ایدب بندندن ازاد ایلدی
ومنت احسانی تکمیل وتتمیم ایچون زوجنك آتنی وسایر یراغ دیاتی
ابو

ابو محجنه تسليم ايلدي ابو محجن دخي اسباب وسلاحي وجودنه استوار
ايدوب خالدك اسب باد پايينه سوار اولدي وفي الحال سيل بلا كبي
سوي كفاره اقدي و نيستان قلب عدويه آتش براقدي و اول
عسكر النجم شمارك ايچنه قرآن دوشردي و سروي سامانلرينه زنبور
بلايي اوشوردي شاهباز تيغ عدو شكارني هر طرفه كه صالدي
عدوي طير مغزك چنك بلا ايله جانلريني آلدي اژدهاي زبانه
عدوي كينه جويك يوزوني دوندوردي و خازن نار جحيمه سكني
براره دن كوندردي

لمترجم الكتاب

برنبرد اتدي اوكون اول مرد دين ❊ اسمادن قلدي مريخ افرين
سوسن تيغيندن اچوب بحر خون ❊ ايلدي صحرا ودشتي لاله كون
نعره سندن چكردي طاس فلك ❊ خوف تيغيندن زره كيدي سمك
لاشدي درياي نبردك قيندي ❊ چونه حباب ايچنده بشلر اوينادي
هر نه يره كم ايلتدي كارزار ❊ ايلدي چند عدوي تار ومار
دو يمدي آهنكنه قلب عدو ❊ خوف تيغندن روان دوندي رو
چونكه كفار نكبت شعاره اول مرد شير صولتك پنجهٔ
هيبتندن خوار وزار شاهين كورمش چل ياورسي كبي تارمار
اولوب براوغردن اوغورندن قاچديلر و نايرهٔ قتاله طاقت
كتورميوب يوزلري صويني يره صاچديلر پس ابو محجن دخي
عنان عزيمتني سوي خجسته صرف ايدوب كلوب يرينه اتوردي
قواعد سابقه يه وفا ايدوب دعواسنه شاهد كوردي خالد بو واقعاتي
سربسر سير ايليوب تعجب كنان زير پايه روان اولدي و زوجنه ملاقات

ماجرای شرح ایدب ایتدی ازقلدیکه کنار برخوهك جنك قهرنده
عسکر اسلام تباه اولیدی ناکاه عون باری عسکر اسلامه مددکاری
قلوب برمردشیرافکن وصف شکن ظهور ایدب عدوی امانولك
نیزهٔ خون فشان ایله سینه پرکینه لرینه اشلرکجدیکه رستم داستان دیا
مازندرانده ایتمشدر وعنترة بن شداد راه ستیزده اول کتدوکی
یوله کتمه مشدر اما جملهدن اغرب اولدرکه جمیع یراغ و یاتی والتندن
اتی و طعن وضرب وحرکاتی جمله بکا بکزردی پس خالدك زوجه سی
بوخبر مسرة اثری کورنجه اندکه قصه بیان وامور سابقهٔ وقوعی
اوزره عیان ایلدی خالد ابو محجنه اوزی کوینوب بی اختیار
اغلدی و نار شفقت برله جکرنی طغلدی و بو پیام سرور انجامی
حضرت عمره اعلام ایدب بو بابده ابو محجنك خدمتی وحوزهٔ اسلامی
بوجهله حمایتین انده درج ایلدی وقتاکه بو خبر مسرة اثر حضرت عمره واصل
اولدی ابو محجنه خطاب ایدب بووجهله برکتاب اصدار ایلدیکه
بسم الله الرحمن الرحیم من عند عبد الله عمر الی ابی محجن الله الله
یا ابا محجن وقتاکه ابو محجن مکتوبه واقف اولوب مضمونه عارف
اولدی مرآة قلبی انوار الهیه برله طولدی وکریان و نالان
خالده ایتدی توبه ایلدم که من بعد جادهٔ شریعتدن بر ایاق طشره
جقیام وتشنه لب هلاك اولورسم ده برقطره شرابی اغزمه المیم
الی هذا الان حضرت عمر بنی ضرب سوطله تخویف ایدردی الان
الله ایله تخویف ایدب عذاب عظیم ایله تحذیر ایلدی لاجرم بو پیام
سعادة انجام کوکلی کبی جانمه تأثیر ایلدی مصرع برکمنه داتل

قوا
صلو

صلوات ایکن بر امر منکر کورسه اکر صلوتی تمام ایدوکی تقدیرجه
فوت اولمزسه صلاتی تمام ایدب بعده نهی ایده اکر فوت اولمق مقرر
ایسه اکر قطع صلاة مصلایه نفع ایجون اولورسه اکرچه قطع
صلاة مرخص درلکن اتمام صلوت اولی وافضل درلکن سارق مصلی
نولك متاعنه قصد ایلسه اکرچه صلاتی قطع جایزدرلکن اتمام اتمك
افضلدر دیمکلرکه اول متاعك قیمتی درهم واصل اولمیوب شئ حقیر
اوله اول تقدیرجه اصلا صلاتی قطع جایز دکلدر اکر قطع صلاة
جایز دکلدر اکر قطع صلاة مصلی دن غیریه نفع ایجون ایسه نتکم
بر اعمی چاه دشمك یا بر غریب صویه غرق اولمق احتمالی اولسه
یا بر کمسنه نك متاعی سرقه اولنده واقف اولسه صلاتی قطع
اتمك افضلدر اکر ازاله منکر ایجون صلاتك تعجیل ایلسه سنته
اقربدر کفایه شعبیه ده بو وجهله مسطوردر الباب الثالث
فی اداب الاحتساب امر بالمعروف ایدنلره لایق و مختار هم هم
اولدرکه مهما امکن امری اسرار ایده نتکم صدر اصحاب حنیفه
صفا حضرت ابو الدردا دیمش من وعظ اخاه فی العلانیة فقد شانه
ومن وعظ فی السر فقد زانه یعنی رض هر کمسنه که راه دینده یا
داشی وملت ومذهبده قرین و قرنداشی اولن شوسنك شرع
شریفه مخالف بر وضعنه واقف اولوب علانیه نهی و زجر
ایلسه اول مؤمنی تعییب ایدب عرضنی کسر اتمش اولور و هر کمسنه
که وعظ و نهی واسرار و نصح و پندك اخفاسنی اختیار ایدر
تحقیق اول قرنداشنی پیرایه دین ایله تزیین و منقصه تشهیر

صلاتی قطع اتمك رخصت

[illegible]

وتغییر دن بری و امین ایدر اما مرتکب منهیات اولن بی ادراك
حظوظ نفسانیه یه غایت انهماکندن بی ترس وبی باك اولوب
اخفا ایله اولن نهی اثروستراً اولن وعظ ونصیحت کارکر اولمسه
علانیة امر ایدب علی رؤس الاشهاد عرضنی کتز ایدن دخی امره
بالمعروف ایدنلر لایق بودرکه امردن غرضی اعزاز دین مبین و
تحصیل رضاء رب العالمین اوله تاکه حضرة حقك نصرتی وتوفیقنه قرین
ورفیق اوله اکر العیاذ بالله غرضی عرضنی تکمیل وخلق ایچنده
صلابت ودینیه نامنی تحصیل اولوب برمنصب عالی یه دخول
یا بعض حطام دنیایه وصول اوله حق تعالینك قهرینه مظهر
اولوب دنیا وعقباده خذلان وخسرانه مقرردرتته که عکرمه دن طریق
صحیح واسناد وصریح ایله روایت اولنور حکایت قدیم الایامده
برعابد بالك سیرة اکناف عالمده سیاحت ایدرکن یولی بر دیاره
ایرشدیکه اول دیارك خلقی دیو رجیمه اویمشلر و راه فساده دوشوب
طریق سدادی قومشلر وکمال جهالت وحماقتلرندن اول قوم
بدنهاد بر درخت جماری معبود ایدیوب اول بیجانی قبلهٔ حاجات
ومحل مناجات ایدیمشلرپس بونی صریح اول زاهده فتی قبیح
کلوب قصد ایلدیکه اول درختی تند باد غضب برله برباد ایدب
اصحاب دین وملتی دلشاد ایده پس نجاغنی النه الوب حمارینه بندی
واول درخت بدبختی کسمك نیتیله یوله اندی پس ابلیس لعنه
الله قضیه واقف اولوب علی الفوری صورت انسانه تمثل و
اسباب ومکر وحیله یه توسل ایدوب زاهدك یولینه کلدی واه

قطع درخته قصد ایدن عابدك شیطانه ترقت اتدکی

سؤال ایدب ایتدی ای مرد پاك مشرب بو سرعت و شتابه سبب
و بو طرفلرده مقصود و مطلب ندر زاهد ایتدی بو دیارده
کورد مکه بر قوم پر جهالت بر درخت بد بختنه من دون الله
عبادت ایدرلر پس غیرت دینیه مقتضاسنجه الله ایله
عهد ایلدمکه اول قومك خرمن امیدلرینه باد صرصر کبی
اسم و اول درخت پر نکبتی شو المده کی نجاغمله امان ویرمیوب
کسم پس ابلیس همان دم راه تلبیسه سلوك ایدب ایتدی
اول درختی کسمکدن سکا فایده و اول خلقی اکا عبادتدن منع
ده بر عایده وارمیدر بی نفع و بی وجه بر قومله معادات
سبب ظهور افاتدر کل کرم ایله بنم پندمی ال و اول مقامه
وارمقدن و از کل بوا وسلوب او زره هر نه قدر که سویلدی
زاهده اثر تیوب جد و جهدی کار کر اولمدی اخر الامر ایتدی
اکر بنم کلامه اتباع ایدرسك و بو مطلوبکدن فراغت ایدب
بو یولدن دونرسك هر کونده سکا درت درم واصل و بی رنج
و زحمت حاصل اوله هر صباح که طرف فراشکی رفع ایدرسن
موعود اولان مبلغی بولوب حوایجکه رفع ایدرسن پس تاب
طمع برله زاهدك تنور کلهسی کرم و ابلیس بر تلبیسك اصیق
سوزلریله شمع قلبی نرم اولوب اقچه سوداسی له کوزلری قارردی
و خیال زر اصفر برله یوزی صارردی و بالضروره موافقت
و ملایمتی اظهار و خبر مز بور حق اولدوغی تقدیرجه رجوع

وعودی اختیار ایلدی پس ابلیس لعین تکرار بتکرار یمیندن

ایله زاهده یقین ویردی واول مشرکنی یولدن حقرب راه سداد

دوندردی وخیال خام سیم وزر برله کسه‌ٔ امالنی پر

ایدب اوینه کوندردی وبرتاج کون دك مبلغ مزبوری زاهدك

دوشکی آلتنه قوردی زاهد دخی هر صباح دوشکی قالدروقجه

مقصودنی بولوردی تا که برکون زاهدك وظیفه سی کسلوب

نصیبه دوکندی همان دم غضب برله طودب ینه اول اغاجی

کسمك ایچون یوله اندی پس ابلیسی پرشر صورت بشرده

ینه اول زاهدك یولنه کلدی وینه یره کدرسن دیو سؤال ایدب

اوکنی آلدی زاهد ایتدی بوم زبوم ده بر درخت شوم کوردم که

بو دیارك شراری اول درختی باره عبادت ایدرلر

وراه حقدن خروج ایدوب سبیل شیطانه کیدرلر وبن قصد

ایلدمکه اول قومك بیخ امیدنی قطع ایدوب اول شجر پرشرك

فتنه وفسادنی اول اقلیمدن رفع ایدم وقتا که ابلیس

پرتلبیس بو کلامی کوش اتدی کویا که زهر قاتل نوش اتدی

وزاهده خطاب ایدوب ایتدی ای شخص کمراه بل واکاه اول که

سنك اول درختی کسمکه کوجاك یتمز ونهال امیدك

بو وادیده اوکوب بتمز اول سببدنکه بو خصوصده

نیتکده خلوص اولمایوب آیینهٔ قلبك غبار طمع برله متکدر

ومبلغ مرقومی یتردکك جهتدن متغیر در وسبب غضبك

رضای مولا اولمیوب تحصیل حطام دنیادر لاجرم بوراه ده
سکا قرین وبو بابده معین اولمیوب برقدم ایلرو وارر سلك
تیغ قهریله بوینیکی اوزرلر بل انکله قناعت دَدِیکی بورنکدن
یوزرلر اما اوّل آخر وجکده حدّت وغضبك وسعی و
طلبك تحصیل رضای باری ایچون اولوب آیینهٔ قلبك
غبار اَغراضِ دنیویّه دن عاری ایدی اگر اول حینده اهل
سمواة وارضیه سرجمله حاضر اولسهلر رد وضده قادر اولمزلر
دی پس اول زاهد طامعه خوف مستولی اولوب ابلیس پر
تلبیسك کلامی جاننه اثر ایتدی و اول درختی کسمکدن امیدنی
قطع ایلدی خایب وخاسر دونوب کتدی دخی امر بالمعروف ایدنلره
لازمدر که معروفه ومنکره کما ینبغی واقف وعالم اوله تاکه امر
بالنهی ونهی عن المنکر اتمکدن سالم اوله دخی لایق بودرکه خلق
رفق وشفقت برله احتساب ایدوب فظ غلیظ اولمقدن اجتناب
ایده نتکه حضرة ذی الجلال موسی ایله هارونی فرعونه ارسال
اتدکده بیورمش فقولا له قولاً لیناً دخی لایق بودرکه حلیم وصبور
اولوب جهالك طعن وطنزینه تحمل واصطبار ایده اهل هوانك
لوم وعذلی قتنده کوه وقار اوله نتکه حضرة حق جل عن شبه الخلق
بیورر وأمر بالمعروف وانه عن المنکر واصبر علی ما اصابك دخی لایق
بودرکه دائما امر ایتدوکیله عامل اولوب اتأمرون الناس بالبر
وتنسون انفسکم وعیدنه داخل اولمیه حضرة انس رض رسول
اکرم صلی الله تعالی علیه وسلمدن روایت ایدر لیلهٔ معراجده بر قدر

وابتهاج که رخ کردونده مثال خال مهرباب وچهرهٔ ایام ده مانند
زلف و دلبر نمایانه حضرت سید المرسلین جبرئیل امین برله کیدرکن
وسیر ملکوت سموات ایدرکن رجالدن بر طائفه یه اوغرادیلرکه ملائکه
عذاب انلرك شفاهنی مقراضلر برله طوغرارلردی حضرت سید المرسلین
جبرائیل امیندن سؤال ایلدیکه بو طائفه کملردرکه بو مقوله عذابه لائق
وبونك کبی جزایه مستحقلردر جبرائیل امین ایدی بو طائفه سنك
امتكك خطیب و ناصحلریدرکه خلقه نصح وپند ایدوب ایولکیله
امر ایدرلر وکندولری انکله عمل ایتموب خلافنه کیدرلر تنبیه کلام
سابق وخبر لاحقدن فهم اولنیه که هر کمسنه قولیله عامل اولوب
طریق سداده داخل اولمیه امر ونهی ؟ ترك امتك راجح اوله
بلکه علی کل حال امر ایمك وطریق نصح وپند کیمك واجبدر نتکم
رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر مروا بالمعروف وان لم
تعلموا به وانهوا عن المنکر وان لم تنتهوا غایة ما فی الباب مخلص
اولدیغی تقدیرجه امر ونهی سببیله مثاب اولوب کلام میثله عامل اولمادیغی
؟ سببدن معاتب اولور اما امر ونهی اتدوکی تقدیرجه ترك
عمل وترك احتساب سببیله ایکی جهتدن مستحق عذاب اولور ؟
طائفهٔ صوفیه ایچون وجوب احتسابده شرط بودرکه حین احتسابده
کندوین کورب اتدوکی عمل نفسانیدن عجب وکبردن بری اوله
اکر اثناء احتسابده نفسانیت ظهور ایدرسه احتسابی ترك ایده
نته که ابو بکر شبلی دن که مشایخ عظام واولیایه کرامدن در روایت
؟ اولنیور بر کون ساحل نیل ده کیدرکن وحوالی مصرده کشت و

کذار

بو ابو شبلی بادشاه...
[illegible]

کذار ایدرکن کوردیکه بر طایفهٔ بی شرم وحجاب بر کشتی کوبلر برله
شراب طولدررلر تاکه خلیفه ایلته لر بس اتش غیرت شیخك جکرنی
یاقدی وبی اختیار اوزنی اول کشتی یه براقدی واصحاب سفینه
هرکز تکلمه قادر اولمیوب شیخ مذبور اول کوبلرده بادهٔ حمرانی
خون غزالی کبی دوکدی وارباب سفینه اکرچه تحمل اتدلر اما
بادغم بللرینی بوکدی تا جمله کوپلردن برکوپ قالوب انی دو
کمیوب قیوب کتدی بو خبر خلیفه نوك سمعنه واصل اولوب
نیت جزا وعقوبت برله شیخی دعوة ایلدی بو کار عجب وبو جرات
واقدامه سبب نه دردیو سؤال ایلدی شیخ ایتدی اکر بلسم که
قارنکده خمر واردر قارنکی یاررردم وقزل قانکی قره یره قاررردم
وغیرة دینیه نك مقتضاسی وحمیت اسلامیه نوك مؤداسی بودر
خلیفه ایتدی سندن بو مقوله بی ادبلکه سبب وبونك کبی حوادثك
صدورینه باعث اولدرمکوسنك ناکاه تیغ غضب برله سنی قتل
ایدب فضیلت شهادته نایل اولهسن والطاف الهیه یه مظهر اولوب
شوبات عظمی یه واصل اولهسن هرکز بو مرادکی بولمزسن و بو مقصودکه
هم بنم یدمدن واصل اولمزسن لکن بو سؤلمزه جواب ویرب بو
مشکلمز حل ایله سبب نه درکه اول زمانده که جمله کوپلری دوکدك
آخرنده سی برینی دکیوب قیوب کتدك شیخ ایتدی اول وقتده که
اول کوپلری دوکردم نفسانیتدن عاری اولوب هرنه ایدرسم
غیرة دینیه برله ایدردم تاکه نوبت کار آخرکه کوبه قرار ایلدی دروغده
هم انانیت وقلبمده برنفسانیت ظهور ایدب شرات صنعمده کتدی

جواب شیخ
علیه الرحمه

کوردم واول کوپی دوکمکی نفسمک مرادی فهم ایدب ترکنی اوردم
دخی لائق بودرکه حین احتسابده حضرت رب الاربابه توکل وکمال
قدرتنه اعتماد وتوسل ایدب حق تعالینک غیریلی خوف وخذری
واحتمال ضرری بالکلیه قلبندن اخراج ایلیه تاکه عیون عنایات
ربانیه برله منظور اولوب سهم عالیهٔ ارواح مقدسه برله اعداسی
اوزره غالب ومنصور اوله حکایت بخاراده برکمسنه واردیکه
ابوغیاث دیمکله معروف وکمال زهدله صلاحله موصوف اولوب
نجه یللر ایدیکه کنج مدفون کبی کنج خراباتی مسکن واژدر نفسنی هلاک
اتمک ایجون توزه طپراغه کوملوب مقابری اوزینه وطن ایدنمشدی
وبعض دواعی برله برکون شهره داخل اولوب ناکاه کوردیکه امیر
بلدک غلمانی صوت وترانه وچنک وچغانه برله دار امیردن چقرلر
پس زاهدک پاک تبار بوحالی کوردکده بی اختیار اولوب یوزینی
کوکه طوتدی وحق تعالیدن استعانت ایدب اول قومه هجوم
ایتدی پس اول قوم شرار زاهدک هیبتندن تارومار اولوب
دامن عار وناموسی التلرنده صالدلر وکمال خوفلرندن چنک
وچغانه یره چالدلر وفی الحال فرار ایدب دار امیره کردیلر
واندن دخی قرار اتیوب تا امیرک سروقتنه ایردیلر زاهد
دخی پایلرینه دوشوب انده دخی ایرشدی والنده کی عصا ایله
اول چالجیلره طورمیوب کیرشدی پس امیر غضب برله
ایتدیکه ای شخص بی خبر بلمزمسن هرکمسنه که امر سلطانه عصیان
ایدب خروج ایدرلابد اول کمسنه زندانده صباحلر پس زاهد ایتدی

زیارت سعید ابوغیاث علیه الرحمه نک حکایه سی

پس

یه‌سن بلمز مسکه حق تعالینك امرینه مخالفت ایدوب شیطانه اطاعت
ایدی عذاب نیرانه اخشاملر امیر ایدی بو خلقك احتسابنه و زجر و
عذابنه سنی کیم وکیل ایلدی زاهد ایدی اولکسنه که سکا ملك و امارت
خلیفه ویرمشدر زاهد ایدی بکا احتسابه‌ن خلیفه ویرمشدر
امیر ایدی سمرقندك احتسابنی سکا ویردم زاهد ایدی بن نفسمی
اول منصبدن عزل ایلدم امیر ایدی عجبدر که مأمور اولمدین احتساب
ایدوب خلقله خلاف و نزاع ایدرسن و احتسابیله امر اولندقده قبول
احتسابدن امتناع ایدرسن زاهد ایدی سنك نیجه که منصوب اولیجق
ه سن بنی عزله قادرسن اما جناب عزتدن منصوب اولیجق
بنم عزلمده عاجز و قاصرسن پس امیر ایدی نه دیلرسك دیکه نیم
کلامك مقبول و جمیع مراداتك همین ساعت محصولدر زاهد
ایدی سندن دیلرم که بنم شبابمی اعاده ایدرسن و انکله اسباب عیشمی
آماده قلسن امیر ایدی مطلب مذبور الله تعالینك غیرینك مقدوری
ه ه دکلدر وسع بشرده اولن نسنه طلب ایله که بر مراد اولسن و مطلوبکه
ه دست رس بولسن زاهد ایدی ایمدی مالك نار دره بر کتاب
یازکه انده وار رسم بکا عذاب اتمسون و بنم کناهلرم یوزومه اوروب
بنی انجتمسون امیر ایدی بو مقوله ازدنی خارج وسع بشردر زاهد
ایدی اندی خازن جنانه یعنی حضرة رضوانه خبر کوندرك که بنی
جنته قیوب عزة ایلسون و نعیم جنانیله بن آج و محتاج طویلسون
امیر مذبور فعل مذکوردن دخی اظهار عجز اتدکن زاهد ایدی ایدی
بن اول صانع ذو الجلال و قادر بر کمالك بابه سعادة مآبنه ملازمت ایدرم

جمیع حوایجه مالك اولوب هر كسك مرادنی كورر وكلی وجزئی هرنه
مقصود ایلسه تردد وتوقف ایتیوب ویرر پس امیر مذبور بو كلام معجز
نما برله مبهوت وملزم اولدی وزاهد مسفور خلوص نیت وحسن طویت
بركتندن اول ظالمك شرندن خلاص بولدی عرض حاجات

وقوع باب مناجات از لسان مترجم الكتاب

الهی قادر مطلق طوكرر • جهانه مسند ومقصد قبو كرر • دو عالم تتمهٔ
لطفوكه محتاج • خلایق نعمت فضلك اومراج • فلك برم در احسانك
یمنی • صبا بر نفحه در لطفك دمندن • ریاض قدرتكده ماه بركل •
اجلمش شمس تابان بر قرنفل • زمینی پایدار ایتمك سنكدر • اساسی
استوار ایتمك سنكدر • سنك محكومك ازدن تا بماهی • ویره سن سن قمو
مقصوده راهی • بو بنده عمكینكی دلشاد ایله • مقام قربنه ارشاد ایله •
كفایهٔ شعبیه ده مسطوردر حكیم ابو القاسمه سؤال اولندیكه امر بالمعروف
نه طریقله ممكن اولور اكر مأمورك حضورنده امر اولنور سه اسقاط
حرمتدر اكر غائب ایكن سویلنور سه اول كمسنه غیبتدر اكر قطعا سویلنمز
ترك نصیحتدر ابو القاسم جواب ویردیكه اكر مأمور آمردن بحسب السن
اكبر ایسه دیمك كرك در فلان فعلی اشلمك حرام در وفاعلی مذموم
وخواص وعوام در یاخود فلان فعله مبتلا اولن بحه ایتمك كرك در
ونه یوله كیتمك كركدر تا كه مأمور بو مذكور عجز وقصورنه واقف
جرم ونقصاننه معترف اولوب ترك نصیحته عزیمت ایده اكر مأمور
وآمر بربرینه مدانی ومعاصر اولوب بحسب السن برابر اولسه لر رفق ونیت
برله امر ایدوب شدة وغلظت برله خاطرینی كسر ایتمیه اكر مأمور امرده بحسب

جواب ابو القاسم

السن

۱۵

التون صغیر ایسه ضیافت واحسان ایله خاطرنی ترفیه ایدوب بعده
مواضع قصور وزللنه دلالت وتنبیه ایده تا که شرمندهٔ احسانی اولدیغی
جهتدن امرینه اطاعت وکلامنی قبوله حسن ورضا ایله مسارعت ایده
قوت القلوبده مذکوردر برکیجه حضرت عمر هدایت رهبر شهری کزردی
واحوال ناسی تفحص وتجسس ایدردی ناکاه برقپوده شعلهٔ شمع
کوروب ایلرو واردی وقاپونک آره سندن ایچرو نظر صالوب کوردی
بر طایفه جمع اولوب اوتورمشلر وشراب نابی اورته یه کتورمشلر حضرت
عمر بو حاله مطلع اولدقدن ایده جکنی بلمیوب دونوب مسجده واردی
وعبد الرحمن بن عوفی اندن بولوب خوابدن اویاردی بس ایکیسی دخی
اول قپویه کلدیلر وشکاف دردن ایچرویه نظر صالدیلر وحضرت عمر عبد
الرحمانه ایدی حالا نه کونه حرکت ونه مقوله عمله مباشرت ایتمک کرکدر که
مقام خلافته لایق وشریعت شریفه نونک قانون منیفنه موافق اوله
عبد الرحمن ایدی اولی بودر که بونلری حاللری اوزره ترک ایدوز
ودونوب یرلو یرومزه کیدوز زیرا اول سببدنکه عورات ناسی تجسس
منهی ایکن تجسسلندک وطریقت شرعیتک خلافنه کیتدک اکرچه
بوقومک جرایمی چوقدر لکن بو وجهله بیزه سؤال ایدرلرسه هرکز
جوابمز یوقدر پس حضرت عمر بر مقدار تأمل وتردد ایلدی بالآخره
عبد الرحمنک کلامنی قبول ایدوب کیتدی بو خبر نیجه اثردن اوله
معلوم اولدیکه محتسب وحاکم دفع ومفاسد ومظالم ایچون کیجه
ایچره شهری طواف طریقت اسلاف ایمش وثانیا معلوم اولدیکه
محتسبه لایق بودر که امور معضله ومواضع مشکلده اصحابی ایله

خ

مشاوره ایدب رأیلری صحیح وقویم اولدیغی تقدیرجه کندو رأیندن ترجیح وتقدیم ایده و ثالث مفهوم اولدیکه ناسک عیوب مستوره سینی
تجسس جملهٔ منهیاتدن اولوب محتسب وحاکم دخی اولورسه صاحبی آثم اولور
اما مرتکب فجور وعصیان ارتکاب قبایحی بطریق الاعلان ایدرسه علی
الغفلة اوینی باصمق مأثوردر نته که ان شاء الله تعالی مقامنده مفصلا
مذکوردر شرح ادب قاضی خصافده مذکوردر قاضی بیله مسجده دخول
ایدرکن تسلیم عام نیتیله خصوصا سلام ویرسکرم باس یوقدر وبعض
مشایخ کرام قتنده ترک سلامه رخصت وارد اولوب بعض آخرده
قتنده علی کل حال سلام سنت خیر الانام اولمغین ترکنه رخصت یوقدر
وکلی وامیره دخی حال عین بو منوال اوزره در اماکجی که قاضی
مجلس حکومته ومسند شریعته جلوس ایده ذاب اسلاف کرام اولدرکه
خصوصا سلام ویرمیوب اسقاط خشیتی متضمن بر کلام ایتمه بو قیاس
اوزره محتسبه دخی لایق بودرکه اسواقده کزرکن واحوال سوقه تفحص
وتجسس ایدرکن اهل سوقه سلام ویرمیه تاکه اعین ناسده حشمتی
وقاووب سوقه ابتیتی زیاده دخی محتسبه لایق اولن بودرکه احوال
سوقه تجسس مراد اتدکده بنفسه سوقی طواف ایچون حرکت ایدوب
اهل سوقی دارینه دعوة ایتمیه تاکه انلری بلا سبب تحقیر وتذلیل
وکارلرینی بی وجه تعطیل ایتمش اولمیه اما قاضی فصل خصومت
ایچون خصوصی دارینه دعوة جایزدر زیرا خصم بحسب الظاهر مدعی
ظالم وجایزدر بش سوق صنعلرن زجر ایچون اشتغال واعمالندن حجر
ایتکده باس یوقدر کذا فی مسطوردر صاحب روم قیصر میشوم حضرة

مسجدده سلام ویرمک

عمر

قیصرک حضرت عمره کوندردیکی قاصد

عمر برکت اثره قاصد برله هدایا و تحف ارسال ایلدی قاصد دخی مدینه‌یه
واصل اولوب خلیفه دولت سرایینه یرده در دیو سؤال ایلدی آیندلر
بکوزکدسن شویله ظن ایدرسنکه خلیفه‌نک رفیع بنالری و عالی
سرایلری اولیوب دارا و کسری کبی طاقی یا خانهٔ قیصر کبی شهرتده
وطمطراقی اوله معاذ الله کفار اعاجمه تقلید ایلمز و انلره تشبهی
متضمن اولور دیو بناسنی ترفیع و تشیید ایلمز بلکه انوک دخی
خانه‌سی افراد مسلمینک کاشانه‌سی کبیدر دیو بحضرت عمرک دار
سعادت مقرینی کوستردیلر کوردیکه بر بیت صغیر و مسکن حقیرکه
مرور ایام و کرور شهور و اعوام برله بناسنک رونقی کیتمش و
اساسی بر فناسی انهدامه یوز طوتمش و کثرة غبار و دخانله در و
دیواری قارمش و طول زمانیله سقف و عمودی صارمش
و بالجمله اول دار سعادة مدار اکرچه معنیده کلشن جنانیدی اما ظاهرده
خانهٔ ابو دردادن نشانیدی حضرة عمر اوده بولنیوب اهل سوقی احتساب
ایچون بازاره کتدی دیو جواب ویردلر قاصد دخی بازاره واروب هر طرفه
ادملر صالدی و تجسس و تفحص ایدوب بر طرفده خبرینی الدی یسی اول
یره واروب کوردیکه قیود و تکلفاتی طرح ایدوب متاع و تجملاتی
ریکاده صالمش و دره‌سنی باشی التنه قویوب بر دیوارک کولکه‌سنده
یتمش قاصد حضرة عمرک فناسنی و بو وجهله عالمدن استغناسنی
کوروب متحیر و متفکر اولدی و بی اختیار زبانه تعجب و حیرة برله
بو کلماتی ادی عدلت فامنت فنمت حیث شئت و امراء و نا ظلموا
فاحتاجوا الی الجیوش و الحصون یعنی عدل و داد همیشه نفسکه عادة

وپیشه ایدندك اول سببدن هجوم اعدادن سالم وبی حادث وبی باك
هرنه یرده دیلرسك نایم اولدك وبیزم اومراو کبرا موز ظلم وغدری
عادت وبر کونده بیك درلو قباحت ایتدکلری جهتدن نفسلرینی
حراست وصیانت ایچون کرك دوزشنغ کرك شب داج جیوش وقلاعه
محتاج اولوب دکمه یرده استراحت قلمزلر وهرکیز حضورله یتاجق یر بولمزلر
بو قصهٔ پرحصه وبو کلام جید النظامدن معلوم ومفهوم اولدیکه
قطع مادهٔ فساد وترك جادهٔ ظلم وبیداد مستوجب رضای رب العباد
اولدغندن ماعدا افات دنیویه دن سلامته وحضور واستراحته سبب
ایمش وترك بدع تکلفات وطرح شهرة وتجملاة سمت ابرار وسیرة اسلاف
کبار اولوب اولجهتدن بنای ملك ودولته خلل وپای وعزوحشمته
ذلل کلمزمش حضرة عدالت شعار بو وجهله ترك وفنای اختیار ایتمش
ایکن انوك درونده اولن فتوح برعصرده اولمش دکلدر ودوحهٔ
اسلام انوك زلال تربیتنك کبی نضارة ورونق بولمش دکلدر
صدای کوس معدلتی عراق وصفاهانه ایرشدی وپای عزوشوکتی
باب الابوابدن بلاد ترکستانه کیرمشدی تندباد غضب برله کسرینك
تاجنی یره چالدی وپنجهٔ دست پرشکنجه برله قیصرك خراجنی جبرا الدی
السنهٔ ناسده وقایعی مشهور وکتب تواریخده تفصیل اوزره
مذکوردر وبالجمله بو خبر وبرعبرة دیدهٔ اعتبارله نظر اولندقده ارباب
دولتی بر مرشد پاك سیرة کبی راه سداده ارشاد ایدوب ابواب سعادة
اخرویه ودنیویه کشاد ایلر الباب الرابع فی الاحتساب علی من
یاخذ علیه شیا من الناس ارباب حسبت ایچونده مرسوم اولن وظائف

بيت المالدن وظيفه المق كيملر ايچوندر

اهل ذمته تعيين اولنمش ايسه جوازنده شك يوقدر اول سببدنكه
اموال جزيه ده اولوب طريق شرعى اوزره النمش اولور اكر اهل اسلام
دن اخذ اولنورسه ايكيسى خالى دكلدر اكر مأخوذ اولدوغى ادذاق اعوانه
محتسبك اجرتى قدر اولوب بيت المالدن رزق معينلرى يوغيسه
اخذده بأس يوقدر اكر قدر اجرتدن اكثر يا بيت المالدن انلره ايجون
بر رزق مقدر اولسه اهل اسلامدن قليل وكثير وشئ يسير
هر نه اخذ ايدرسه حرامدر خصاف احكام قراننده ديمش درهم كحنه كه
خلقى كسمه كسوب بلا اذن شرعى مالدين اخذ ايلسه اهل فسق و
ضلال اولوب دمى مباح وحلال در دبعض مشايخ كزين رضوان
الله تعالى عليهم اجمعين مطلقا اعوانك كفرينه فتوى ويرلر
ايدى اكرچه بيز مطلقا كفرلرينه فتوى ويرمزز اما اتدكلرى
فسق وضلالى وبلا اذن شرعى اخذ اتدكلرى اسوالى استحلال
ايدرلرسه بالاتفاق كافرلردر اكر محتسب كندو مرسومندن زايد
بعض عوايد جلب ايلسه اكر بر منكرك دفعنه مسامحه يا بر امر
معروفك تمشيه سنده تقصير وهداسنه ايچون اولسه اخذ
اتدوكى طعام كيلتامده ادب قاضى خصافده مذكوردر
اخذ رشوه كه بين الناس اثم وحرمت برله معروف ومشهوردر
درت وجه اوزره واقع اولور وجه اول قاضى بركمسنه تخويف
ايدب اول دخى ظلم وجورى دفع ايچون بر مقدار نسنه ويركدر
صورة مذبوره ده واقع اولان اخذ جيب ومراجله وارتشا
اولوب اخذه نسبت اثم وحرمت مقرردر لكن معطى نفسنى

اعوانك كفرينه فتوى ويرلدوكى

اخذ رشوت درت وجه اوزره اولديغى

جورده صیانت وطوق ضررده وقایت ایچون ویردوکی سیبدن
آثم اولمز محتسبه دخی حال بو منوال اوزره در وجه ثانی
سلطانله معطینك بیننی اصلاح وتسویه ایچون ویرملك در بو
صورتده واقع اولن اخذه دخی درة حرمت مقرردر وجه ثالث
سلطاندن قضا تحصیل ایچون ویرلمکدر بو صورتده واقع اولن اخذ
واعطانك ریب ومرا مو حرام در بو قیاس اوزره اصحاب محتسبك
مالك المحتسبدن بعض نوابه تحصیل نیابت ایچون اخذ اتدکلری مال حلال
وجه رابع احد خصمین حکمده کندو جانبنی ترجیح ایچون قاضی یه بر مقدار
نسنه ویرمکدر بو طریقیله اخذ اولنان مال دخی مطلقا حلال دکلدر
اگرچه حکمده اصابت ایدوب شرع شریفه موافقت دخی ایدرسه
اما معطی قاضیدن ظلم احتمالنی ویرب حقدن عدول اتسون دیو اعطا
ایلسه بو خصوصده مسئول اولمز ادب قاضی خصافده مذکوردر امیر
صاحب تمیز عمر بن عبد العزیزدن سؤال اولندیکه حضرت رسول اکرم صلی الله
تعالی علیه وسلم تحفه وهدایانی قبول ایدرلر ایدی سز نیچون قبول ایلمزز
جواب ویردیکه حضرت رسول زماننده صاحب حکمه اعطا اولنان نسنه
هدیه وصله ایدی اما فی زماننا امرایه اعطاعین رشوتدر که معطیه
آثم اولور وحرامدر دیو جواب مذکور ایکی طریقیله موجهدر
طریق اول حضرت رسول قرننده موجود اولن اشخاصك ددو نلری
حقد وحسدده ساده وکردنلری قید وظلم وتعدیدن ازاده ایدی
لاجرم اهل حکمه اعطالری غرض فاسده مبنی اولمیوب هدیه اولمق
مقرر ایدی اما فی زماننا قلوب ناس وساوس خناسله مملو اولوب

سؤال امرا ویرلان
پاره ایچون اوتلنه
سؤال

بریس

بربرینك مالنه قصد ایدرلر وشدة غیظلرندن بولسه لر بربرینی ییرلر
پس فی زماننا اهل حکمه اعطا اغراض فاسده وافکار کاسده یه
مبنی اولوب رشوت اولمسنده شبهه یوقدر طریق ثانی زمان حضرت
رسالتده شوکت شریعت ذات شریفلرینه وعنصر لطیفلرینه مخصوص
اولوب حضور شریفلرینه هرنه که ایصال اولونه بطریق الاستقلال
اونلره هدیه اولوردی امّا فی زماننا شوکت دین وملّت یالکوز
امرا وارباب حکومت برله دکلدر بلکه عامهٔ مسلمین وجنود موحدینك
انده دخلی واردر پس هرنسنکه امرای اسلام وسایر حکام ذوی الا
حترامه اعطا اولنور جنود مؤمنین بلکه عامه مسلمین اول نسنده
مشترکلر اولوب بیت المال ایچون وضع اولنمق کرکدر صاحب کتاب
ایدر بو مسئلهده خلاصهٔ جواب بودر که اهل حکم کرك محتسب کرك
قاضی مهدینك کندولرینك احتیاجنه واقف اولورلر ایسه هدیه
سنی اخذه راضی اولمیوب رد ایدرلرکه اول نسنه هدیه دکل بلکه رشوتدر
اکرچه صورتا نعمتدر لکن معنیده نقمتدر امّا هدینك مباشی
تحبب وتودد ایدوکنده توقف وتردد اولمسه اخذه رخصت
وحلالدر دیمکه قابلیت کلور محتسبه وسایر ناسه مستحبدر که
سوقه داخل اولدقده دیه لا اله الا الله وحده لا شریك له له
الملك وله الحمد یحیی ویمیت وهو حی لا یموت بیده الخیر وهو
علی کل شیء قدیر حضرت رسولدن روایت صحیح برله منقولدر هر
کیمسنه که سوقه داخل اولدقده بو کلامی قائل اوله اول کمسنه نك
دفتر حسناتنه سوقده موجود اولان اشخاص عددنجه حسنه کتابت

سوقه کیردکده
قراءت اولنه جق
دعا

اولنور قوت القلوبده مسطوردر حضرة عمر هر چقدیکنه سوقه دخول

ایدردی بو کلمات اجابت آیاتی در ایدی اللهم انی اعوذ بك من الکفر

والفسوق ومن شر ما احاطت به السوق اللهم انی اعوذ بك من

یمین فاجرة وصفقة خاسرة وحضرة حسندن روایت مؤمن درهم

کمسنه که اسواقده حضرة حکیم حلاقی ذکر ایلیه یوم قیامتده شمس برنور

کبی برهانی ظهور ایدب جبینی قمر کبی منور اوله وهر کمسنه که

سوقده استغفار اید اهل سوق قدر سیآتی مغفرة اولنوب امیددر که

مقبول حضرة اوله **الباب الخامس** فی جواز هجوم المحتسب علی بیت

المفسدین شرح کرخیده مسطوردر امام ابی یوسفدن مرویدر که برخانه‌دن

چنك وچغانه وصوت وترانه استماع اولونسه دفع منکر ایچون صاحب

خانه‌دن اذنسیز اول بیته دخول جائزدر محیطده مذکوردر بیزم اصحابمز

دیدیلر براوده آوازهٔ فسق وفساد استماع اولنسه امر بالمعروف ونهی

عن المنکر قلمق ایچون اول دارلکت مداره بلا اذنٍ دخول ایدب علی

الغفلة اهل فسادك اوستنه هجوم ایتمکده باس یوقدر محیطده

مذکوردر امام ابی یوسف خصمه هجوم ایتمکه رخصت ویرمشدر یعنی چقدیکه

مدیون دایندن محجوب اولوب اختفا ایتدوکنه قاضی‌یه یقین حاصل اولسه

جائزدر که امنا سندن ایکی کمسنه اعوانندن بعض نسا ورجال ضم

ایدب مدیونك خانه‌سنه ارسال ایلیه تاکه علی الغفلة مدیونك دارینه

هجوم ایدب رجال طشره‌دن داری احاطه ایده‌لر ونسوان بغیر اذنٍ ایچرو

کیروب نسوان مدیونه تسلیم لرکه برکوشه‌ده جمع اولوب بعده اعوان

قاضی کیروب دارك هر کوشه‌سنی تفتیش ایده‌لر بولورلرسه مدیونی

حضرت عمرک دعاسی

تارك جماعته احتساب اولنور

قبض ايدب جبراً دارندن اخراج ايدرلر اكر بولنمزسه نسوان قاضيه تنبيه ايدرلركه
نسوان مذبورى تفتيش ايدرلر تا كه تبديل صورت ايدب انلرك
ايچنده اختفا اتمش اولميه احتسابى لازم اولان بدعتلردن
بريسى ترك جماعتدر بر كمسنه تارك جماعت اولوب اوقات خمسه‌ده
جماعتله اقامت ايلمسه حاكم الوقت اولانه لازم دركه اكا احتساب
ايدب صلوات مفروضاتى جماعتله ادا ايله ديو تنبيه وعتاب
ايليه ديو تنبيه وتهديد وعتاب ايليه خصوص مذبورده قبل شارعدن
كلى تشديد وتهديد وارد اولوب احراق بيتله وعيد واقع
اولمشدر نتكم مقامنده ذكر اولنور مسئله برميتك اقاربندن
بعضى ميت مذبورك اوستنده نوحه ايلسه محتسب ايچون جايزميدركه
شخص مذبورى دارميتدن اخراج ايليه الجواب جايزدر اول دليل
برله كه حضرة ابى بكر رض انتقال اتدكده همشيرهسى كلوب او
نوحه ايلدى وانوك نوحه‌سى حضرة عمرك سمعنه واصل اولوب انى
ابوبكرك خانه‌سندن اخراج ايلدى نتكم صحيح بخارى ده مذكوردر

منع نوحه

الباب السادس فى التعزير قاعدهٔ مقرره واصول معتبره دندر
هر رجل كامل دركه كوردن ارادتى خلقةً تكاليفه داخل اوله انواع
تهمتدن بريله متهم اولمحق تعزير اولنور مثلا بر كمسنه فساقله
مجلس شرابده يه سراقيله صحبت واختلاط اوزره كورلسه تعزير اولنور
ابوبكر اعمش دن روايت اولنور بر كمسنه بر شخصك اوستنه سرقه
دعوى ايلسه ومدعى عليه انكار ايدب حاكم الوقت اولندكمسنه
بعض قرائن سببيله غالب رأى مدعينك صدقنه منجر اولسه اول شخصى

تعزیر ایتمك جائزدر ذخیره‌ده بو وجهله مذکوردر برکمسنه غیریمحل الوب
کیدرکن برشخص کلوب الندن الوب کیدرکن قاچرسه قاسد اول شخصه
تعزیر لازم اولور خانیه‌ده مسطوردر برکمسنه دیسه که بن فتوای فقها
ایله عمل ایتمزم یا قضیه فقها دیدکی کبی دکلدر دیسه تعزیر اولنور ذخیره‌ده
مذکوردر برکمسنه مرأت اجنبیه ایله برمجلسده بولنوب بونلرده
دواعی جماعدن بعض افعال مشاهده اولونسه اول کمسنه اقصای
تعزیر بوله تعزیر اولنور اهل اسلامدن برکمسنه مصر مسلمینه خمر یاخنزیر
ادخال ایلسه تعزیر اولنوب توبه‌سی ظاهر اولنجه حبس اولنمق جائزدر
اگر ادخال ایدن ذمی ایسه سؤال اولونه اگر بو فعلك حرام ایدوکنی
بیلورسه حکم مذنبه بعینه اجرا اولنور اگر بلمزسه تعلیم وتنبیه
اولنوب تکرار ایدرسه تعزیر اولنور برکمسنه بطریق التذویر بعض
صکوك ومکاتب کتب ایلسه تعزیر اولنور برکمسنه ولد صغیره
خمر ایچورسه تعزیر اولنور برکمسنه بربکرك آیتوب دوشرسه
بکارتی ذائل اولسه بلا اتفاق تعزیر اولنور اما مهر مثلك
وجوبنده اختلاف واردر برکمسنه براتك قویروغنك قیلنی
کسه یا برجاریتك صاچنی حلق ایدب حلق ایجند قیمتی نقص
ایلسه تعزیر اولنور اما ضمان لازم کلمز کمالیده مسطوردر
سلطان برکمسنیه اکراه ایدب فلانی قتل ایتمزسك سنی قتل ایدرم
دیسه او کدخی بغیر حق اول شخصی قتل ایلسه سلطانه قصاص
وقاتله تعزیر لازم اولور امام اعظم وامام محمد قتنده برکمسنه
برشخصی زنایه اکراه ایلسه مکرهه تعزیر لازم اولوب زانی یه حد

لازم اولور امام محمد قتنده وامام اعظمك قول آخرنده تعزير لازم
اولور خانيه ده مذكوردر بركمسنه برشخصه سم ويروب اولدنجى
بلمدين اكل ايلسه واول سببله وفات ايلسه اول كمسنيه قصاص وديت
لازم اولميوب حبس وتعزير اولنور كذلك برشرابه قاتوب اليته
ويرسه وايچوب هلاك اولسه وديت لازم اولمز لكن مكر وخديعه سى
سببيله تعزير واستغفار واجب اولور اما كندو اليله اغزنه قويوب
هلاك اولسه عاقله سنه ديت لازم اولور ذخيره ده مذكور
دربر قول افنديسندن قاچسه تعزير اولنور طالبى كلنجه
حبس اولنور اما بغير قصد يول يكلمش اولسه حبس
اولنمز كتاب اليواقيت ده مسطوردر زهد بارد سببيله
تعزير اولنمق مشروعدرننه كه روايت اولينور بر كمسنه
ننه كه روايت اولينور بركمسنه سوق مدينه ده كيدركن بردانه خرما
بولدى والنه الوب بو خرمايى كمدوشردى ديو بر قاج كره
ندا ايلدى پس حضرت عمر انونك كلامنى كوش ايدوب وغرضى اظهار
زهد و ورع ايدكنى بيلوب كل يا بارد فانه ورع يبغضه الله
تعالى يعنى اول بولدغك خرمايى كه بو اتدكك زهد وورع
بحسب الشرع الشريف مستقبح ومستشنع اولوب الله تعالى
حضرتلرى بوسقوله ورعى سومزكمسنه بوكونه زهدله مستحق
لطف واحسان اولمزديوب اول شخص متقشفى دره بوله
ضرب ايدوب تعزير ايلدى ذخيره ده مذكوردر بعض فسوق
واردركه صاحبنه تعزير ايجاب ايلمز مثلا يمين غموس كه كچمش

زهد بارد سببيله تعزير اولنمق

نسنه ایچون یلان یره یمین اتمکدر وبیع فاسد واجارهٔ فاسد
الرجه بونلر فسوقدر لکن اصحابنه تعزیر لازم کلمز الفصل
الاول علماء کرین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین اتفاق
اتمشلردرکه تعزیر بحسب العدد قدر حده واصل اولمز زیرا
حضرة سید المرسلین من بلغ حدا فی غیر حد فهو من المعتدین
دیو بیورمشدر یعنی علیه السلام بر شخصه بحسب الشرع حد لازم
دکل ایکن برکمسنه حد اورسه اول کمسنه ظالملردندر پس امام
اعظم قتنده اقصای تعزیر اوتوزطقوزدر وامام ابو یوسفدن
اصح روایتده یتمش طقوزدر وبر روایتده یتمش بشدر واقل
تعزیرده حد اولموب رأی حاکمه مفوضدر نه مقدار اولدیغی
کوررسه اکله تعزیر ایدر زخیرهده بو وجهله مسطوردر
اما مصنف الکتاب ایدر صحیح بخاریده واقع اولمشدر لا یجلد
فوق عشرة اسواط الا فی حد من حدود الله یعنی علیه
السلام برکمسنه اون قمچیدن ارتوق اورلمزکه اول کمسنه حد
لازم اولمش اوله پس بو حدیث شریفدن مستفاددرکه تعزیر
اوندن زیاده ایله اولمیه لکن علمای عظام رفعهم الله
تعالی فی یوم القیام بالاتفاق اوندن زایدی تجویز اتدیلر پس
واجبدرکه نفس جوازده تردد اولنمیوب اولی واحری اوندن
زاید اولمقدر الفصل الثانی اولا معلوم اولاکه تعزیر ضربله
اولدیغی کبی حبسله وتعریك اذنیله وکلام عنیف ایله دخی
اولور مجرمك جرمنه کوره جزا اولنور امام ابو یوسفدن

روایت اولنورکه سلطانه جائزدرکه حد لازم اولمین یرده

اخذ مالله تعزیر اینه جامع الصغیر خانیده مذکوردر

کاه اولورکه تعزیر تقیید ایله اولور ذاعری و سفیهی تقیید

جائزدر ادب قاضی خصافده مذکوردر کاه اولورکه تعزیر

عبوس الوجه ایله یعنی یوز درمك ایله اولورنتکه شرح

کرخی ده مذکوردر که حضرت عمر هدایت اثر بر قومی کوردیکه

حریر کیمشلر یوزینی دورب صورت انقباضله انلردن اعراض

ایلدی پس فقیر بی تقصیره لایح اولورکه بو مسئلده مفهوم

و بو قصه دن معلوم اولدیکه ارباب دولت و اصحاب

رفعته لازمدرکه مجلس شریف و محفل منیفلرینه حاضر

و انواع لطف و احسانلرینه منتظر اولنمسنلره خصوصا که

زمرهٔ علما و فرقهٔ صلحادن اوله تعبس و انقباض و ادبار

و اعراض کوسترمیوب لطفیله خطاب و حسن وجهله جواب ویره لر

تا که بر مؤمنه بی وجه تذلیل و تحقیر و بلا سبب تعزیر

ایتمش اولمیه لر وثانیا معلوم اولکه ضربله تعزیر آلاة متعدده

ایله جائزدر جمله دن بری یددرکه ایکله ایکی طریق اوزره تعزیر

اولنور طپنجه اورمغله و قولاق بورمغله اما مشت اورمغله

تعزیر جائز دکلدر زیرا هلاکه مفضی اولمق احتمالی واردر و

آلات تعزیرك بریسی دخی عصادرکه سلاح اهل صلاح و

معتمد ارباب فلاح در و بریسی دخی درهدرکه حضرت عمر

کثر الله امثاله آنی استعمال ایدرلر ایدی بریسی دخی اول تازیانه

ثمره سی اولمیه محیطده مذکوردر حضرت رسول اکرم
صلى الله عليه وسلم بيورمشلر * رحمهم الله امرا علق
سوطه حيث يراه اهله يعنى عليه السلام الله تعالى
رحمت ايلسون اول كمسنه يه كه قمچيسنى بر يره آصه كه دائما
اهل بيتى او قمچى كورب خوف و حذردن خالى اولميه لر
انك سببيله فتنه وفساددن احتراز و امتناع ايده لر
صاحب الكتاب ايدر قابلدركه بو حديث شريفله
احتجاج اولنوب باب محتسبه تعليق دره قربتدر
دينله زيرا بر كمسنه خاصة اهل بيتى اصلاح ايچون
تعليق سوط سببيله مستحق اجر و رحمت اولیجق
عامه نك امورنى اصلاح ايچون باب محتسبه تعليق
دره قربت وعبادة اولمق بالطريق الاولى ثابت اولور
شرح منظومه مسطوردر شاهد روزك كذبى
ظاهر اولدقده يوزينه قاره سورمك جايزدكلدر اما
باشنى و يوزونى آچوب شهرى كزدرمك دره جايز نته كه
شرح ادب قاضى خصافده مذكوردر الفصل الثالث
جامع الصغير خانيده مسطوردر دورت كمسنه نك
شهادتى ايله امام بر كمسنه يه تعزير ايليوب اثار
ضربدن هلاك اولسه امامه ضمان لازم اولماز
حدده دخى حال بو منوال اوزره در ذخيره ده مذ
كوردر امام ابو يوسفدن روايت اولنور والى بر

كمسنه يه

برکمسنه یه بطریق التعزیر یوزدکنك اوروب اول ضربدن
هلاك اولسه والی یه نسنه لازم اولماز اما یوزدن ارتوق
اوروسه بیت المالدن نصف دیت لازم اولور اکر بطریق
الاعدا یعنی بطریق الانتقام والاهانه ضرب ایدوب هلاکه مؤدی
اولسه والی یه ضمان لازم اولوب عاقله سنه دیت
لازم اولور اول سببدنکه اباحت اعدا شرط سلامتله مشروطدر
ینه ذخیره ده مذکوردر برکمسنه یه تعزیر لازم اولدقده اشد ضربله
ضرب اولندقده اولنمق کرکدر واکر اقل تعزیر ایسه اعداد
ضرب عند واحده جمع اولنمق کرکدر اما اکثر تعزیر ایله تعزیر
مراد اولنجق اعضایه متعددیه تفریق اولنمق کرکدر یعنی
بعضی طبانه وبعضی ارقاسنه اوریلور امام ابو یوسف
دن روایت اولنور تعزیر اوریلمز الا ارقیه واد توراقیرینه
اوریلور وحین ضربده مضروبك ظهری ثیابدن تجرید اولنور
تنبیه حدله تعزیری بر قاچ طریق ایله فرق اتمشلر فرق اول
حدك قدری جانب شرعیدن مقرر اولوب جرم مخصوص
ایچون انواع تعزیردن نوع مخصوص تعیین اولنیوب خصوص
مذبور رأی امامه مفوضدر فرق ثانی حدود شبهاتله سند
ری اولوب حد وجوبدن ساقط اولور اما تعزیر مجرد شبه
ایله واجب اولور بو سببدندرکه اسباب تعزیردن بریسی ایچون
یمین تکلیف اولنوب نکول ایلسه تعزیرله حکم اولنور شرح
ادب قاضی خصافده بو وجهله مسطوردر ثالث اصلا بر

بر وجهله صبی یه حد لازم اولمز اما بعض اسبابله تعزیر ایتمك
مشروعدر رابع بچی بر زنی یه ضرب بمقدر واقع اولسه
حد تسمیه اولنور اما غیر مقدر واقع اولسه تعزیر تسمیه
اولنماز بو عقوبت تسمیه اولنور زیرا تعزیر لاجل التطهیر مشروعدر
وکفار خاکسار هوهو انما المشرکون نجس نحواسی مقتضاسنجه
عین نجس ایدوکی مقرر اولمغین علی الاطلاق تطهیره قابل دکلدر
مبسوطن بو وجهله مسطوردر الباب الرابع فی الاحتساب
بالاحراق والکسر بعض علما دیمشلر که یوم اضحیده مصلی ایچره احراق
معازف مکروه در اول سببدنکه مساجد اهل ایمانی معازف و
نیرانیله مشغول ایتمکدر مع ذلك مساجد مجرد عبادات اقامت
صلوات ایچون موضوعدر لکن صحیح بودرکه فعل مذکور بحسب
الشرع الشریف جایز و مأثوردر زیرا مصلی جمیع جهاتده حکم
مسجدده دکلدر سؤال اولنسه احراق معازف تجویز و ترخیص
اولندیغی تقدیرجه یوم اضحی یه وجه تخصیص ندر جواب
اول بعض ناس زعم ایدرلر که یوم عیدده کمال رخصت و ضرب
ذوق غنایه اجازت اوله و بو بابده بر دلیل ضعیف اسناد والن
ناسن مذکور اولن حدیثه اعتماد ایدرلر که روز عیدده ابو بکر
رضی الله عنه حضرت رسولك صلی الله تعالی علیه وسلم بیت
شریفلرینه داخل و معنای منیفلرینه واصل اولوب کوردیکه
ایکی جاریه طوروب دف چالارلر و بعض ابیاتیله تغنی ایدرلر
پس حضرت ابو بکر بو وضع منکر کاروب اول جاریه لری فعل

المعزف آلات لهو طنبور کبی و قمار کبی
جمعی معازف کلور بونلری استعمال
ایدن کمسنه یه عازف دیرلر
اختری کبیر

میز

مزبوردن نهی وزجر ایلدی وحضرت رسول علیه السلام مقام مزبورده
بو وجهله کلام بیوردیلر یا ابابکر بونلری منع ایتمه
رنجیده ایلمکه روز عید وایام شادمانی واوان حصول آمال
وامانیدر لکن حدیث مزبور ومن الناس من یشتری لهو الحدیث
آیتیله متروک اولوب حیز احتجاجدن ساقط دریس اهل الحساب
حدیث مزبورک متروک ایدوکنه اشارت ایچون احراق معاذ
فی یوم عید ده عادت اتدیلر جواب ثانی یوم عید وقت جهور
ویوم سرور در وشنک بو قدرکه احراق ملاحی برله رایت اهل
صلاح مظفر ومنصور وقلوب ارباب زهد وفلاح منشرح و
مسرور اولور پس انلرک قلوبنی تفریح وتمکین ایچون وضع
مزبور یوم مذکوره تعیین اولندی خاتمه مسطوردر بر شخص
حیوان صفت کمال نفسانیتدن بر بهیمه وطی ایلسه امام اعظم
جزاه الله تعالی بمزید النعم قدس سره جواب بودرکه اگر بهیمهٔ مذکوره
اول شخص نکبت الیفک ملکی ایسه ذبح واحراق تکلیف اولنور
اگر دگلسه صاحب البهیمه قادر درکه اول بهیمه شخص مزبوره دفع
ایدوب جبراً قیمتنی اخذ ایده بعد ذلک شخص مزبور حیوان مسفوری
ذبح ایدوب اگر مأکول اللحم دگلسه احراق ایله امر اولنه اگر مأکول اللحم
ایسه بعد الذبح اکل اولونسه جائزدر مسئله اگرچه مشهور احراق
بیندنه غیریله منزجر وثورت فسادی منکسر اولمیجغنه علم حاصل
اولوب حاکم الوقت اولیکمسنه اول دارنکبت مداری احراق بالنار
ایله مسؤل اولمز وبحسب الشرع الشریف قیمتی ضمانه لازم کلمز

شرح ادب قاضی حصافده مذکوردر حضرة عمر هدایت رهبر
برکون اثناء خطبه ده دیدیکه بنم سمعمه بر خبر منکر واصل اولوب
بکا وجهله علم حاصل اولدیکه فلاننك وفلاننك اولرنده سکر
وار ایمش وبن قصد ایلدمکه انلرك اوینه وارم اکر دیدکلری
کبی ایسه اولرینی اتشه اورم پس اول ایکی کمسنه نوك بریسی که
بر شخص قرشی ایدی کلام مذبوردن بیم نالث اولوب مجلس تمام
اولمدین طوروب خانه سنی جنایتدن پاك ایلدی وبریسی که بر شخص
ثقفی ایدی کلام مذبور ایله متعظ اولمیوب خانه سنی پاك
اتمکله مقید اولمدی وقتی که حضرة عمرك کلامی تمام اولوب
خطبه سی انجام بولدی بعض اصحابیله طوروب قریشینك
اوینه ایردی اسناد اولنان جنایتدن نسنه بولمیوب ثقفینك
خانه سینه کیردی وجنایتدن وخفایاسی تتبع وتفحص اولندقده
بعض زوایاسنده خمر ظاهر اولوب اول دار نکبت مداری
احراق بالنار ایلدی صاحب الکتاب ایدر بو بابده ائمه عظامدن
رفعهم الله تعالی فی یوم القیام تبیین مرام واقع اولمیوب
جواز وعدم جوازه متعلق کلامه ظفر بولمدی محیطده
مذکوردر حضرة رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشلر
قصد ایلدم اقامت صلوات ایچون یرومه نایب وضع ایلدم بن
ناسك احوالنه بقم جماعتدن تخلف ایدنلرك اولرینی یاقم
بو حدیث شریف دلالت ایدرکه تخلف عن الجماعة احراق بیتی
مجوز ایمش پس سنت مؤکده ترك ایدنلرك خانه سنی احراق

حضرت عمر رضی الله عنه شرابی بولدوغی خانه یی آتشه اوردوغی

جایز اولیجق آلات معصیتی و مقر ارباب فسق و شیطنتی امرائك
جوانبنده اشتباه یوقدر محتسب اهل فسادی زجر ایچون آلات ملاهی
و دنان خموری کسر ایلسه ضمان لازم اولمز اما فعل مذبور افراد
مسلمینك برینه بطریق التطوع ظهور و صدور ایلسه اکر دن
خمارك و عود مغنینك ملکلری ایسه بالاتفاق ینه ضمان لازم
یوقدر لکن امام محمد کسایناتنه ذکر ایلمشدر اکر ون مذبور
و عود مکسور خماد و عوادك ملکی اولمیوب شخص اخرك ملکی
اولسه اکر امام ابو حنیفه نعمان علیه الرحمة و الغفران قتنده
ضمان واردر لکن امام ثانی و امام محمد ربانی قتنده ضمان
یوقدر و مادهٔ فسق و عصیانی حسم و قطع و نایرهٔ شر و طغیانی
دفع و رفع ایله صدور صلحایه شفا و قلوب اهل شقایه اذا
و جفا ایچون فتوی و عمل امامین قولی ایله در فتاوی شعبیه
مسطوردر اتراك امیردن بر طایفهٔ بی عناد موضع و فسق و
فساده جمع اولدلر و شیخ الاسلام بو قصه یه واقف اولوب
آلملری اول وضع منکردن نهی و زجره متصدی اولدقده کلامنی
استماع و بغی و فساددن ارتداع و امتناع ایتدلر پس محتسب
باب امامدن بر طایفه ترتیب و اول فاجرلرك جمعیتی تفریقه
ترغیب ایلدی پس قوم اتراك اول طایفه دن بیم نالت طاغلوب
قاچدلر انلردخی ظفر بولدقلری خمودك بعضنی دوکوب و
بعضنه طوز صاچدلر و بو قصهٔ علی ما هیه علیه شیخ الاسلا
م حکایت ایدجك بو نکله قناعت و بو قدر اذا ایله زجردن

فراغت ایتمیوب اوانی خموری کسر و خمرلرینی طوز قویلمش ایسه
دخی اراقت و اتلاف برله زجر ایلمك دیوامر ایلدی **تاتارخانیه** ده
سطوردر بر مسلم بر مسلمك خمرینه ظفر بولوب کوبنی کسر ایلیه
حالبو که صاحب خمرك غرضی خمری مذبوری استخلال برله اتخل
اولسه اگرچه خمرك بهاسنی ویرمکدن امن اولورلرکن اولکوبنك
بهاسنی بالاتفاق ضامن اولور **مسئله** قاموس جالغو و کانسه
اولنلر کلیاً مناهیدندر اول سببدنکه عموماً آلات ملاهیدندر
و حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه و سلم بیوردمشدر استماع
ملاهی معصیت و انلرك قتنده جلوس فسق و ضلالت اولنلرك
هو هو صوتیله تلذذ کفردندر لکن مذهب اشاعره اوزره مرتکب
هو هو کبایر معاصی اگرچه امر رتبه عاصیدر امّا دائره اسلامدن
خروج و مهاوی کفره ولوج ایتمش دکلدر پس مروی اولن کلام
حکمت التیام عظیم ذنبه اشارت ایچوندر بطریق التشدید فی الوعید
وارد اولمشدر و هر کمسنه که بو مصیبت عظمایه الکوزدن مبتلا
اوله اگرچه قصد سماع و طلب استماع ایتدکی جهتدن معذور
در لکن واجبدر که ممکن اولدقجه عدم سماعه قصد ایدوب
تلذذ ایتمکه سعی ایدن لکن حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی و سلم
بو وجهله ابتلا واقع اولدقده مبارك برماقلرینی کوش بر هوشلرینه
هو هو صوقدیلر **فتاوی خانیه** ده مذکوردر هر کمسنه خانه سنده
آلات ملاهی و معازف امساك ایلمك مکروه در و اول کمسنه مجرد
امساك سببیله آثم اولور اگرچه بعض اوقاتده استعمال دخی ایتمز

آلت فساد اولان
خانه یه ملك
کیرمدوکی

سه صلوة مسعودیه ده مذکوردر وبعض کبار علما دیمشلردر
هر بیتکه انده بعض آلت فساد اوله چنك وشراب ونرد وشطرنج
ورباب کبی اول اوه فرشته کیرمز واول اوده نماز قلمق مکروهدر
کذلك بر خانه که جرس اوله اول حال بو منوال اوزره درتته که
شریعتده وارد اولمشدر هر کاروانکه انده جرس اوله نه ممکن که
برکات الهیه دست رس بوله صدق رسول الله الباب الثالث

فی الاحتساب علی من یستخف الحروف والکواغد ونحوها شول بساط
وسجاده که اوستنده الملك لله یا الا شبیه بعض کلام مکتوب
اوله انلری استعمال مکروهدر بعض حروفی تقطیع دخی اویله در
زیرا حروف مفرده قرآنك جزء اولدیغی اعتباریله تعظیم وتکریمی
لازم درتته که ملتقطده مذکوردر بعض ائمه دن مرویدر
بر قومی کوردیکه بر ورقه یه ابو جهل لعنه الله یازوب
هدف ایدنمشلر پس امام مزبور اول قومی فعل مذکوردن نهی
ایدوب یولینه کتدی بعد ذلك ینه اول مقامه رجوع ایلدی
کوردیکه ورقهٔ مزبوره ده لفظة الله محو ایدوب باقیسنی بعینه
استعمال ایدرلر پس ایتدی بن سیزی فعل مزبورده مجرد اسم الله
تخفیفی ایچون نهی اتمدم بلکه مطلقا حروفی تخفیف اولدیغی
ایچون نهی اتدم صاحب الکتاب ایدر بو قیاس اوزره لازم
کلور که عصا ولگن وابریق وقدح وبونلرك امثالنه وضع
خط منهیدر زیرا بونلر دائما مستعمل وحین استعمالده محقر ومبتذل
درلر پس انلرده مکتوب اولن حروفك ابتذالی لازم کلور مع ذلك

لکن وزیرتی اوزرینه
الله یازیلوب پاره
اولدوغی

حروفك تعظیمی لازم اولوب ابتدالی منهی ایدوکی سبق ایلدی
ملتقطده مسطوردر شول کتب ورسایلکه انلردن اصحابی
مستغنی اولوب انتفاعی قالمیه مع هذا صدورلری سطوری نقوش
اسم الله ایله مشرفدر اسم شریف محو اولنوب بر عظیم ماء جاریه القا
اولنوب یاخود پاك یرده دفن اولنمق کرکدر قبل المحو دخی
اتسه‌لر جایزدر اکر صحایف مذبوره ماء جاری ایله غسل ایدوب
تکرار بیاض اولوب استعمال اتسه‌لر جمله‌دن افضلدر فتاوی خا
نیه‌ده مذکوردر بر کاغذه بسم الله یازلمش اولسه اول کاغدك ایچنه
نسنه قویمق مکروهدر کیسه خط ظاهردن کرکسه باطندن اولسون
درهم آما کیسه اوستنده مکتوب اولسه استعمالده کراهت یوقدر اول
سببدنکه کیسه دینار ودرهم دایما معزز ومکرمدر اعیاد ولایم
ده کاغذدن طشت وابریق کبی بعض اوانی اختراع ایدوب اوراق
درهم خالیه ایله بو وجهه اوزره استمتاع مکروهدر خصوص مذبورده
امام حاکم کلی تشدید ایدوب زجر بلیغ ایله زجر ایدردی وامام
ناصر الدین ملتقطده دیمشدرکه نیچه‌نك کاغذدن مرادی کتابه
صالح اولنلردر اما کتابته صالح اولمین اوراقی بنجه کرکسه
استعمال من غیر نکیر حلالدر نقیه ابو اللیث بوستانده دیدیکه
کتابی یره اوزره قومق لایق دکلدر محیطده وغیریده مسطور
در مصحف شریفی کوچك قطعه‌ده وقلم رقیق ایله کتابت مکروه
در روایت اولنورکه حضرت عمر بر شخصك یدنده کوچك قطعه
مصحف کوروب کیم یازمشدر دیو سؤال ایلدی واول شخص خبر حضرة

مصحف شریفی کوچك قطعه‌ده یازمق مکروه اولدوغی

عمره بن یازدم دیو جواب ویردی پس حضرت عمر اول شخصی دره ایله اوروب قرآنی تعظیم ایلك دیو امر ایلدی ذخیره ده مذکوردر استیجار علی القرآن جایز دکلدر که ومعلمه تعلیم اجرة ویرمك واجب اولمز اما فی زماننا اخذ اجرته جواز ورخصت اولوب معلمه دفع اجرت واجبدر زیرا خلقك امور دینیه ده تکاسلی ظاهر واحراز مثوباته طلبلری قاصر اولوب وظایف مسلمین بیت المالدن منقطع وارباب حقوق وصول حقلرینه مأیوس وممنوع اولمشدر واغنیاده احسان ومروة وارباب دولتده کمالات ومعارفه رغبت وارباب واصحابنه عزت ورفعت قالمامشدر پس انتظام جهت معاش وترتیب امور بقای انتقاشی ایچون اخذ اجرت تجویز اولنمشدر اما زمان اولده خلقك احراز مثوباته وفور رغبتی اولوب علما وصلحا بیت المالدن عطایا واغنیای تجاردن تحف وهدایا برله دفع حاجت بلکه غنا وثروت تحصیل ایدرلر ایدی لاجرم اعمال دینیه واحوال اخرویه مقابله سنده اخذ اجرتدن مستغنی اولورلر ایدی الباب التاسع فی الاحتساب علی الفقرا فتاوی ابو اللیث ده مذکوردر برکسنه جماعت مسلمین وعامه مؤمنین ایچون بر رباط بنا ایلسه اول شرط اوزرینه که مادام که قیدحیاتده در دست تصرفنده وقبضه حکومتده اوله کمسنه قادر دکلدر که انوك تصرفاتنه مانع اوله ورباط مذبوری جبرا الندن الهمز مکر که شرب خمور کبی بعض مفاسد وفجور ارتکاب ایده حکام ذوی الاحترام

اغنیاده مروت قالمادوغی

انوك شرعه شريفنه مخالف وضاع اطوارنه واقف اولهلر او
تقدير جه رباط مذبوري جبراً يدندن الوب جايزدر صاحب
الكتاب ايدر وقتاكه فسق وفجوري سببيله رباطى بانى سى
يدندن اخراج جايز اوله شول تكيه لر وخانقاه لرده كه
فى سبيل الله بنا اولنمشدر اصحاب بدعت وارباب هوا وضلالت
نه سببدن ترك اولنورلر حكام جاريةالاحكامه لازم در
هر قنغى تكيه وخانقاه كه محل فسق وبدعت ومجمع اهل
شناعت اوله اشقيا ويدريلر كه شرع شريف ايله
تقييددن بريلوردر انلري اول مقاملردن اخراج وابعاد
بلكه نفى عن البلاد ايدب يرلرين ارباب شرع وسداد
برله تعمير وابادايده لر سؤال اولونسه كه طايفهٔ طاغيه
ديديه كه عادت بزشناعتلري اللرينه وبوينلرينه
دمور حلقه لر وبارمقلرينه آهنين يوزكلر طاقمقدر
بحسب الشرع الجليل اول وضعلري قبيح ومنهى ايدوكنه
دليل ندر الجواب فقيه ابو الليث بستانده ذكر ايلدى حضرة
سيد الامم صلى الله تعالى عليه وسلم بر كمسنهٔ كوردكه النده
يوزك طاقمش كيدر ديوامر ايلدى پس شخص مذبور حضرة
رسولك امر شريفنه امتثال ايدب التون يوزكي چقروب يرينه
بر دمور حلقه كوردى وقتى كه حضرة رسول انوك بو فعلنى
كوردى اذهب فاطرح فهذا شر من ذلك هذا حلية
اهل النار بيوردى يعنى عليه السلام بيوردى بو حلقه

ابو شناعت اولان
اشقيالر

رسول اكرم صلى الله عليه وسلم
التون يوزك
طاقمغى منع
بيوردى

جهرکه بو اوتلکیدن یعنی التوننوذکردن شردر واهل نارک یعنی
جهنم خلقننك کچکیدر بو کلام سعادت انجامدن
مفهوم اولدیکه استعمال الحدید حرمت بونده استعمال ذهبدن
شدید اولوب حدید ایله تختمك انجی چوق دخی بحسب النزع
قباحتی ارتوق اوله یعنی حدیث شریفده وارد اولمشدر
التون مشرکلر حلیه سیدر دکش مسلمانلر حلیه سیدر ودمور اهل
نار حلیه سیدر سؤال اولونسه اشقلرك وضعی منکر ایدوکنه
دلیل معتبر ندر الجواب هدایه و تجنیسده مذکوردر حضرة رسول
مجتبی احفوا الشوارب واعفوا اللحی بیورمشدر یعنی علیه السلام
بیغلر کوزی کسوب صقالکوزی حالی اوزره ترك ایدك
اول قوم اوباشی کبی دیندنه تراش ایدوب کفار اعجام کبی قص
وقدر مسنوندن نقص ایلمك قدر مسنونه قبضه در یعنی بر طوتام
در سؤال اولنسه که اشقلر کبی بعض مرایی لر کبی غلیظ
لباس کیمك مشروعمیدر الجواب حضرة رسول الله اسناد صحیح ایله
منقولدر که لباسده ایکی طریقیله شهرتدن نهی ایدلر یعنی غایت
اعلا ونفیس یاغایت غلیظ وخسیس کیمکله وبیورمشلردر کن
فی الناس کواحد من الناس یعنی ناس ایله معامله واختلاط
واشتباك وارتباط ایله شول حالده که سنده انلردن بری اولوب
زی ولباسده سائر ناسدن ممتاز اولمیه سؤال اولونسه
مرقع که لباس انبیا وزی صلحادر آنی کیمك مردود دکل بلکه
محمود در مع هذا شهرة لباس وامتیاز عن الناس در الجواب

بیغی کسوب صقلی حالی اوزره قویمق

ایکی طریق ایله شهرتدن نهی اولنمشدر

ایچی

لبس مرقعده غرض زهد وصلاح وتشبه ارباب فنا وفلاح او
وضع ممدوح وسلك ارباب كشف وفتوح در روایت اولنور
حضرة عیسی عالم فنادن خروج وصوب سمایه عروج اتدکده ملائکه
سما حضرة عیسانوك پیمانسنه نظر ایدب مرقعنده دورت یوز
پاره کوردلر که بر بینك لونی بر بینه بکزمز و بر بینك قماشی
اخره اویمز طاکه قلدلر ودر سو بحر تحیره قالدلر پس حضرت
حق و قادر مطلق انلره خطاب ومستطاب بیوردیکه اکر
لباس مسفور ومرقع مذبورك پاره سی دورة بیك صاحبنه
دنی خیرلو ایدی اما فی زماننا تبدیل لباس اکثریا جلب
قلوب ناس وتغییر شکل لاجل الاکلدر انلوله معامله دن
پرهیز وطایفهٔ مذبوره برله اختلاط ومعامله دن حذر
وکریز کو کدر تفسیر کشافده مذکوردر حضرة رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمش دورة نسنه کبایردندر
طلب دنیا ایچون صوف کیمك وصلحایه محبت ادعا ایدب عملدن
اتمك واغنیایی ذم ایدب مالدینی الموق وکسب جایز کوردیکی
میوب خلقك کسبنده یمك سؤال اولونسه طایفهٔ صوفیانه
صورة معروفه اوزره رقص ودوران ایدرلر که جایزمیدر
الجواب جایز دکلدر ورقص کیدن دن نتکم ذخیره ده
مذکوردر وبعض مشایخدن تجویز وترخیص که واقع اولمشدر
مسلوب الاختیار اولنه کوره در عوارفده مسطوردر رقص
ودوران منصب مشایخه لایق دکلدر وانلره اتباع واقتدا

ملاحظهٔ امام حضرتری مرقعنه نظر ایلدکلری عجب ایلدکلری

دورت نسنه کبایردن اولدوغی

تردید ایتمایه رقص ودوران ایدنلر

اید

ایدنلره مناسب دکلدر اول سببدنکه لهو ولعبه مشابه در سؤال

اولونسه بحسب الشریعت سماعه اجازت و رخصت وارمیدر الجواب

اکر سماعدن مراد سماع قرآن مبین واستماع مواعظ وسید

صالحین ایسه جوازنده شك وریب اولمیوب سعی مشکور و

یقینا مأجور ومبرور در اکر مراد سماع غنا واستماع مزخرفات

اهل هوا ایسه حرام ایدوکنده کلام یوقدر زیرا تغنی و

استماع غنا حرام ایدوکنه علمای ذوی الاحترام اتفاق اتمشلردر

و نهی وزجر مبالغه قلمشلردر بعض مشایخدن صادر اولان

تجویز منقصه هوادن تخلی وزیور زهد وتقوی برله

تحلی ایدوب ترك حظوظ وشهوات وتحمل مشاق عبادات

برله مهبط انوار واردات اولنلره کوره در مع ذلك فعل

مذبورك جوازنی بنجه شروطیله تقیید ایدوب دایرهٔ شروطدن

خروج ایدنلره تهدید وتشدید اتمشلردر شرط اول اولدر

مجلس سماع نسواندن عری وطایفه امارد وعلمادن بریء اوله

اهل مجلس وساوس شیطانیه وهواجس نفسانیه

برله مفتون ومشغول اولمق احتمالی مدفوع ومرفوع اوله المذکور

شرط ثانی اصحاب مجلس جمله اهل حال ومتفق المقال

اولوب عالم اغیاردن خالی اولملدر شرط ثالث قوالك تغنی

سوز ایدجینك نیتی خالصه اولوب مرادی اخذ اجرة و

جلب منفعت اولمیه شرط رابع طائفهٔ مذبوره نوك اجتماعلری

وقصد سماعلری اکل طعام وجلب قلب عوام ایچون در

سماع حق اولان شروط

اولماتی شرط خامس قیام علی الاقدامه اقدام اتمکدر درجهٔ اضطراره
واصل وحد ضرورة وایجابه داخل اولمیجه شرط سادس اظهار
وجد وانجذاب وارائت حیرة واضطراب اتمیلر مکرکه دعولرنده
صادق اولوب مقام مذبوره لائق اوله لر وبالجمله
فی زماننا سماعه رخصت ووجه معهود اوزره اجتماعه اجازة
بو قدر شروط مذکوره نوك رعایتی متعسر لکه بالکلیه متعذر
اولدیغی اجلدن مرشد وهادی شیخ جنید بغدادی زماننده
سماعه توبه ایدب بو وجهله اجتماعدن فراغت ایلمشدی یعنی زمان
جنیدکه ارباب احوال واصحاب کمال ایله مالامال ایدی شرایط
مجلس اول زمانده مفقود اولب وجه مذکور اوزره اجتماع
متروك مردود اولیجق فی زماننا که ارباب صدق وتمیز کبریت
احمر کبی عزیز وراه سداده دلیل اقل قلیل اولوب اکثر ارباب
ارادتده خلوص نیت وحسن طویتدن بهره اولمیوب اظهار زهد
و ورعدن غرضلری تحصیل حطام دنیا ودانهٔ تسبیح ودام
زرق وریا ایله صید قلوب اغنیادر شرایط مذکوره نوك فواتی
ظاهر وباهر اولوب وضع مجلس سماع جمله منهیاة دن خصوصاً
اهل هوانوك عادة بر شناعتلو ندر درکه لیالی شریفه ده مثلا
لیلهٔ قدر وبراةکه مظنهٔ اجابت دعواة ومسنهٔ احراز انواع مثوبا
مساجد شریفه واماکن منیفه ده مجابیب غلمانه ایله ال الله
وقول قوله رقص ودوران واساس دین ومذهبلرینی دست
فساد وتعدی بر له ویران ایدب کلمهٔ توحیدی انواع لحانله تغییر

قلوب اغنیایی صید ایدنلر

غلمان ایله قول قوله رقص ایدنلر

و

وتحریف وشان شرف نشانینی کمال تخفیف ایله تخفیف ایدرلر حکام
ذوی الاحترامه لازمدر که انلرک اوضاع قبیحه لرینی دست
شریعتله بر مکنت بوله تبدیل وتغییر و بو مقوله مناهی ومنکراته
ارتکاب ایدنلری تعزیر وتحقیر ایتمکله اجتماعلرینی تفریق ایده لر
مسئله محیطده مذکوردر برکسنه غرض دنیوی ایچون برشخصک
الینی اوپمک مکروهدر پس بر فقیر حین سؤال وتعرض سؤ
حالده دست بوسی قصد ایلسه اولی والیق بودر که منع اولنه
سؤال سائللرکه طبل جلوب والات لهو برله ابوابی کزوب
جر ایدرلر انلره تصدق جایز دکلدر اول سببدنکه انلر فاسقلر
زجر ونهیه مستحقلردر فسقه تصدق وعوتلرینه اجابت
وانلرک قبایحنه اعانتدر حضرت رسولدن اسناد صحیح ایله
منقولدر که لا تأکل الا طعام تقی ولا تأکل طعامک الا تقی
یعنی علیه السلام ابحق تقوی اوزره اولنلر
کمسنه نک طعامنی اکل ایله وسنک طعامکی ابحق تقوی
اوزره اولنلر اکل ایلسونه پس حکام جاریة الاحکامه لازم
درکه اول مقوله سائللری منع وزجر ایدوب الات جنیه لرینی
لیماه کبی کسر ایده لر الباب العاشرفی الاحتساب علی النسا
زن حره محرمسز اجنبی ایله سفر ایتمک جایز دکلدر اگر مملوکی
دخی اولورسه وخصی یا مجبوب دخی اولورسه خصیدن
مراد خصیتنی اخراج اولنندر ومجبوبدن مراد بالکلیه آلتی
مقطوع اولاندر اماطایفه اماجنی ایله سفر ایتمک جایزدر

طبل جالوب دور ابوابی ایله جر ایدنلر

بیان خصی ومجبوب

وزن حرّه اجنبیك نظری واقع اولاجق یرده یوزینی والی
والیافنی کشف ایتکدن منع اولنورلر تاکه عجوز اوله اولتقدیرجه
ه ه یوزینه نظر وانکله رجال مصالحه ایتمك جایزدر شرح
کرخیده مسطوردر حرّهٔ اجنبیه نوك وجهنه نظر حرام دکلدر
امّا بغیر حاجت مکروه در لکن تجنیسده مذکوردرکه مرأت
احرام کیدکده یوزینی اردننه ستر ایدر وبو قول دلالت ایدرکه
اجنبی یه یوز کوسترمك حرام اوله طایفهٔ نسایه اولی بودرکه
حضرة رسولك صلّی الله تعالی علیه وسلّم روضهٔ مطهره وتربهٔ
منورسندن غیری زیارة قصدنده ائمه لر قبور اولیا وتربهٔ
انبیا دخی اولورسه کفایهٔ شعبیده مسطوردر قاضیدن سؤال
اولندیکه طایفهٔ نسا زیارهٔ قبور ایچون خروج جایزمیدر جواب
ویردیکه جوازدن سؤال ایلمه بلکه نقدر لعن لاحق اولور
اندن سؤال ایله وبلکه هرقچن برزن منزلندن خروجه نیت
ایدر حضرة حق وملایکه اکا لعنة ایدر ومنزلندن خروج
اتدوکی کبی انی شیاطین هر طرفدن احاطه ایدرلر وقبره دك
انکله بیله کیدرلر وقچنکه قبره واصل اولورلر روح میت
اندن نفرة ایدب تادونجه لعنة ایدر ودوندکدن اوینه
واصل اولنجه لعنتده در وقتنغی خاتونکه میته دعای اونده
قلور حق تعالی اکا حج وعمره ثوابنی ویرر امّا اول خاتونکه
میت وفاة اتدکده حاضر اولمیوب بعد الدفن کله میتت هه
زیورك قبرنی زیارة جایزدر نتکم روایت اولنور عبد الرحمن

طایفهٔ نسا زیارت قبور جایز اولمدیغی

بن ابی بکر وفات ایدب مکه‌ده دفن اولنمشدی بعده حضرة عایشه
رضی الله تعالی عنها حج ایتمك ایچون مکه‌یه کلدکده عبد الرحمانك قبرینی
زیارت ایدب دیدی انا والله لو شهدتك ما زرتك یعنی الله حقیچون
اکر بن سنك میتکه حاضر اولمش اولسم سنك قبرکی زیارت ایتمزدم
امام سرخسی دیمشدر حضرة عایشه نك مرادی بودرکه قبر زیارتی
زیارت ایتمك اولی ایدی لکن حین وفاتده حضور فوت
اولدیغی سببدن جایز اولدی وحین وفاتده عدم حضور سببیله
زیارت قبور ایچون حتی نسوانه عذر ثابت اولور حضرة سلیمان
ابن بریده‌دن روایت اولنور حضرة رسول اکرم صلی الله تعالی علیه
وسلم مسجد شریفنده چقوب باب سعادتمابنده طورردی
ناکاه حضرة فاطمه انده کلدی پس حضرة رسول اکا نه یردن
کلورسن دیو سؤال ایلدی فاطمه ایتدی فلانه نك اونندن کلورم
وفات ایتمشدر پس حضرة رسول بیوردیکه انکله قبرنه بیله واردکمی
فاطمه ایتدی معاذ الله فعل مذبورك نهیندن وارد اولان
کلمات سعادة آیاتکی کوش ایتدکدن صکره هیچ انوك کبی فعل
قبیحی ارتکاب ایدرمیم پس حضرة رسول بیوردی اکر انوك قبرینی
زیارت ایتمش اولسك جنتك رایحه‌سنی شم ایتمزایدك پس
معلوم اولدیکه نسوانه تشییع جنایز بحسب الشرع الشریف جایز
دکلمش شرح کوچکده مذکوردر میت قبره اندرلکده اولی
محرم اولندر الاقرب فالاقرب اکر محرم بولنمزسه اجانب دخی
اندرمك جایزدر حضور نسوانه احتیاج یوقدر دخی نسوانه

جائزدکلدر که باشلری اچوق یه ازواجی اذن زجمامه چقسه
اما باشلری اورتك اولوب ازواجی اجازة ویرسه اکر حمامه
کیرمکی اقتضا ایدر عذرلری وار ایسه مرض وحیض کبی دخول
جائزدر اما بو مقوله عذرلری اولمسه امام سرخسی قتنده یته
جائزدر اما بعض ائمه حرامدر دیمشلردر اکر نسوانوك اکره
بیمسی اقتضا ایدر بعض اعذار اولسه حج وعمره وجهاد کبی
نسته اندوکی تقدیرجه باس یوقدر نتکه بر عورت اجنبی ایله
خلوت بولنسه ایکسنه دخی احتساب اولنور مکروکه ارتك
عورتنه حقی اوله بو تقدیرجه عورته ملازمت ایدر بهر نه یره
وارسه بله وارب یاننده اوتروق واتکنه یاپشمق جایزدر
رجاله لایق بودرکه داخل بیتنده جاریه استخدام این بالغ
اولمش قول استخدام امتیه اکرچه خصی یا مجبوب اولورسه
نکرکه منی یحی یابس اولوب من بعد تحمله انزاله قادر
اولمیه بو تقدیرجه بعض مشایخ رخصت ویرمشلردر
اما اصح اقوال مطلقا حلال اولمامقدر فتاوی خانیده
مذکوردر بر کمسنه بر عورتك کناهنه واقف اولسه ویلسه
زوجنه اعلام اندوکی تقدیرجه انی اول معصیتدن منعه
قادر ایدر اعلام اتمك جایزدر اکر منعه قادر دکلسه اعلام
اتمك کرکدر تاکه بی فایده مابینلرنده مخاصمه ومجادله
سبب اولمیه نتکم سلطانك تحت حکومتنده اولان اعوانی زجر
ومنعه قادر اولمسه انلرك جرایمنی سلطانه اعلام اتمك کرکدر

تابعینه منفعة عداوته سبب اولمیه اما سلطانده کمال مکنت وار ایسه
فسادی زجر ونهیه قدرة اولسه اعوانندن جراینی اکا دفع و
اعلام واهل فسادک انونینی ارغام ایتمک جایزدر کفایای
شعبیده مسطوردر مرأة معتده کوکسه زوجی متوفی اولسون
کرک باین برله طلاق اولسون زوجنک منزلندن خروج ایتمک
جایز دکلدر زوجی اجازة دخی ویررسه وسفر ایتمک جایز
دکلدر محرمیله دخی اولورسه اکر جادهٔ شریعتده عدول ایدب
طریقة خلافه دخول ایدرسه غریق بحر عصیان وحقیق عصیاندن
عذاب نیران اولوب الله تعالی نوک وملائکه نوک لعنتی
انوک اوزرینه اولور فتاوای ظهیریه مذکوردر مرأت معتده
کمال مرتبه تستر وحجاب اوزره اولوب هردرلو زینتدن اجتناب
ایتمک کرکدر سرمه چکمک وحنا اورمق وروایح طیبه استعمال
ایتمک وحریر وقصب کیمک کبی وزعفران ایله یا عصفور ایله
صبغ اولنمش لباس کیمک دخی جایز دکلدر مکرکه غسیل اوله
وصاچینی طرمق جایز دکلدر مکرکه مشطک اسنانی وسیعه
اوله نوازلده مذکوردر ابو بکردن استفسار اولندیکه بر
عورة صاچینی کسرسه نه لازم اولور دیدیکه توبه واستغفار
ومن بعد او مقوله فعلدن فراد ایتمک کرکدر دینه سؤال اولندیکه
زوجی اذنیله اولیحق حال نجه در دیدیکه لا طاعة للمخلوق
فی معصیة الخالق یعنی خالق انس وجانه خلاف وعصیان
اولنن مقامده مخلوقه انقیاد واطاعت وامر اولنمدیغی

نسنهٔ ایتان واقابت یوقدر وکیسوی زنان فی المثل لحیهٔ رجا
اولوب نته که برموجب اللحیة حلیة قطع لحی حرام کذلك قطع
کیسوی زنان قطعا جایز دکل ایدوکی ما لا کلام در حضرت
رسولدن طریق صحیح ایله منقولدر که لعن الله المتشبهین
من الرجال بالنساء والمتشابهات من النساء بالرجال یعنی
علیه السلام الله تعالی لعنت ایتمشدر اول رجاله که اوضاع
و اطوار و لباس وشعارده نسایه تشبه ایدرلر وطایفهٔ
زناندن انلرکه افعال واعمالده کندولرینی زمرهٔ
رجاله بکزدرلر ایدی برموجب این کلمات سعادت
ایات علمای صاینة الارایه دیمشلر رجال طریقت نسا
اوزره غزل ایتمك مکروه در وطایفهٔ رجالده تأنث و
تخنث وزمرهٔ زنانده ترجل ایدب رجاله تشبه ایدنلره
تهدید وتشدید ومنازل وحرمدن اخراج و تبعید
ایتمك کرکدر نته که ابن عباسدن مروی ومانورد صحیح
بخاریده مسطوردر لعن النبی علیه السلام المخنثین من
الرجال والمترجلات من النساء وقال اخرجوهم من بیو
تکم مغربده مذکوردر حق تعالی لعن ایتمشدر شعر نتفنی
ایدرن عورته ونتف ایدنه وشعرنه غیری عورتك شعرنی
وصل ایدورن عورته وصل ایدنه وسنی تحدید و
تخریر ایدنه وایدنه وجسدنه کحل ویا بعض صبغ وضع
ایدب اکندلدنه واکندلینه وحضرت رسول اکرم صلی الله

تعا

عورت لباسن کین رجاله
وار ایکه لباسن کین
عورته لعنت
اولدیغی

تدلیس صاحبی لنه وصیانج
بعض قولان عورته
لعنت اولدیغی

تعالی علیه وسلم کلام شریفنده ایرندی تقدیم ایدوب بعده اندر
ذکر ایلدی سؤال اولنسه محتسب برادر ایله برعورتی یولده
ایستنده مصاحبت ایدرکن کورسه نیجه اتمک کرک ونه طریق
کتمک کرک در الجواب کفایه ده مذکوردر روایت اولنور که
حضرت عمر عدالت اثر کوردی که برادر بوله برعورت یولده
اوزره مکالمه ومصاحبت ایدرلر چون حضرت عمر انلری بو وضع
منکر اوزره کوردی ایکسنه دخی تعزیر قصد ایدوب دره
برله اوردی پس اول ادر دیدیکه بوعورت بنم حلالم واکله
کفت وکو اتدوکم حسب وحالم در پس نه جهتدن غضبه
لایق ونه سببدن تعزیره مستحق اولدق حضرت عمر دیدیکه چونکه
حلالکدر نیچون بیتکه ادخال اتمزسن وکوردنکی دبقه تهمتدن
خلاص قلمزسن بعده بو وضعه نادم اولوب ابی بن کعب
قاتنه واردی ابی بن کعب دخی حضرت عمره تعظیم ایدوب
التنه یصدق براقدی حضرت عمر ایدیکه بن سکا بونک ایچون
کلمدم بلکه درونمده برعقده واردر دیلرم که انی فتح ایدهسن
وبیان ومبلغ علمک اوزره شرح وعیان ایدهسن ابی بن کعب
ایتدی یا امیر المؤمنین بکا لوم ایلمه که بو اشی اتدم تحقیق
حضرت رسولدن بالذات اشتدم مَنْ دَخَلَ عَلَيْهِ اَخٌ مُسْلِمٌ
فَالْقَاهُ وِسَادَةً لَهُ غَفَرَ اللهُ تَعَالَى لَهُمَا جَمِيعًا قَبْلَ اَنْ
يَجْلِسَ عَلَيْهِمَا یعنی علیه السلام بیورکنه راه دینک باداشی وهذه
وملتده نولدی اولن مسلم کلسه اول دخی اکا وساده

القالیسه اول لمسند وساده اوزره جلوس ایتمزدن اول الله
تعالی انلرك ایکسنی دخی مغفرت ایدب محل احسان ورأفت اید
نجه حضرت عمر قصه روایت وقضیهٔ مزبوره وقوعی اوزره
حکایت ایتدی پس ابی بن کعب ایتدی یا امیر المؤمنین سن
مؤدب مسلمین سین سکا لازم درکه راه تأدیبه کدن سن
ومسلمینی یول اوزره حفظ ایده سن اکر زعم ایتدکی اوزره حال
اولسه بنی خانه سنه ادخال ایتمیدی پس جواب مذکوردن
حضرت عمرك قلبی شریفی مسرور اولدی ناکاه ابی بن کعبك
کوزلری کریان اولوب اشك چشمی سیل وش روان اولدی
پس امیر المؤمنین ك دخی قلب شریفی حزین اولوب ایتدی
یا ابی بن کعب بنم مجلسکه تفرج خاطر ایچون حاضر اولمشدم
سن بکا ایله بکا غم وزیاده الم ویررسن پس ابی بن کعب
ایتدی بکایه سبب اولدر که برحدیث شریفی یاد ایتدم که
حضرت رسول الله بالذات ایشتدم بیوردیلر که قچن که اولین
وآخرین محشور وخلایقك بحسب الاستحقاق کمی ناجی
وبر ور وکمی معذب ومقهور اوله لودن ابلام احسن
صورة واطیب سیرة اوزره کلوب سنی طلب ایلیه الله تعالی
یا عمر بنی عزتله ایلسون تکم سن بنی عزیز ایلدك دیه پس حضرة
عمرك ذوقی مزداد اولوب سرورندن یدی قول آزاد ایلدی
بنه سؤال اولسه هر قچن که نسوان اخذ وتعزیر قصد اولنه
یوزلری والری اچلمق واجنبی لمس وش ایتمك خالی

اولمز پس بو منكری دفع ایچون انلری اخذ و تعزیر و نیجه منكرك
ظهورینه سبب اولور الجواب اجنبیه یه ورآء ثیابدن مس اتمكده
باس یوقدر پس غایت ما فی الباب اخذ ایدنلره لازم درکه
حایل ایله اخذ ایدهلر شرح ادب قاضی خصافده مذكوردر
حضرت عمر زمان حكومتنده بر ناحیدن نایحه اشدب اوسنه
واردی ودره ایله اولقدر ضرب ایلدیكه باشندن اورتوسی
دوشدی پس جماعت حاضره كه بو حاله ناظر ایدیلر ایتدیلر
یا امیر المؤمنین اول عورتك یوزی اچلدی وآب حرمتی علی
ملاء الناس روی زمینه صاچلدی حضرت عمر میمنت اثر شریعتده
انونك حرمتی یوقدر دیو بیوردی یعنی رضی و قتاله او
عورت بحسب الشرع حرام اولن امره مباشرت و اقدام ایلدی
و حرمت حرمتی تضییع ایدوب كندویی زمرهٔ امایه الحاق ایلدی
پس نته كه امالرك یوزلری كورنمكده كراهت و دست و پالری
اچلمقده بحسب الشرع قباحت یوقدر كذلك بو مقوله منكراتی
ارتكابه سالك اولن حرایردخی حال بو منوال اوزره در
نته كه ابو بكر اعمشدن روایت اولنور بر مرغزارده كشت و
كذار و سیر كنار جو پیاده ایدركن كوردیكه كنار ابده برقاچ
زنلر رفع نقاب و دفع حجاب ایدوب الترى و قولترى اچوق
صحبت ایدرلر ابو بكر اعمش انلرك اوسته وارب انلرله
اختلاط طرفنه پرهیز ایدنوا انلره نظردن احتراز و كوز اتمدی
بو خصوصله مؤاخذ اولندقده بونلر كندو حرمتلرینی اسقاط

اندكلرى سببى انلره نظر جائزدر ديو جواب ويردى محيطده
مذكوردر مزات كمسنه نك خانه سنه صاحبى اذنسيز دخول جائز
دكلدر تكركه صاحب خانه ايله ذى رحم محرم اوله يا خود صاحب
خانه ذوج مزات ايله ذى رحم محرم اوله بو صورتلرده بغير
اذن دخول جائزدر و مزات مذبوره بونلرك خانه سنى سرقه
ايلسه قطع يد لازم كلمز امام اعظم قتنده الباب الحادى عشر
فى الاحتساب بسبب الغلمان صبيانوك دست و پاسى خنا ايله
بويامق لايق دكلدر و صبيانه خمر ايچمك و ستيه بولمق حرامدر
و كناهى يدورنه و ايچورنه عايددر كذلك ذكوره صغاره
حرير كيمك و سيم و زر استعمال ايلمك حرامدر و انى لباس
ايدنلره عايددر محيطده مذكوردر بر فاسق ولدينه خمر ايچورسه
يا ايچمكله امر ايلسه يتى اقرباى ولد اظهار سرور ايدب دراهم
و دنانير نثر اتسه لر جمله سى كافر اولورلر ملتقطده ناصريه
مذكوردر ذكور صغارده خلخال و سوار طاقمق مكروهدر
و مجانكه غلام حد شبابه داخل اولوب مبلغ رجاله واصل اوله
اكر صباحت و جهدن خالى ايسه حكم رجالدر اكر صبيح ايسه
طايفه نسا كبى محل شهوتدر و باشندن اياغنه عورتدر يعنى حكم
نساده داخل اولوب اكوجه القاسلام جائزدر اما جميع اندامنه
منه نظر حرامدر تكركه ميل و محبتدن و دواعى شهوتدن عارى
اوله مع ذلك اولى و احرى ترك نظر و التفاتدن حذردر
امام ابو الليث بستاننده عالم ربانى امام محمد بن الحسن الشيبانى

ولدينه خمر ايچورسه
سرور اولانلر
كافر اولورلر

آوكه

٣٥

صبیح الوجه امام محمد علیه الرحمه

اوکن طلبنده امرد ☙ صبیح الوجه ایدی پس هرقچنکه امام همامك
مجلس شریف ومحفل منیفلرینه اکتساب معارف واستماع
لطائف ایچون حاضر اولور ایدی امام همام جنانت نظردن
احتراز وحذر ایدب وراء ظهرنده یا خلف ساریه ده اجلاس
ایدردی مع هذا وجود شریفلری کمال تقوی برله موصوف
وغایة زهد وصلاح ایله مشهور ومعروفدر کفایهٔ شعبیه ده
مذکوردر زمرهٔ علمادن برکمسنه انتقال ایدب دار بقایه ار
تحال ایلدی وبعض ارباب حال منامنده انوك یوزینی قاره
کورب وجهندن سؤال ایلدی جواب ویردیکه فلان مقامده
برغلام کورمشدم ناکاه غفلت برله اکا شهوانی نظر قلدم
اول سببدن یوزم قارەب یانذی ودودو آهم کوکره
بویانذی عبد الله بن عمر حضرة خیر البشردن روایت ایدر النظر
الیهم حرامٌ والکلام معهم حرامٌ ومجالستهم حرام یعنی
علیه السلام غلمان حسانه نظر حرام وانلرله مکالمه و
مصاحبت حرام ومجالسه ومخالطه حرامدر قاضی امامدن
روایت ایدر هرعورتك یاننده ایکی شیطان واردر اما هر
غلامك یاننده اون سکز شیطان واردر که غلام مذبوری
اعین ناسده تلبیس وتزیین ایدب مجالسه ومخالطه ایدنلری
فسق وفساده تلقین ایدرلر ومطلقا احداث ایله مصاحبت
هر نوع وصبیان وسفها ایله مجالست مکروهدر زیرا ذهاب
مهابت وقلت حرمته سبب اولور حاتیده مسطوردر امرد

غلامك یاننده اون سکز شیطان

جیح زمانه صباحت واوان ملاحتده طلب علم ایچون مسافرة قصد ایلسه پدری منع ایتمك جائزدر صاحب الکتاب ایدر بو قیاسجه اوزره محتسب وقاضی ناسك امارد صباح ایله بغیر ضرورة صحبتنه راضی اولمیوب ناسی انلرله اجتماعدن منع وزجر وانلری خلقه اختلاطدن حجر ایدرلر خصوصا اول غلاملری که جلب قلوب ناس ایچون فاخر لباسلر کیوب کندولری انواع زیب وزینتله آرایش واصناف محسنات ومشهیات برله بزورش ایدوب متاع وحسن وبهاسنی صاتمغه کوشه سیران وطرح شکلدن ایله نجه مسکینی آشفته وسرکردان ایدرلر ونجه بیچاره لری شوریده حال وطریق مستقیمدن ابلیس وش اضلال ایدوب سلسلهٔ عشق وهوا برله مربوط و اتباع قوم لوط ایدرلر حکام جاریة الاحکامه لازمدرکه انلرك اوضاع واطوارنی تغییر وطریقهٔ معهوده لرندن توبه ورجوع ایدنجه حبس وتحذیر ایدرلر الباب الثانی عشر فی الاکل والشرب والتداوی ایتمك اورته سنی اکل ایدوب اطرافنی اضاعت ایتمك مکروه در اکر وسط خبزی اکل ایدوب جوانبنی بیمك ایچون آخره دفع ایلسه کراهت یوقدر بچاغی وبرماغی ایتمکه سلمك بعض مشایخ قتنده مطلقا مکروه در وبعض آخر قتنده بعد المسح اول ایتمکی اکل ایلسه کراهت دفع اولور کیك ایله ال یومقده کراهت یوقدر اکر ایچنده اون یوغیسه واون ایله یومق مکروه در بو روایته

بیانی ایتمك ایکی

اوننده دخی کراهت یوقدر اکل طعام ایدرکن اتکالا باس ددر
مکر تکبرا اوله اکل تراب مکروه در اما شمس الائمة حلوانی
دیمش اگر اکل ترابده ضرر مقرر ایسه مکروه در اگر قلیلا
یا احیانا اکل ایدرسه لا بأس در صاحب الکتاب ایدر بونده
ایله ورق اکل اتمک که دیار هندده شایع هم وفایز در
نقل مذبور مقتضاسنجه بلا کراهة جایز در زیرا قلیل ونافع
اول دیارده مخصوص بعض امراضی دافع در قصعه یا مملحه
اتمک اوستنه وضع اتمک بعض مشایخ قتنده مکروه دکلدر
اهل مجلسه لایق بودر که اتمک حاضر اولدقده سائر طعامه
منتظر اولمیوب اکله مباشرت ایلیلر تا که بر موجب کلام شریف
وحدیث منیف اکرموا الخبز فانها من برکات الارض والسماء
خبزه اکرام وتعظیم تام حاصل اوله اما صاحب الکتاب ایدر
جواب مذکور کندو خاطرمزه اولمغه مصروفدر اما افرکسنه
بوک اوننده اولسه اکله شروع البته اذنه موقوفدر امام
اعظم قتنده آت اتی یمک مکروه در واکله منع وزکر ایله
احتساب اولینوب ضرب وحبس ایله عذاب اولنمز زیرا مسئله
خلافیه در اوانی مشرکیننده قبل الغسل شرب واکل مکروه در
صاحب الکتاب ایدر محتسبه لازم در که خل وسمن وحلیب
و لبن وسائر ما یعاتی بیع ایدن کفره یه تنبیه وتأکید وتفهیم
وتشدید ایده که مقدما اوانیسنی بر مسلمه غسل اتدوروب
بعده استعمال ایده لر ودست ناپاکلرینی بر مسلم یانده غسل

اتمیجه مذکور اولن اموره مس ایتمیه‌لر و الا اکرچه اباحته
قول فتوی در اما تحرز واجتناب تقوی در زیرا هر کافر
عنید وملعون پلید تلوثدن خالی اولمق بعیددر پس اصحاب
عقد وحله لایق ومحل اولدرکه بومقوله اموره اهتمام
تام ایدب مهما امکن مسلم استخدام ایده‌لر مجلسدن دفع طعام
نته که عادت اکثر شو ایمدر جمیع مشایخ قتنده حرام درمگرکه
صاحب ضیافت صراحة دفع طعامه اجازت ویره بستانده
مذکوردر اتی بجاغیله کسوب یمك مکروه در ملتقطده
مسطوردر شاة حامل ولادته مشرف اولیجق ذبحی مکروه
در خمر ایله وسایر محرماتدن بریله تداوی حرام در اگر شفا
متیقن اولمیوب هر یالحزه وجهله تداوی قابل ایسه
اما انلرله شفا متعین ومتقرر وطریق تداوی دخی انلره منحصر
ایسه بعض مشایخ قتنده استعمال جایز اما بعض مشایخ
کرام قتنده محرماتله تداوی علی الاطلاق حرام در پس جنبه
لایق بودرکه اطبا نوك اوستنه برامین صاحب تمکین نصب ایدیل
تاکه رضایه محرماتله تداوی تلقین اتمیه‌لر مگرکه اذن
شرعی وشرط مذکور رعی اوله وحکام جاریة الاحکامه
لازم درکه فصاد وحجامه وصاحب العلقة تنبیه ایدیلر
تاکه مرات حامله قبل تحرك الولد یاعند قرب الولادت
حجامت وفصد استعمال علقة قصد اتمیه‌لر زیرا ولد محموله
ضرر در اما بعد تحرك الولد وقبل قرب الولادة امور کورة

محرمات ایله تداوی

حامله یه نانوته قان المق
جنینی اولدیغی

استعمال

استعمال ده خطا یوقدر الباب الثالث عشر فی اللعب واللهو

نرد وشطرنج ایله لعب وسائر آلات لهو ایله تلهی مکروه در
یعنی حرام درینه که جامع الصغیر خانیده مذکور در شطرنجی
بطریق القمار اوینماق بالاتفاق حرام اولوب حرمتك دلیل
ظاهر و بینی نص باهر در اما قماردن خالی اولدیغی تقدیرجه
حرمتنه دلیل ینه نص جلیل در اول سببدنکه لعب مذکور
عبثدر وهر عبث حرامدر شکه حضرة پروردکار بطریق التوبیخ
والانکار تنزیل جلیلده بیورر افحسبتم انما خلقناکم عبثا
یعنی ایلمی ظن ایدرسکز کم بز سزی عبث اشلمك ایچون خلق اتدم
وحضرة رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیورر لهو المؤمن باطل
الا ثلث تأدیبه فرسه ورمیه عن قوسه وملاعبته مع اهله
یعنی علیه السلام مؤمنك لهو باطلدر الا اوچ عمل باطل
دکلدر فرسنی تأدیب کروفر و ذهاب وایاب تعلیم اتمك
قوسندن اوق اتمق و اهلیله ملاعبه وملاطفه ایدب اوینمق
ودخی بیورر ما الهاك عن ذکر الله فهو میسر یعنی علیه السلام
هر شیء که سنی حق تعالینك ذکرندن وجناب عزتك فکرندن
مشغول ایدب مانع اوله اول سنه میسردر که اکا اشتغال عقلا
قتنده عیب وشین وعلما اورتسنده حرمتده شك وریب
یوقدر وسفیان ووکیع دن مرویدر کلام ذو الجلال والاکرام
وان تستقسموا بالازلام دن مراد شطرنجدر تجنیس و
مزید ده مذکوردر برکمسنه دیسه که تشحیذ خاطر و تهذیب

ملعبهٔ نرد وشطرنج

اوچ شیء ایله ملاعبه ثواب اولدیغی

سفیان ووکیع کلام شطرنج حقنده اولدیغی قوللری

افهام ایچون شطرنج اوینمق حرام دکلدر اکر لعب مذبورک کتاب
وخبر یا قیاس معتبر ایله حرمتی ثابت ایسه فلان اولسون
دیو تعلیق طلاق ایلمسه فی الحال واقع اولور زیرا اکرچه
اصحاب لهو وطرب وارباب سور وشعب بیننده حرمتی محقق
اولوب مقبول ومعتبردر لکن اثار صحابه وقیاس صحیح ایله
حرمتی ثابت ومقرردر سؤال اولونسه که امام شافعیدن مرویدر
شطرنج اوینامقده باس یوقدر پس بر کمسنه بو مقامده بن اول
امامه تقلید ایدرن دیسه اول کمسنه قیل وقال واحتسابه
مجال اولورمی الجواب امام غزالی خلاصه‌ده ذکر ایلدیکه
شطرنج اوینمق امام شافعی قتنده مکروه در پس ظاهر بودرکه
عدم کراهته قول قول اولیدرکه اندن رجوع وفراغت اتمشدر
پس خصوص مذبوره‌ده امام مسفوره تقلید ممکن اولمیوب
علی کل حال احتسابه مجال مقرردر کذلك لعب بالحمامه که
اکثر عوامه عادتدر محل نهی واحتساب ومستوجب زجر
وخطادر عالم ربانی امام محمد شیبانیدن روایت اولنور
سفله‌دن مراد اولردرکه کوکرجنله اوینرلر وخلقله مقامره
ایدرلر الباب الرابع عشر فی الاحتساب علی القضات
واعوانهم شرح ادب قاضی خصافده مذکوردر مشایخ
کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین اختلاف ایلمشلرکه مرد
عاقل اختیاریله طریق قضایه سالك وداخل واحوال انامك
نظام وانتظامنه کافل اولمق جائزمیدر قول صحیح وحق صریح

اولدرکه

اولدرکه دخوله قول رخصت وامتناع واحتراز عزیمتدر لکن فی
زماننا کثرت تکالیف عرفیه اجراء احکام شرعیه یه مانع
اولوب امرای جهال وملتزمین وعمال قضاة مسلمینه استقلال
قومیوب اهواء فاسده وآراء کاسده لرینه تابع اولمیوب ظلم فساد
وبغی وعنادلرینه مانع اولدقلری جهتدن ابواب سعادة مآبه خلاف
واقع انهاایدوب عزل وتفتیش وانواع تحقیر وتذلیل برله دیلرش
تدررلر پس بو اجلدن قضاة زمانک اکثری اعونه سلطان ایله ظلم
وعدوانده اشتراک ایدوب اولسببدن رعایای مظلومین فقر و
ذلتاله ماننده حاک بلکه سیف ظلم وتعدی برله عرصه هلاک
اولمشلردر بناء علی ذلک بعض علماء متورعین طریق قضایه سالک
اولمیوب گوشه فقری اختیار انواع شدائد قلته اصطبار ایدرلر
اگرچه بعض فرقه تتبع جوانب وتفکر عواقب اتمیوب اول امردن
قضایه رضا ویررلر وبالاخره لجه معاصی یه گیررلر لاجرم فی
زماننا راه قضاءتی اختیار جرایم کبارددندر قاضی دعوت خاصه
وارمیه وکمسنه دن هدیه قبول اتمیه مگر که شول والیدن که قاضی
تمکین وولایت ایدوب مقام حکومتده اقامت اتمش درو اولذی
قرابت که مستحق رأفتدر وبعض احباب واصحاب که قبل تقلید
القضا قاضی ایله مهاداتی جمله عاداتدن ایدی مع هذا
ارباب خصومت واصحاب مراجعتدن دگلدر ضمیمه
ده مذکوردر قاضی کمسنه دن استقراض اتمک وعاریت
المق جایزدگلدر قاضی یه لایق دگلدرکه زمان حکومتده

بنفسه بيع وشرايه مباشرت اينه كركسه مجلس قضا كركسه ميان

سوق وقضاده اوله وصحيح بودر دخى لايق دكلدركه تسجيل

وكتابت ايچون اجر مثلدن زياده اجرت اخذ اينه قاضى

مقام مخاصمه ومراجعتده احد خصمنه معاونت اتميه

وخصومه دعوايه متعلق مسئله تعليم ايدوب فتوى

ويرميه اذن على النكاح ايچون اخذ مال قضاة مسلمينه

حلال دكلدر وناسى قسام واحده قصر وخلقى اجرتله

تخصص مزبورك قسمتنه جبر مشروع دكلدر قرادده وغيرى

ده مذكوردركه قاضى ناسى قسام واحد اوزرينه جبر اتميه

پس محتسبه لايق بودركه قضاى بو مقوله افعالدن

منع وزجر ايله مستوجب اجرا اولالر ملتقطده مسطوردر

بركمسنه برحايكى قتل ايلسه نه لازم اولور ديو بر قاضى

دن سؤال اولندى قاضى دخى بطريق الملاطفه اودن بر

تغار لازم اولور ديو جواب ويردى وبو خبر بى حاصل

مأمونك سمعنه واصل اولوب قاضى مزبورى استحضار

ايدوب جواب مزبورك معناسنى استفسار ايلدى قاضى

ايتدى غرضم اول حريفه محضا بر لطيفه ايدى پس مأمون

غضبه كلوب ايتدى اى مرد نادان مقام فخر عالميان ده

قايم ايكن احكام الله سخريه ايدرسن مع هذا زمرهٔ

علمادن نجنورسن وامر ايلدى قاضى مزبورى ضرب سوطله

هلاك ايدوب منزلنى زير خاك اتديلر وبو قضيه

قاضينك نكاحه اذن ويرمك ايچون آقچه المه‌سى جائز اولمدوغى

مأمونك لطيفه‌سنى سخريه ايدن قاضينى ضرب ايلدوكى

فقهانك

فقیهك مجلسنده حکایت اولندقده تعزیر کفایت ایدری
دیو جواب ویردی پس خبری سابق وکلام لاحقدن معلوم
اولدیکه قضاة وولاة مجلس حکومت وسجادهٔ شریعتده
هر کمال وقار واداب اوزره اولوب هزل ومزاحدن
احتراز واجتناب اوزره اوله لر مجلس قاضی یه اذنله
ادخال ایچون بواب قاضی اخذ مال اتمك حلالدر کلدر
ملتقطده مذکوردر بر کمسنه بطریق التزویر بر عبده
عتاق نامه تحریر ایدوب عبد مزبوره کتاب مسفور سببیله
اباق وفرار ایلسه کاتب مذکوره تعزیر لازم اولور

الباب الخامس عشر فی الاحتساب علی من یتصرف فی المقابر وعلی من یزورها

الفصل الاول ملتقطده
مذکوردر شول مقابر قدیمه که حالا اثار قبردن
خالی در اوستنه بنا وضع ایلمك وحشیشنه دواب
ارسال ایلمك جایزدکلدر وبر مقامده میت دفن اولنوب
مرور ایامله اول میتك لحوم عظامندن نسنه قالمسه اول قبره
غیری میت دفن اتمك جایزدر قبر عتیق حفر اولندقده
عظام بالیه بولنسه تحریك ونقل اولنوب مقام مذبوره دخل
اولنمیه وطی قبور منهیدر ودفن وطیدن اشد ایدوکی
بدیهیدر حقاکه اهل قبور سهام موته هدف ونصال منیه
برله تلف وخانه عمری سیل فنا ایله ویران وملك ومالی الدی
وتالانده اولوب عوض املاکن ... بر مسکن بر تابوق وبر کفن

اولمشیکن ایکی اوچ زراع یری اکا چوق کورمك اعتساف
وخارج دایرهٔ انصاف در فتاوا خانیه ده مذکوردر
بر کمسنه ملکی اولمیان یرده قبر حفر ایدب اتفاق اول قبر
محفورهٔ غیری میت دفن اولنسه اخراج اولنمز نهایت
حافره اجرت حفر لازم اولور امام ابو یوسف دن
مرویدر میت ملك غیریه دفن اولنسه مالك ارض
مخیردر دلرسه میتی اخراج ایدر دلرسه قبرلك ظاهرنی
تسطیح وتسویه ایدوب فوقنده زراعت ایدر ذخیره
ده مسطوردر امام محمد دن روایت اولنور بر کمسنه ارض
مملوکه سنی جماعت مسلمینه مقبره قلسه غنی و
فقیر صغیر وکبیر اذن صاحب ارضله اول مقام ده
بر کمسنه دفن اولنسه من بعد رجوعه قادر دکلدر
اما بعض مشایخ تسلیم الی المتولی شرط اتمشلر مقابر
مشرکینی مرا قد مسلمین اتمك مراد اولنسه اگر آثار موتادن
بقیه وار ایسه موضع اخره نقل اولوب بعد الانتقال نجه
کرکسه استعمال اولنه والا بعینها استعمال اولنمق جایز
در شرح طحاوی ده مذکوردر وطیء قبور وجلوس علی
المقابر و اثناء قبورده قضاء حاجت مکروه در محیط ده
مذکوردر بین المقابر تلاوت کراهت یوقدر امام مرحوم
صدر الشهید دیمش کم مشایخ کمل رضه انك قولیله عمل
اتمشلردر شیخ محمد بن الفضل دن مرویدر مقبره

مدفن غیریده دفون اولنان میتده

ده جهريله تلاوتده كراهت واردر اما اخفا اولونسه باس يوقدر
شيخ محمد بن ابراهيمدن منقولدر مقابرده مطلقا سورهٔ ملك
تلاوت اولنمقده كراهت وسورهٔ مذبوره ده غير سينك قرائتنه
* اجازه يوقدر الفصل الثانى دفن موتى ايچون مقابره

دفن موتايه متعلق مسائل

حضور وايام معهوده ده زيارة قبور ايچون درلو محرماتك صدورنه
** ومكروهاتك ظهورنه باعث اولور لائق بودركه اهل
احتساب اولرى دفع ومنعله ماجور ومثاب اولهلر اول ختم
قرآن كريم اولنوب سجدهٔ تلاوت تاخير اولنور مع هذا
سجدهٔ تلاوتى تاخير مطلقا كريه درسنه كه شرح طحاوى
ده مذكوردر ثانى حين تلاوتده حضور بعض صدورى ايچون
قيام ايدرلر واثناء تلاوتده قيام فعل حرام در مكركه پدر
يا استاد وهنرور اوله ثالثه كه خانيده مسطوردر ثالث تغنى
والحانيله قرآن ايدوب نظم شريفى تغيير وتحريف ايدرلر *
بو وجهله قرائت حرام واستماعنك حرمتى دخى مالا كلام دررابع
بين المقابر تبخير ايچون بعض مجامر احضار ايدرلر اگر مجامر
مذبوره مصور ايسه ايكى جهتدن كريه اولوب دكلسه بر جهتدن
كريه در محيطده مذكوردر خارج صلوتده بيوت وثياب
وسائر اسباب ده وضع اولنان تصاوير اگر صورة اعظام و
اجلالده استعمال اولنورسه كريه در اگر محقر ومبتذل اولدقده
مستعمل ايسه كراهت يوقدر جامع الصغير خانيده مذكوردر

مصلينك ايا غى التنده صورت اولسه

صورت فچين كه مصلى نوك خلفنده يا اياغى التنده اولسه اگر چه

صورة مزبوره یه استهانت بولندوغی وجه دن صلاتنه
کراهت . کلمز لکن مطلقا بیتده اتخاذ صورت
مکروه اولدوغی سببدن کراهت مقرردر اما بر کمسنه
بعض جنات دارنی وسقف وجدارنی نقوش
غیر مصوره ایله تزیین ایلسه باس یوقدر خامس
صدر مجلس قرائتی تمام اندوکی کبی مصاحفی امالغه باشلر
. وبو وضع جاه دینوی ایچون خلقی عمل واخروی دن منع
درو قرآن کریمی تلاوتدن منع ده خطر عظیم واردر سادس
ولی میتک جاهنی تعظیم ومنصبنی تکریم ایچون قبره حاضر
اولورلر ولله زیارة ایدردیو دعوی ایدرلر کذب صریح ووضع
قبیح در سابع قبر اوستنده صوایچرلر بلکه بیمک دخی
ییرلر حدیث شریفده واردرکه اکل فی المقابر قسوة قلبی
مؤثر ثامن بعض اشجارک اغصاننی قطع ایدوب تزیین
ایچون قبرلک اطوارنه وضع ایدرلر مع هذا یاش اغچی قوری
ییره کسمک منهیدر خلاصه افتحاردة مذکوردر خطبی ویاش
نباتی بغیر حاجة قطع وقلع مکروه در تاسع قبل
الختم یا بعده جهرله قرآن اوقورلر مع ذلک خلقک بعضی
دفنه مشغول وبعض اهل مصیبته مشغول در وقوم
مشاغیل ایچنده قرائت قرآن مکروه درنته که محیط ده وغیری
ده مسطوردر کذلک جهرله مجموعة تلاوة ایدرلر انوک
دخی کراهتی محیط ده مذکوردر عاشر بر شخص طوریه میتی

بعض

اوصاف جمیله ایله یاد و آغلاشمه ایتدوکی نسنه لری اسناد ایدر
پس انونک کلامی کذب تام و کذبی استماع حرام در حادی عشر
صف نعال و اخریات رجالده برکسنه قیام ایدوب بعض آیت
وسورهٔ فاتحه واخلاص تلاوت ایدر بو وضع بدعت وضلالتدر
اول جهتدن که قرآن کریمی تخفیف و استهانتدر بعد
ذلک اولیای میتدن اجرت طلب ایدر بو دخی بدعت اخریدر
بو مقوله اوضاع شنیعه دن منع و زجر اولی و احری در
ثانی عشر اکر حال حیوتنده حریر استعمال ایدرسه بعد الانتقال
قبرنی لباس حریر ایله تلبیس ایدرلر مطلقا قبرنی ثیاب ایله
وبعض اسباب ایله تسیجه وستر مستوجب منع وزجر ایکن
میت مذبورک حقنده فسق وفجور وبغی وفجور شرور ایله
شهادت ایتمش اولورلر مع هذا بعد الانتقال میتک جرایمی
ذکر حلال دکلدر ثالث عشر بعض صلحا وخواص اولنان
سورهٔ اخلاص یازلمش لباس دوشرلر قرآن شریفی
ابتذال و تخفیف اولدیغی جهتدن وضع منکر و منع
وزجر در رابع عشر منازل واوطانی بعید اولنان اشخاصک
بعضی صلوت صبحی محلسنده اقامت ایتیوب عزم زیارة
ایدر مع هذا بعد دخول الوقت قبل اداء الصلوة محلدن
خروج ده کراهت وارددر بعض سی اکرچه صلوت صبحی
محلسنده اقامت ایدر لکن طلوع شمسه دک مصلی سنده
توقف ایتیوب حرکت ایدر مع هذا مصلی طلوع شمس

رسول
وبدورصه دن مصلی سنه توقف مستحب بلکه سنت د

رب در الباب السادس عشر فیما یجتنب فی المسجد معلم
وکاتب مسجدده اقامت ایدب اجرتله تعلیم وکتابت ایتمك
مکروهدر مکرکه مضطر اوله امام محمد بن سلمه دن مرویدر ه
کیسه مسجدده خیاطت ایدب مسجد مذبوری جبیانندن و بعض
حیواناتدن حفظ وصیانت ایتسه دفع ضرورة ایچون کراهت
یوقدر مسجدده بئر ما اتخاذ اولنمیه اما فی قدیم الایام
بلکه قبل ظهور الاسلام موجود اولان ابار بئر زمزم حرم
محترم کبی حالی اوزره ترك اولنوب هدم اولنمز القاء
بزاق مساجدده علی الاطلاق مکروهدر لایق بودرکه بعض
اسباب یا طرف ثیابیله اخذ اولنه اکر مضطر اولوب البته
القامق رایسه فوق البواری القا اولنه درزیر حصیر فی
الحقیقه مسجدده دکلدر حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی
علیه وسلم بیوردر ان المسجد لینزوی من النخامه کما ینزوی
الجلدة من النار یعنی علیه السلام مسجد منقبض ومجتمع
اولور نخامه دن یعنی سومکردن وتوکرکدن نته که دری
آتشدن منقبض ومجتمع اولور مسجدده غرس شجر جایز
ه اکر غرض ظلیله انتفاع اولوب ناسه تضییق وصفوف
مسجدی تفریقه باعث اولمزسه اکر غارت شجرات غرضی شجر
مذبورك ورق وثمریله انتفاع اولسه یا شجر مذبورك
غرسی سببیله مسجد مذکور کنیسیه مشابه اولسه غرسی

مسجد ایچنده توکورمك منهی اولدوغی

کراهت

کراهت واردر ملتقطده مذکوردر فقراء جامعه تصدق

مکروه دردیرا خلقی چکنمکه باعث اولور خلف بن ایوب

ایتدی اگر بن قاضی اولسم جامعده صدقه ویرنلرك

شهادتنی قبول اتمزدم فقیه ابو بکر الزاهد دیدی بر کمسنه

مسجدده بر فلس تصدق اتسه یتمش دنی صدقه اتمك

گرکدر تاکه انوك کناهنه کفارت اوله کفایهٔ شعبیده

مسطوردر قاضیدن سؤال اولندی قبل الخطبه یاحین

خطبه ده سؤال مسجده تصدق جائزمیدر جواب ویردیکه

وقت خطبه ده اصلا تصدق جائز دکلدر اگرچه

سائل عرضهٔ هلاك دخی اولورسه اما قبل الخطبه اگر

سائل مکاننده ثابت اولوب خلقی چکنمزسه تصدق

جائزدر و صاحب صدقه مثاب و مأجور اولور اما بین

الصفوف دوران ایدوب خلقی رنجیده ایدرسه اول شخص بدنامه

تصدق حرام اولوب ملعون و مطرود جناب عزتدن

مردوددر تجنیسده و مزیدده مذکوردر که سائل

رقاب ناسی پامال اقدام و سؤالده الحاح و ابرام اتمسه

و مصلینك اوکندن کچمسه و سؤالی دفع ضرورت ایچون

اولسه نفسی سؤالده و آکا صدقه ویرمکده کراهت

یوقدر اگر شرایط مذکوره دن بریسی مفقود اولسه تصدق

مکروه در ابو نصر عیاضی دیدی بر کمسنه سؤال مساجدی

مساجددن اخراج ایلسه امیدوارم که حق تعالی اول کمسنه

جامع شریفده تصدق مکروه اولدیغی

جرّار ساجدن اخراج ایلمکده اولنه ثواب

مغفرت ایدب مظهر احسان ورأفت اوله پس ارباب حکومت
واصحاب ولایته لایق بودرکه سؤال مسجدی اخراج وابعاد
ایله مستحق غفران رب العباد اوله لر خلاصه ده مذکوردر
حال خطبه ده قطعا تکلم ایتمیه امر بالمعروف ونهی عن المنکر
دخی لازم اولورسه اوجه واولی والیق الیله اشارت
ایتمکدر ملتقط ناصریده مذکوردر مسجدده بعض
طیور توطن ایدب رجیع خبیثی ایله مسجدی تلویث ایلسه
یوالرینی بوزوب یورولری ایله اتمق جایزدر شیخ ابوبکر
خصاف روایت ایدر رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشلر
جنبوا مساجدکم صبیانکم ومجانینکم ورفع اصواتکم
وبیعکم وشراکم واقامت حدودکم یعنی علیه السلام
مساجدکزی حفظ ایدك صبیانکوزدن ودیوانه لریکوزدن
وبیع شراکوزدن واصواتکوزی رفع اتمکدن وحدود
واجبه کزی اقامت اتمکدن وبالجمله بوالتی نسنه دن مساجدی
تنزیه وخلاف ایدنلره زجر وتنبیه اولنمق کرکدر خانیه ده
مذکوردر معتکف مسجدده بیع وشرا اتمك جایزدر
یعنی حالت اعتکافده مهم اولن اموری اما بطریق التجارت
بیع وشرا مکروهدر فتاوی ظهیریه ده مذکوردر
مسجدده آبدست المق ومضمضه قلمق مکروهدر مکرکه
داخل مسجدده آبدست ایچون برمکان تعیین اولنمش اوله
ومسجدده طریق اتخاذ اتمك مکروهدر مکرکه ضرورة

مساجدی التی نسنه دن تنزیه ایتمك

اقتضا

اقتضا ایدر تجنیسده مزیدده مذکوردر مسجدده صلوات جنازه
مکروه‌در وکذا فضولی مکروه‌در و مسجدده خصم خصمه ملازمت
ایتمك کرکدر مسجدده مطلقا جلوس جایزدر عبادتدن
خالی دخی اولورسه لکن عبادتدن خالی اولدیغی تقدیرجه
برنجه جلوسی سببیله مسجدده برنسنه تلف اولسه ضامن
اولور خانیده مذکوردر مصیبت ایچون مسجدده جلوس
مکروه‌در اما مسجددن غیری یرده جلوس اوچ کونه دکین
رجاله جایزدر لکن ترکی اولیدر محیطده مذکوردر کعبهٔ
مکرمه‌نك سقفنه چقوب نماز قلمق و مطلقا هر مسجدك سطحنه
چقمق مکروه‌در مکر اصلاح ایچون اوله یا مسجدده مضایقه
اولوب سقفنده صلوات واقامت اولونه اما دفع حرارت
ایچون سطح مسجده عروج مکروه‌در محیطده مذکوردر
بر مسجدك اهلی چوق اولوب مسجد عتیق کفایت ایلمسه
وجیران مسجدده برشخص دیسه که مسجد مذبورك یرینی
بکا ویرك خانه‌مه ضم ایدیب اندن عوض اهل محله‌یه کفایت
ایده‌جك یر ویره‌یم امام محمد دیدیکه جایزدکلدر واهل
محله بو وضعه قادر دکلردر بر مسجدك ساحه‌سنده
وسعت اولمیوب اهلنه کفایت ایلمسه و مسجدك جوارنده
بر کمسنه‌نك ارض خالیه‌سی اولسه صاحبندن کرها وجبرا
الوب مسجده ضم ایتمك جایزدر نته که صحابهٔ کزین رضوان
الله تعالی علیهم اجمعین توسیع مسجد حرام ایچون فعل مزبوره

اقدام ایتدلر منتقیده مسطوردر برکسنه مسجد بنا ایدوب تحتنده
کندو نفسی ایچون برچار طاق وضع ایلسه جائزدر اما مسجدی
اتمام وصلوات ایچون خلقه اذن عام ایتدکدنصکره فوقنه بنا
وضع ایلمک جائز دکلدر محیطده مذکوردر امام اوزجندیدن
سؤال اولندی بر مسجدک بناسی خراب واهلی هلاک اولوب
خلق اندن مستغنی اولسه‌لر اول مسجدی مقبره قلمق
جائزمیدر دکلدر دیو جواب ویردی برکسنه اقامت صلوة
ایچون مسجدده سجاده بسط ایلسه منع اولنمز فتاوسیده
مسطوردر برکسنه مصلیده بسط بساط یا بر رباطه نازل
اولوب قرار وانبساط ایلسه مکاننده وسعت وار ایکن اول
شخصه مزاحمه مکروه‌در اما مقامده مضایقه اولدیغی تقدیرده
مزاحمه جائزدر مساجدی جص ایله تصویر وترتیب وماء ذهب
برله نقش وتذهیب مکروه‌در اگر غرضی ریا وعرض زینت
دنیا ایسه اما غرضی تعظیم بیت الله ایسه جوازنده اشتباه
یوقدر زیرا حضرت عثمان علیه الرحمة والرضوان مسجد رسول
کزینی انواع ارایشی ایله تزیین ایلدی مع ذلک صحابهٔ
کبار فعل مذبوری انکار ایتمدیلر مسجدده جواز نوم ایچون
مشایخ کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین اختلاف ایتدیلر
آتبه بودرکه کرنه اوله مسجدده مهم دن زائد مکالمه وآخوله
مجادله ومخاصمه کریه‌در کفایهٔ شعبیه‌ده مذکوردر
مسجدده رقاب ناسی تخطی جائز دکلدر حضرت علی بن کرم

الله

مسجدده رقاب ناسی تخطی ایتمک

الله وجهه مرویدر که نادردن بر قدح ایچمك بکا احب در بر خمر ایچملکدن و بر قدح خمر ایچمك بکا احب در صلوة جمعه ترك ایتمکدن و صلوات جمعه ترك بکا احبدر رقاب ناسی تخطی ایتمکدن و حضرت رسولدن اسناد صحیح ایله منقولدر خلقی چکنه ین یوم مشهودده بر جسر ممدود اولوب خلق انوك اوستنده کچه لر قوت القلوبده مذکوردر یوم جمعده استماع قصه ایچون جلوس امیه زیرا قصه ایتمك مکروه در و بدعتدر مشایخ سلف انلری جوامعدن اخراج و ابن عمردن مروی اولن اثر ایله احتجاج ایدرلر ایدی که بر کون ابن عمر اقامت صلوات و اداء وظایف عبادات ایچون مسجده کلدی ناکاه کوردیکه مقام معهودنده بر قصه خوان بسط کلام و تقریر مرام ایدوب احوال اوایلی روایت و صحیح و سقیم بولدیغی حکایت ایدر و ابن عمری کوردیکه هرکیز التفات ایتدی و یرندن طوروب کیتدی و مجلسمدن طوردیو اقدام ایتدکده بن اول کلدم و جهت تقدم له بو مقامه سندن احق اولدم دیو جواب ویردی پس ابن عمر قضیه حاکمه بلدردی و تخم مذبوری دردرد مزیدن قالدردی و بو اثر معتبردن اوچ مسئلیه جواب ظاهر اولدی اول قصه ایتمك بدعت و خارج رج احکام سندر ایکنجی رؤس اعیان مساجدده تعیین مکان ایتمك مأثور ایمش اکرچه بعض مشایخ کریه کورمشدر اوچنجی بر ظالمی حاکمه شکایت و اندوکی قباحتی حکایت جایز ایمش

قوت القلوبده مذکور در حضرت عائشه نوك حجره سی و ییله
بر کمسنه قصه ایدر ایدی وحضرت عائشه اندن رنجیده اولوب
حضرت عمره خبر کوندردی و ایدیکه بو کمسنه دائما بکا اذا ویجب
کفت وکو سیله مشغول ایدب جانمه جفا ایدر پس حضرت
عمر هدایت اثر عصا ایله شخص مذبوری اول قدر ضرب ایلدی
عصا پاره لنذی پس بو اثردن دخی ظاهر اولدیکه قصه امك
بدعت وضلالت اولوب قصه خونلره احتساب وطرد وضرب ایله
زجر وعذاب جائز ایمش فقیه ابو اللیث تنبیه ده ذکر
ایلمشدر که مسجدك حرمتی اون بشدر وهر مرد مکلف وعاقل که
نیت عبادتیله بیت الله داخل اولور وجوه مذکوره
رعایت اتمیجه حقوق مسجدی ادا واقامت اتمش اولمز
پس الك ذکر وصلوتدن وانواع عباداتدن خالی کمسنه واراسه
سلام ویره والا السلام علینا من ربنا وعلی عباد الله
الصالحین دیه وقبل الجلوس ایکی رکعت نماز قلهکه حضرت
رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی لکل شیء تحیة
وتحیة المسجد رکعتان وامور دنیویه یه متعلق کلام
وخلقی چکسوب پامال اقدام اتمیه وکمسنه ایله مجادله و
مخاصمه وقیام صفوف ده کمسنه مضایقه ومزاحمه اتمیه و
مصلینك اوکندن کچمیه وتخامد وبزاقدن مسجدی صاقنیه
وبیع وشرا وسل وسیف ونبل طلب ایدب اولمجمع
شریفده ندا اتمیه وذکر وتوحیددن غیری طریقله دفع

مسجدك اون بش حرمتی اولدیغی

صوت ایتمیه وکستاخانه برماغنی اوتدوروب چاغلمیه ومساجد
شریفهٔ انواع قاذورات وجمیع نجاساتدن وصبیاندن ومجانیندن
هو و اقامت حدود دیندن حفظ ایده وهربارکه مسجده
داخل اولور ذکر الله اکثار وتوحید رب العالمینی تکرار
ایلیه ذخیره ده مسطوردر برکسنه اقامت صلوة ایچون
مسجده دخول ایدوب کثرت ومضایقه سببیله اقامت صلاة
مجال اولمسه ذکر وتسبیح ودرس وتلاوته مشغول اولن
اشخاصك بعضنی قالدروب یرنده نماز قلمق جایزدر وخلاف
وعناد ایدرسه محتسب انی جبرا یرندن رفع اتمکه قادردر

فی الاحتساب علی الخطباء شرح کرخیده مسطوردر ابو الحسن
دیدیکه خطبا خطبه لرینی تطویل وبالای منبرده تکثیر قال
وقیل اتمیه لر زیرا حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
تقصیر خطبه ایله امر اتمشلردر وپیشوای اهل ایمان امام
ابو حنیفه نعماندن روایت اولنور حسندر که ایکی خطبه نك
مقداری طوالدن مفصلدن بر سوره قدر اولمق کرکدر
وطوال مفصلدن مراد سورهٔ محمددن سورهٔ عم یه
منتهی اولن سوره لردر قوت القلوبده مذکوردر بر کمسنه
امامه قریب اولمغله وقوع فتنه دن احتراز ایلسه اول
سببدنکه امامدن بعض منکر صادر اولوب نهی اتمك
لازم کلور صلاتی امامدن بعید اولن صفوفده ادا

ادا اتمك اولى در شیخ داووده سؤال ولندکه بعض خطبا
اثناء خطبه‌سنده السلطان العادل سلطان العالم سلطان الارض
شهنشاه الاعظم مالك رقاب الامم مالك بلاد الله دیرلر
جائز میدر جواب ویردیکه بو مقوله کلمات على الاطلاق
جائز دکلدر زیرا بو الفاظك بعضی کذب قبیح وبعض آخری کذب
صریح در امام ابو منصور ماتریدی [illegible]در شول سلطانه که
اتك بعض احوالی جور اوله على الاطلاق عادل در دیمك
کفردر اما شهنشاه اعظم حق تعالى یه مخصوص در لان الفاظندن
در پس عباد اللهی انکله توصیف جائز دکلدر اما مالك رقاب
الامم کذب صریح ایدوکی مقرر و مسلم در زیرا جمله ملائکه
وجن هو دخی داخل در مع هذا انلرك رقابنه مالك اولمدیغی
بالبداهه حالدر اما سلطان ارض الله و مالك بلاد الله دخی
على الاطلاق وارد اولمق کذب صریح و کلام قبیح در حضرة سید
الانامك مقام سعادة انجامنی بو مقوله اکاذیب صریحه و
اقاویل قبیحه‌دن تقدیس و تنزیه و ارتکاب ایدنلری نهی
و تنبیه اتمك لازم در صاحب الکتاب ایدر بر کمسنه بعض
ضروریات اقتضا اتمکله بو مقوله کلماته مبتلا اولسه
السلطان الاعظم السلطان الاعظم العادل دیدکده مجاز
و یا تلقیب مراد ایدنسه مرجودر که بینه و بین الله مغفور
و یوم تبلى السرائرده بو جرمی مستور اوله لکن ارباب حجر
و نهی قتنده اولى و احرى بودر که مهما امکن هر کمسنه محل

خطبه‌ده پادشاهلر حقنده اولان دعاوه کذب اولمیه

رقاب الامم کذب صریح

خلافدن پرهیز و مواضع تهمدن کوزیرایه

فی الاحتساب علی من حلف بغیر الله

وحلف به برکمسنه محل حلف و یمینده لعمر فلان دیمك جایز
دکلدر و بو وجهله یمین اتدکدنصکره یمیننده بار اولسه
یعنی اول ذکر اتدوکی فعلی اشلسه مثلاً پادشاه باشیچون
سنی قتل ایدرم دیسه و ایلسه مرتکب کبیره اولور و بعض
فقها قتنده کافر اولور پس بو مقوله الفاظ ایله ایماندن
احتراز واجبدر و بعد الوقوع مخالفت اتمك لازمدر
ابن عباسدن مرویدر کاذباً الله یمیناً بکا احبدر الله دن
غیری یه صادقاً یمین اتمکدن و ابن مسعوددن روایت
اولنور حق تعالیدن غیری یه یمین اشراکدر و ابن عمردن
دخی بو وجهله مرویدر محیطده مذکوردر علی رازی
دیدی برکمسنه بحیاتی وحیاتك یعنی بنم صاغلغم و سنك
صاغلغك ایچون فلان ایدرم دیو یمین ایلسه یا بونلره شبیه
بر کلام ایله یمین ایلسه مثلاً بنم باشم ایچون یا سنك باشك
ایچون دیسه خوف ایدرم که اول کمسنه کافر اوله اگر عامهٔ
انام بو مقوله کلام تکلم ایدب معناسنی تحقیق اتسلر
شرکدر دیو حکم ایدرم زیرا الله دن غیری یه یمین اولمز
و هر کمسنه که الله دن غیری یه یمین ایدر بی اشتباه اشراك
بالله اتمش اولور و حکامه جایز دکلدر که خلقی طلاق قله
یا حج و عتاق قبیله تحلیف بلکه مطلقاً تعلیقات ایله یمین تکلیف

جناب حقدن غیری یه یمین خطادر

ایده مکر که خصم قاضی یه الحاح وابرام ایلیه اول تقدیرجه طریق
مذبوبایله تحلیفه اقدام اتمك جایزدر دیمشلر بو مسئله هدایه
ده مذکوردر فی الاحتساب علی الوالدین و
الاولاد حق ابوت وامومت سببیله امر بالمعروف ونهی
عن المنکرك وجوبی ساقط اولمز لاجرم برکمسنه پدرنده
یاما درنده بروضع منکر کورسه نهی اتمك لازمدر واتمه سی
لازم اولان اعمالده توانی واهمال ایلسه لو امر بالمعروف اتمك
واجبدر زیرا امر بالمعروف ونهی عن المنکرك منافعی مأمور
ومنهی یه عایددر وابوینیه ایصال منافع اتمکه اولاددن غیری
احقدر نته که قصهٔ ابراهیم خلیل علی ما وقع فی التنزیل
الجلیل بو معناده شاهد ومصدق قال الله تعالی یا ابت
لم تعبد ما لا یسمع ولا یبصر ولا یغنی عنك شیأ یا ابت انی
قد جاءنی من العلم الآیة لکن اولی بودرکه امر ونهی ده
رفق ولینت بوله هم و بی ر ه و خلیل اولوب تبسن دلیل
بوله هدایت سبیل ایده ابا دنی اکر اولادك کلامنی قبول
وطریق مستقیمه دخول ایدرسه فبها ونعم والا بعد ذلك
تعرضه سالك اولمیوب استغفاره مشغول اوله قصهٔ خلیل
بو دعوایه شاهددر نته که تنزیل جلیلده بو وجهله وارددر
قال الله تعالی سلام علیك ساستغفر لك ربی الآیة ملتقطده
مذکوردر مادر فرزندنی جهاددن منع اتمك حلالدر اکر
کلامنی استماع ایدب انوك سوزیله سفردن امتناع ایدرسه والا

منع

منع ایتمك جائز دكلدر وبر فرزندی معصیتدن منع وصده
قادر ایسه افعال قبیحه سنی اعلام جائزدر ایدوكنه كلام یوقدر
والا بلا منفعة بغض وعداوته باعث اولدیغی جهتدن اعلام
جائز دكلدر

فی الاحتساب عند الخصومة الواقعة بین الجیران بر كمسنه

بینی هدم ایلیوب اول سببدن جیرانی متضرر اولسه لوجه الله
... یا بدر منعه قادر دكلدر مختار بودر وبعض مشایخ
قتنده بنایه قادر ایسه جبر ایدرلر بر كمسنه دارنك بناسنی
رفع ایتمكه قصد ایلسه اكر جیراننك ضیاسنی سد سبب اولورسه
منعه قادردر لكن بنای مذبورك ارتفاعی مجرد وقوع شمسه
یا وصول هوایه مانع اولورسه منعه قادر دكلدر وبالجمله
... بر كمسنه ملكنده تصرف ایتدوكی تقدیرجه جیراننه ضرر
بین مترتب اولسه منع ایتمكه قادرلردر مثلا بر كمسنه دارنده
بر آسیاب وضع ایتمكه قصد ایلسه واسیاب مذكورك دورانی
سببیله بعض جیراننك جدرانه ضعف كلمك مقرر اولسه
سنك جدارنكه دكرمن دیمك مفید دكلدر بناوه منع اولنور
اكر ضرر بین مترتب اولمسه منعه قادر دكلدر فتوی بونك
اوزرینه در وهر كمسنه نیجه دیلرسه ملكنده تصرفه مالكدر
اكرچه جیراننده بعض منافعك زوالنه باعث اولورسه
مثلا بر كمسنه نوك ملكنده بر درخت واقع اولوب بعض جیرانی
اول درختك ظلیله منتفع اولسه لر صاحب درخت درختنی

بین الجیران واقع اولان بنا مسئله سی

قطع ایتمکدن منع اولنمز و مطلقا غیرک ملکیله انتفاع صاحب
ملك انتفاع ایتمدوکی تقدیراوزرەدر اکن منعه تصدی ایدرسه
جبرا انتفاعه قادر دکلدر **مثال** برکمسنه بر دار
اشترا ایلسه جوارنده واقع اولان خانەدن بر درخت شاخلری
اول داری مشترایه داخل اولسه مشتری مزبور اول شاخلری
جبرا رفع ایتمکه قادردر **صاحب** الکتاب ایدر علی هذا القیاس
برکمسنه نك جداری مایل و منحنی اولوب جارینك هواسنی
مشغول ایلسه تفریغ هوا ایچون اولجداری نقض ایتدرمکه
قادردر انهدام احتمالی یوغیسه دخی بناء علی هذا
مساجد و قبورا وستنده بنا جایز دکلدر زیرا مکان قبر مقبورك
حقیدر و برکمسنه ملکنده دفن اولنسه من بعد اول قبردە
ملکی زایل اولمز بلکه اول مقبورك ورثەسی و جبرا اول
قبرك اوستنده ساکن اولان هوادە تصرف ایتمك جایز دکلدر
برخانەنك بابی طریق غیری نافذە مفتوح اولسه و خانەء
مزبورەنك صاحبی جوارنده واقع برخانە دخی ایلسه که
ظهری طریق غیری نافذە واقع اولوب قاپوسی اخر طریقه
مفتوح اولسه خانەء جدیدەدن طریق غیر نافذە فتح باب جایز
دکلدر و اول طریقك اصحابی منع ایتمکه قادرلردر غایة
ما فی الباب دار جدیدەدن دار عتیقه طریق وضع
ایدوب دارینی بو طریقله استعمال ایدیقاپوسی طریق
غیر نافذە مفتوح اولان دارك صاحبی وفات ایدوب

دار مزبورە

دار مزبوره ورثه بیننده تقسیم اولندقده هر بریسی اول یوله
بر باب وضع ایلمك جایزدر بر کمسنه بر داری اشترا ایلسه که
قدیمی طریق غیر نافذه مفتوح بابی اولسه و مشتری مذبور اول
بابی فتح مراد ایلسه طریق مذبورك اصحابی جملهسی اقرار ایدرلرسه
فتحه قادر اگر انکار ایدرلرسه ایچلرنده بر بینه یمین تکلیف اولنور
اگر ایدرسه مشترینك حقی ساقط اولوب اول بابی فتحه قادر
اولمز مگر که اقامت بینه بابنه مراجعت ایدهلر اگر اول شخص
یمینده نکول ایدرسه بر بینه دخی تکلیف اولنه اول دخی نکول
ایدرسه بر بینه دخی تکلیف اولنوب بو وجهله باب یمین مفتوح
اوله اگر جملهسی نکول ایدرلرسه فتح باب میسر اولور طریق
غیر نافذك اصحابی طریقك اغزینی سد اتمکه قادر دگللردر
اول سببدن که طریق مذبوره عامهنك دخی حقی تعلق اتشدر
کذلك اتفاقله طریق مذبوری بیعه و مقاسمهیه قادر دگللردر
امام ابو حنیفه نعمان علیه الرحمة والرضوان دیمشدر که طریق غیر
نافذك اصحابی طریق مذبور ایله انتفاع اتمك و هر خانهنك
صاحبی دارینك فناسنی استعمال جایزدر بر کمسنه محله معموره
ده واقع خانهسنی ویرانه اتمکه قادر دگلدر بعض مشایخ قتنده
امام ابو یوسفدن مرویدر بر کمسنه اوینی حمام اتمك دیلسه
جیرانی دخانندن متأذی اولوب منع ایلسهلر قادردرلر
مگر حمامك دخانی بیوت جیرانك دخاننده زاید اولمیه
بر کمسنه مسکن قدیمی اصطبل دواب ایدوب ارحل دواب

جاریه نوك هر هر جدارنه قلمق جائز دکلدر زیرا جاریه نوك
بناسنه ضعف ویرر اما اول سببکی خراب اولن بنا نوك ضمانی
لازم کلمز بعض مشایخ قاتنده برکمسنه نك دارنده تورت اغاجی
اولوب اغصاننی بیع ایلسه ومشتری اغصان شجر مزبوره عروج
اندوکی تقدیرجه جیراننك عوراتنه مطلع اولسه مختار بودر که
وقت ارتقاده بردفعه یا ایکی دفعه جیراننه تجنبیه ایده اکر
اتمزسه جیرانی قاضی یه واروب بالکلیه ارتقادن منعه
قادرلردر برکمسنه دیوارنی دلوب جیراننك نسواننه
نظر ایلسه منع اولنور علیه الفتوی ملتقط ناصری ده مذکوردر
بزازلر ایچنده خباز لر دکان بنا اتمك قصد اتسه لر منع اولنور
وبنه کتاب مزبورده مسطوردر ایکی شخصك ماببننده
مشترك بردیوار اولسه وبرینك بیتی برذراع یا ایکی ذراع
اخردن مرتفع اولسه اولجدارك مؤنتی ایکیسنه علی السویه
در اما دورت ذراع یادنی زیاده مرتفع اولسه بناسی آلجق
اولان شخص بناسی مرتفع اولان شخصك بیتنه دك
تعمیر ایدوب باقیسنی علو تعمیر ایله فتاوای شعبیه ده
مسطوردر برکمسنه نك بیتی مرتفع اولوب آبی جارنك
سطحنه جاری اولسه بعده صاحب سطح بناسنی ترفیع قصد
ایلسه یا اوستونه جارطاق بنا اتمك مراد ایلسه منع اولنمز لکن
آب مزبوری میزابله یا برغیری طریقله اوینه اقتمق لازم

فى الاحتساب على من كشف عورته وينظر الى غيره حضرت
رسول اكرم صلى الله عليه وسلم بيورمشدر لعن الله الناظر
والمنظور اليه يعنى حق جل وعلا لعن ايلمشدر اول كمسنه
يه كه بر شخصك عورتنه نظر ايدر واول كمسنه يه كه عورتنى
كشف ايدوب اخره كوسترر كفايهٔ شعبيه ده مسطور
در حق تعالى موسى پيغمبره وحى ايلديكه يا باب نظرده الله
تعالى دن تقوى وحذر اوزره اول كه نظر كبى بنم غضبمه
مستوجب ايتمز يو قدر عبادة بن الصامت دن روايت
اولنور كه رسول اكرم صلى الله عليه وسلم بيورديلر التى
خصلتى ايتانه كفيل اولك بن دخى سزى جنته ايصال اتمكه
ضامن ودليل اولايم ٭ كلامكزده صدق وصفا ٭
ومواعيدكزده دايما وفا اوزره اولوب امانتكزى اصحابنه ادا
ايلك وزوج وابصاركزى محرماتدن حفظ وپرهيز والكز
ايله خلقى رنجيده اتمكدن احتراز وكريز ايلك اكر بو كلمات
سعادت اياتله عامل اولورسكز بى اشتباه جنته داخل
اولورسز بر كمسنه ركبه سنى كشف ايلسه رفقله احتساب اولنور
زيرا عورت اولمسنده ائمهٔ مجتهدين مابيننده خلاف واردر
اكر فخذنى كشف ايلسه بطريق العنف والعقاب نهى ٭٭
واحتساب اولنوب ضربله عذاب اولنمز زيرا اوبلوغك
عورت اولمسنده بعض اهل حديثك خلافى واردر اكر
كشف سوأت ايدوب سترايله امر اولندقده لجّ مخالفت

خصلتى اتيانه كفيل اولورسكز

ایدرسه تادیب اولنور هدا ایرده بو وجهله مسطوردر
کفایهٔ شعبیه ده مذکوردر براجنبینك عورت غلیظه
سنه بطریق الاحتساب نظر قلمق جایزدر مثلا بر کمسنه
بر عورتله زنا ایدرکن کورسه نیت احتسابله ایکسنك دخی
عورت غلیظه لرینه نظر اتمك جایزدر اما بطریق الشهوة
نظر ایدرسه حرام در اثرده وارد اولمشدر یا ابن
ادم لك النظرة الاولى فما التانية یعنی ای ادم اوغلی
نظرهٔ اولانك جزاسی عفو ائدم اما نظرهٔ ثانیه نك
وجهی نه در جصاص دیمشدر که نظرهٔ اولی عفو اولنمق
بطریق السهو واقع اولدوغی تقدیرجه در اما بطریق القصد
واقع اولیجق نظرهٔ اولی دخی حرام در بعد ذلك معلوم
اولا که طایفه نسانك زینتی ایکی قسم در بریسی زینت ظاهره
درکه اکا اجانب دخی بغیر شهوة نظر اتمك جایزدر اگر عذر
شرعی واقع اولورسه قضا وشهادت وعلاج ومداوات
کبی شهوة له دخی نظر جایزدر وبر قسمی زینت باطنه درکه اکا
اجانب نظر اتمك حرام در عبد مملوکی دخی اولورسه اما
محارمی نظر اتمك جایزدر زینت ظاهره دن مراد ابن مسعود
قتنده ثیاب وابن عباس قتنده کحل وخاتم در حسن و سعید
بن جبیر وعطا دیمشلر که مراد وجهله کفین در بو مذکورلره
اجانب نظر اتمك جایزدر وزینت باطنه دن مراد ابن مسعود
قولی اوزره قرط وقلاده ملبح و خلخال درکه بونلره اجانب

[margin note:] بیان انواع ستره بولان زینت ظاهره ایله زینت باطنه

نظر ایتمك جائزدر دكلدر سوآرده اختلاف اولنمشدر زینت باطنه دن
اولمسی حضرت عائشه دن مرویدر اما خضاب كف دن اولدوغی
تقدیرجه زینت ظاهره دندر پایده اولجق زینت
باطنه دندر نظر جائزدكلدر اما فقیه ابو اللیث كتاب الاستحسانده
ذكر ایلدی كه نسوانك ظهر قدمی مكشوف اولجق جواز صلوتده
شك ایدردك حتی جوازنه امام اعظمدن روایت بولدق
پس علی هذا القیاس مرأه نوك ظهر قدمنه نظر جائزدر بر كمسنه
تزوج مراد ایدنسه قبل النكاح مخطوبه سنه نظر جائزدر شهوتله
دخی اولورسه حصاص دیمشدر كه حضرت رسالت پناه علیه
صلوات الله طائفه نسادن بش فرقیه لعن ایتمشدر سلتا
و مرها و مسوفه و عایفه و معرضه سلتا اول زندر كه ترك
خضاب ایدر و مرها اولدر كه ترك اكتحال ایدر و مسوفه
اولدر كه هر قچنكه زوجی طلب و صلت و قصد و
مباشرت ایده فی الحال مطاوعت ایتمیوب تأخیر كوستره و
عایفه اوله مراددر كه حیضنی زوجنه اعلام ایتمیوب جماعه
اقدام ایدر و معرضه دن مراد اولدر كه زوجنی طرد و ابعاد
ایچون كندویه حیض اسناد ایدر معلوم اوله كه زینت باطنه
یه اطلاعدن حذر حرایر نسایه نظردر اما جواری قسمنك
زینت باطنه سنه مطلقا نظر جایزدر و نسانك نسایه نسبتی
رجالك رجاله نسبتی كبی در نتهایه سره ایله ركبه نك ما بیننی
حضور رجالده كشف جایزدكلدر كذلك نسادخی بربری

نسادن اوش فرقیه لعن اولندوغی

یاننده مواضع مذکوره یی کشف جایزدکلدر و نسای مؤمنانه جایز هم دکلدر که مشرکات محض نه ثیابدن مجرد اولهلر مگر که کافره مؤمنه نك مملوکه سی اوله و بو مسئله نك عدم شهرتنه بناء اکثر نسا غفلت اوزره اولوب وضع مزبوردن پرهیز ایلمزلر پس حکام جاریة الاحکام لازمدر که نساء مؤمنات دخول اتدوکلری حمامات دن مشرکاتی منع ایده لر مجانین و صغاره و نساده غرضی اولمیان رجاله کورنمك جایزدر پیر لرك شهوتی باقی اولیجق سایر رجال حکمنده در اگر زایل هم ایسه محارم نسا کبی زینت باطنه یه نظر جایزدر علماء ذوی الارا دیمشلر و لا یضربن بارجلهن لیعلم ما یخفین زینتهن ایاتنده اشارة وار در که طایفه نسا اصوات حلی اخفا لازم اولدوغی کبی کلاملرینی دخی ستر و اخفا واجب در تا که بعض فتنه یه سبب اولمیه

الباب الثانی و العشرون فی الدراهم و الدنانیر

ملتقطا. ناصری ده مذکوردر امام ابو یوسفدن مرویدر که ضرب خانه دن غیری ارباب حکم مخفی اقچه کسمك لایق دکلدر اگرچه عیب و خلل و زیغ و زللدن هم خالی اوله و دراهم و دنانیر که اوستنده قرآن کریم مکتوب اوله حکم مصحف ده اولوب محدث و جنب مس ایتمك جایز دکلدر مگر که کیسه ایچنده اوله اول تقدیرجه کیسه ایله مس ایتمك جایزدر و اول دراهم و دنانیر که اوستنده بعض

نساء مؤمنات کیردوکی حماملردن نساء ذمیة کافره منع لازم اولدوغی

ضرب دراهم و دنانیر

حروف

حروف کتب اولنمشدر ایاغ التنه وایاغ اوجنه وضع اتمک جایز
دکلدر کیسه ایچنده دخی اولورسه زیرا قرآن کریمک جزء اولورمحو
هو هو سببندن حروفی تعظیم لازمدر دراهم مزیفه ایله معامله
مکروه در کذلک اول درهمکه معدن آخر ایله مخلوط اولوب
نه مقدار کشی وار دوغی معلوم دکلدر یا خود من بعد افراز
وتفریقه قابل دکلدر **وبعض** مشایخ متقدمین رضوان الله
تعالی علیهم اجمعین بو مقوله دراهمله معامله حرامدر دیو منع
وتشدید ونهی وزجرده هر وجهله تاکید ایدرلر ایدی **روایت**
اولنور هر درهم فاسد که اثناء معاملاتده انفاق واستعمال اولنور
هو هو صحایف اعمالده بعینه وضع اولنوب روز حشرده اصحابنک
یدینه دفع اولنور اول وجه اوزره که هر درهمک یوزنده بش بیک
سیئه مکتوب اوله **و**بعض علماده منقولدر که بر درهم فاسدی
انفاق یوز درهم سرقه اتمکدن اشددر اگرچه واقف فساد اولوب
استعمال هو هو ایدن نوک وزری اکثردر اما بلمیوب استعمال
ایدن نوک دخی آثم اولمه سی مقرردر پس هر مؤمن موحد که
ر وزجزاء ایمان وماجاء به الرسوله تصدیق واذعان ایلیه لایق
بودر که صدد انفاقده اولدیغی دراهم ودنانیری تحصص وتفقد ایدوب
فسادینه واقف اولدقلرینی بیانه آتمقده توقف وتردد اتمیه که بر کم
اقچه یبانه اتمق بعض مشایخ کمل روایتی اوزره نیجه اشالنی
تصدقدن افضلدر ونیجه رکعت نماز ایچیده قایم ونیجه مدت الله
ایچون صایم اولمقدن خیردر **رواة نقاة** بعض اصادق عزتره

مغشوش وفاسد اولان
اقچه‌یی تونش وانفاق
ایتمکده اولان وزر
عظیم

بو وجهله روایت ایدرلرکه روز حرب وهنگام طعن وضرب ده
بر کافر بی دین وعدوی لعین مقابل اولوب تیغ وتبر ونیزه
جانستان ایله وجود ناپاکنی مانند توده خاك چاك چاك ایدوب
هر شکافنی نهر خون ایله مانند جیحون وسنه پر کینه سنی صحرای لاله
گون ایلدم وبالجمله اول کافر بدکیشی ضرب ودستیله دلریش ایدوب
کماله ضعفنه جازم وعقاب واراسنی قیمغه عازم اولدم ناگاه
الیمدن آتم عناد ونفرت ایدوب بو خصوص ده بکا مطاوعت اعتمدی
هر نه قدر که جد وجهد ومراد مراد قصد ایلدم وصوله مجاله عین
محال ومحض خیال اولدی مع هذا بو مقوله عناد اول اسب
رهواردن معتاد اولمیوب اول زمانه گلنجه قطعا بونك مثلی
واقع اولمش دکلدی چار وناچار انواع تأسف وتلهف ایله
چادره گلوب دل غمکین ودیده نمکین ایله عالم فکرت ودریای
حیرته طالوب وامور سابقه ایچون تجسبه قالوب اوتورر کن
ناگاه عسکر خواب جیش عدوکبی حصار دیده یه هجوم وشتاب
ایدوب عالم رؤیایه واردم واطرافه نظر صالر کن ناگاه بر گوشده
آتمی گوردم که لسان فصیحله عرض مرام وبکا وجهله توجیه
کلام ایدر استرمی دك که سعی وهجومك کارگر ونیم اوزره ده
هم عدوی کینه جو یه ظفر بوله ایدك مع هذا دونکی
گون بر حرامه اقدام وبر قلب اقچه ایله علف اشترا ایدوب
بکا اطعام ایتدك هیهات هیهات قد انتفی هذا المرام
وفات هرکز بو مقوله هوسه دست رس ممکن اولمز

قلب اقچه ایله علف آلوب یدرنجه نمازینك کوردیکی ضرری

اوابا

ارباب جهاده اولان اشارت کلی

ارباب ابصار واصحاب اعتباره خفی وضی اولمیه کم بو کلام قلیلده چوق معنایه اشارت وبو حکایت قصیرده ارباب جهاده کلی ارشاد وهدایت واردر اول وجهله که حکام ذوی الاحترام بلکه عامهٔ غزات اهل اسلام هر قچنکه عزم جهاد وقصد شکار عدوی بد نهاد ایدرلر لایق بودر کم تهیه اسباب سفر وترتیب مقدمات جهاد اصغره متصدی اولیجق کمال اهتمام وطریق شرعدن خروج اتمکده سعی واقدام اینلرکه تا که شاهباز همت وعزیمت برله کبک عمار واز فتح ونصرت وشکار علم وماه بیکو نجح وظفر قاف قلهٔ عون الهیدن اشکار اوله صاحب الکتاب ایدر سلاطین زمانک مظالم معروفه سندندر که زمان دولت واوان ولایتلرنده مرادلری اوزره دراهم ودنانیر ضرب اتدوروب ملک وحکم دن قصنای وطر وعالم عقبای سفرا تدکلرنده سکه دراهم مذبوره نوک قیمتی ناقص ومتغیر اولوب رعایا وبرایا متضرر اولوب بحمد الله تعالی بایهٔ تحت سلطنت وسایهٔ سریر معدلتده بو مقوله وضع اولمز لکن بعض امرای اطراف عمایر ولاة یمین وجزایر کبی باب سعادتدن ما بعد بعید اولمغله کیف ما یشاء تصرفه مالک وبو طریقله دخی بعض مظالمه سالک اولملری مسموع در امید درکه من بعد امر جهانه مطاع عالم کیر وحسن تدبیر آصف زمانه عطارد نظیر ایله مرفوع ومدفوع اولوب رعایا وبرایا ظلال حمایتلرنده فارغ البال واسوده حال اولهلر

الباب الثالث والعشرون في الاحتساب على اهل الذمة ملتقط

ناصریدە مذکوردر طائفهٔ مشرکین خذلهم الله تعالی یوم
الدین قپوز چالمقدن منع اولنور و امام محمد دیدیکه هر فعل و عمل که
اهل اسلامی اندن منع ایدرم کفار خاکساری دخی بعینها اندن
ردع ایدرم الا شرب خمر و اکل خنزیر خانیەدە مسطوردر هر کیم
فاجرلره مصحف شریف فاخره مس ایتمك جائز دکلدر فتاوای ظهیریەدە
مذکوردر اکر بعد الغسل مس ایدرسە باس یوقدر اهل
ذمت امصار مسلمینده بیع و کنائس احداث ایلمك جائز
دکلدر اکر احداثه قصد ایدرلرسە منع ایتمك لازمدر اما قریدە
احداثه قصد ایتسەلر ظاهر روایت اوزره مطلقا منع اولنمزلر
امام اعظم دن بر روایت اوزره قریهٔ مذبورەدە اهل اسلام
کثرة اوزره اولورسە حکم مصرده اولوب کنیسه احداث ایتمك
جائز دکلدر کذلك قریهٔ مزبورەدە جهارا خمر و خنزیر بیع اولنمق
هم جائز دکلدر نتکه امصار مسلمینده جائز دکلدر زیرا
اسواق مسلمینه بطریق الشهرة خمر و خنزیر ادخال ایلمك دین
اسلامی استخفاف و عامهٔ مسلمینی استذلال و استضعافدر
کذلك کفار خاکسار ایام معهودەلرندە خاچلرینی هر هر
بطریق الشهرة والابتهاج کنیسەلرندن ابراز و اخراج ایتمك جائز
دکلدر اکر بلدهٔ اخری یە نقل لازم کلورسە فتاوای مصرده منقطع
اولنجه اخفا ایدرلر و کنائس قدیمەلرندن غیری یرده ناقوس
ضلالتە ناقوسلرینی چالمقدن منع اولونه اکر اول ناقوس

کنیسه احداث ایتدیرمکدن منع ایتمك لازم اولدیغی

خمر و خنزیر بیع ایتمکدن

شهر ایچینه خاچلرینی چیقارمقدن

ناقوس چالدیرمقدن

نکبت

نکبت مأنوسك صوة منحوسی انبیۀ شیاطین مقرلرینی تجاوز
ایدرسه کنایس قدیمه لرینه دخی جا لمقدّن منع اولنمق کرکدر
و بطریق الاعلان تزویج محارم وسایر اهلِ اسلامه حرام اولن
امور دن منع لازم در الا خمر و خنزیر وعبادت اصنام وترک
عبادت خالق الانام که فکر سقیم وعقل عقیملری مقتضاسیدر
هوی اختیار اتمشلر در طائفه ذمیان ملابس ومراکبده اهل
ایمانه تشبه دن منع اولنمق کرکدر زیرا اهل اسلامی اکرام و
اجلال و کفار بدکاری مهما امکن تحقیر واذلال لازمدر
و اهل اسلامه مشابهت انلری اهانت وکفار بدکرداری
مکرمت دریسی اول قوم ضلالت شعار علما وصلحایه مخصوص
اولن لباس ودستاردن منع اولنمق کرکدر اهل ذمت امصار
مسلمینده بطریق الشهرة آته بنمك جائز دکلدر مکرکه امرای
اسلام محاربۀ عدو ایچون انلری استخدام قصد ایدب ضرورت
اوله اما دکوب حمار وبغله مطلقا منع اولنمزلر لکن جائز
دکلدر که حین رکوبده اهل اسلام استعمال اتدکلری رختی استعما
ایدهلر بلکه انلرك اکری سمر وکان خرکبی اولمقدر ودخی اهل
اسلام استعمال اتدوکی اخفافه مشابه خف استعمال اتمك جائز
دکلدر حتی دیمشلرکه کفار بد فعالك شراك نعالی دخی اهل اسلا
مشابه اولمق جائز دکلدر ودخی کمال امتیاز وتفریق ایچون کفار
بدکمالك سرهی سامانلرینه یا پایلرینه یاخود جسد ونکبت
عنوانلرینه علامت کفر وضلالت لابد در و بعض علما افندیه

مشرکینی ملابس ومراکبده اهل ایمانه تشبهدن منع اولنمق

اهل ذمت امصار مسلمینده آته بنمکدن منع اولنمق

اوجنى دخى جمع اتمك لازمدر و شيخ ابو بكر محمد بن الفضل
فتوى ويرمشدر كه نصرانى ده بر علامت و يهوديده ايكى علامت
و مجوسده اوج علامت وضع اولنمق لازمدر صاحب الكتاب
ايدر ديار مذبورده مقيم اولن كفار صد بار مجوسدن شر و اول
قوم نكبت اثردن بدتردر پس علامتلرى جمع اتمك لازمدر
اما فى ديارنا ساكن اولن نصارى و يهود شروفده در امثال قوم
ثمود اولوب هر برى بر خون ناپاك و بى تميز ايكن بعض ارباب
دولت قتنده عزيز اولوب بى تكلف خلوة سرايلرينه داخل و
انواع لطف و حسن التفاتلرينه داخل و نائل اولورلر كه اعيان مسلمين
نيجه درلو سعى ايله اول مقامه ايرمز و نيجه مدة ملازمتله اول
فتويه كيرمز و اول قوم فساق كلله بى دولتلرينه على الا
طلاق دلبند صارنمق جائز دكل ايكن آق كل كبى بى نظير مانند
ديباج و حرير دستارلرى كوكه باتورب بنفشه و ازكبود و نيجه
شمسى و قندهارى لرى كبى بيرن صاروبه بويادوب زى
يهود ايدرلر و تكبير عمائم شيمه علما و لبس صوف زى صوفيه
و صلحا ايكن اظهر مؤمنين ده اظهار و اعلان و اعين ناسده
فاخر لباسلر ايله سيران ايدرلر و نيجه كلب ناپاك مانند خرنى ادرنه
ايكى نفيس اتلره سوار اولوب بى باك اوتوررلر و نيجه علما و صلحا
هم اوسته بالحق يجرادوب يوزلرينه كيد كوررلر بو طريقله
اهل اسلامك عرضنى كسر ايدوب قلب ناپاكلرينى جبر ايدرلر
نته كه بعض خبائث محصل اموال اولمق عوانيله بعض امورده

نسناس آسا اولان ارباب دولتلرك يهود و نصارايه التفاتلرى

يهود و نصارانك لباسلرى

استخدام

استخدام واستعمال اولنوب اهل اسلامه مسلط اولوریسه اول
کافر دین اقویای مسلمینه بو طریقله فرصت بولوب تحصیل
ماله مانع در دیو انواع تحقیر واهانت ایدر وضعفای اهل
اسلامك جزئی تقیید ایله مالکنی استیصال و بو وجهله مال
میریه سعی ایدر زعمنجه تعمیر بیت المال ایدر و حین نزاعده
کلاملری مقبول ومصدق و ارباب خلافك کلماتی مردود اولدیغی
محققدر یعنی اول زمرهٔ ارباب شقا اهل اسلامه بو طریق
ایله اذا و جفا ایدوب قلب ناپاکلرینی شفا ویررلر خذلهم
الله تعالی اینما کانوا و اکرم الذین حقروهم و کانوا امصاً
مسلمین ده واقع کنایس قدیمه دن بعضی منهدم اولوب اصحابی
نکبت سابقی تعمیره عازم اولدقلرنده اولکی مقدارندن توسیع
اتمك جایز دکلدر کذلك شهرك بر طرفندن رفع ایدوب طرف
آخرینه بنا اتمك جایز دکلدر مصر مسلمینك برنجی دار اشترا ایلسه
بعض مشایخ قتنده مطلقاً منع اولنور و بعض مشایخ
قتنده مطلقاً جایزدر و بعض آخرون تفصیل ایدوب دیمشلردر
اکر دار مذبوره منفور اشترا ایتدکله محله مسجدنك جماعتنه
نقص کلورسه منع اولنور والا منع اولنمز برزمی مصر مسلمینده
دار اشترا ایلسه اینده دیو باطلاع ظاهرده مقتضای بحجر عبادة
ایچون بر بیت اتخاذ ایلیوب ناسی دعوت ایدرسه یا اصحاب
صوامع منوالی اوزره اول بیته بر نکبت ده تخلی ایدرسه
منع اولنور والا تعرض اولنمز بر قریه قهراً فتح اولنوب کنیسه لری

تعمیر کنایس ده توسیع جایز اولمادیغی

حالی اوزره ترك اولنسه بعده کنیسه عمارة سبیله قریهٔ مزبورده
جمع واعیاد اقامت اولنوب مصر اولونسه قریهٔ مذبورده ده
موجود اولن اهل ضلالت وکنائسی مذبورده عبادتدن منع
اولنورلر امّا بر قریه مصر اولدقدنصکره صلحاً فتح اولنوب کنیسه
لرینی ابقا شرط اولونسه بعده کنسه منع قادر اولمز ذخیره ده
مسطوردر جمع وحدود اقامت اولنن امصار مسلمین ده
برینه اکر کافر واکر مسلماً بطریق الاظهار والاعلان خمر وخنزیر
ادخال ایلمك جایز دکلدر اکر محتسب بر مسلمك خمرینه یا خنزیرینه
مطلع اولسه خمری اراقت وخنزیری ذبح واحراقیله اتلاف واضاعت
ایده وایدوکی تقدیرجه محتسبه ضمان لازم اولمز امّا مسلم
مذبور دیسه که خمردن غرضم استحلال در یا بنم دکل برذمینك
مالیدر اول کمسنه نوك ظاهرحالنه نظر اولونه اکر اتاردیانت
ایله معلم وسابقا بومقوله فسقله متهم دکلسه خمر مذبور
خل ایله دیو امر اولنوب ترك اولنور اکر بیع الاثام بومقوله
فسق وفجور ایله اتهامی وار ایسه خمری اراقت وخنزیری
ذبح واحراقیله اضاعت اولونه امّا خبائث مذبورهٔ امصار
اهل ایمانه بطریق الاعلان ادخال ایدن ذمّی اولوب فعل
مذبورك منکر ایدوکندن بی خبر اولسه حکم مذبوری تعلیم
وبردنی بومقوله وضع اتمه دیو تنبیه وتفهیم اولنوب متاعنه
تعرض اولنمیه اکر محتسب ویا امام خبائث مذبوره نوك اتلافنی
رأی ایدب بالذات یا بالواسطه اتلاف ایلسه لرکنذولرده

واسطیه

واسطه يه دخي ضمان لازم اولمز اما افراد مسلمين دن بر شخص
من عند نفسه اتلاف ايلسه ضمان لازم اولور مكر كه قبل الاتلاف
ذميدن اشترا ايده اول تقديرجه ضمان لازم اولميوب
ثمن مشروطي ذمي يه ادا لازم اولمز اكر ذمي مذبور فعل مذكوري
منكر ايدوكنه عالم اولوب بطريق التعنت والعناد
ادخال ايدرسه تأديب وتعزير اولنمق كركدر اهل ذمت قريه
لرينده يا مدينه لرنده صلح جاري اولمديغي بعض فسوق و
احداث واظهار اتسه لر لواطه وزنا وساير دينلري اوزره
حرام اولن فواحش كبي منع اولنمق كركدر كذلك سرخوش
اولمقده ومزمار وطنبور وما نمقده ورفع صوت ايله تغني
ايتمكده منع اولنمق كركدر ذميلرك آلات لهوني كسر حكم
ضمانده مسلملر آلات لهوني كسر كبيدركه على التفصيل بياني مرور
ايتمشدر اهل حربدن بر طايفه اهل اسلام ايله بو وجه اوزره صلح
اتسه لركه مسلمين انلرك ارضنده مصر بنا ايتدوكي تقديرجه
مصر مذبورده احداث كنايس واحداث خمر وخنزير
ايتمكده منع اولنميه لر اهل اسلامه لايق دكلدركه انلره بو طريق
اوزره صلحي قبول ايده لر اكر وجه مشروح اوزره صلح واقع
اولسه شروط مذبوريه وفا ايميوب نقض عهد ايتمكه قادرلر
ملتقطده مذكوردر اهل اسلام ارباب ذمته رد سلام
جايزدر اما جوابده اختصار ولفظ عليك اوزره اقتصار اولنمق
كركدر اهل اسلام كفره لنامه ابتداء سلام ايتميه لر

ارباب ذمته رد سلام

مکرکه بعض جهتدن محتاج اولوب مقام عرض احتیاجده اوله
اهل ذمت ایله معانقه ومصافحه واکله مداومت مکروه‌در
اما قلبنی اسلامه تالیف ایچون بر دفعه یا ایکی دفعه بله اکل
اتسه جایزدر شرح مناوین مذکوردر اهل اسلام ارباب
ذمت ایله مفاوضه طریقی اوزره مشارکت جایز دکلدر وشرکت
هم عنان ایله مشارکت مکروه‌در پس هر مسلم که ذمی ایله
مشارکتی ارتکاب ایده لایق بودر ارباب حکم وولایت انلره
نهی واحتساب ایده الباب الرابع والعشرون في الاحتساب
على المسافرين غزاره مصحف شریف یا بعض کتب شرعیه وضع
اولنوب دابه‌یه تحمیل اولنسه اوستنه بینمک جایزدر زیرا غرض
حفظ وصیانتدر اولوب تحقیر وابتذال دکلدر اکر غرارله راکب
بیننده حایل وارایسه عدم کراهتده اصلا اشتباه یوقدر
وغرض حفظ وصیانت اولدیغی تقدیرجه مصاحف کبی
جوالده وضع ایدوب اوستنه جلوس اتمک دخی جایزدر بر کافر
فاجر بر مسلمه طریق کنیسه‌یی استفسار ایلسه لایق بودرکه خبر
ویرمیه اما کنیسه‌دن بر دارک طریقنی استفسار ایلسه اعلام
جایزدر امام ابو اللیث بستاننده ذکر ایلدی اثناء طریقده
وکنار انهارده واشجار مثمره ومظله تحتنده قضای حاجت مکروهدر
وافعال مذکوره‌دن احتراز ایتملو حقنده حدیث شریفده
لعن وارد اولمشدر ملتقطه‌ده مذکوردر جند مسلمین
بر قریه‌یه نازل اولوب بر شخصک دارنه جبرا داخل اولسه‌لر

کتب شرعیه‌یی دابه‌یه تحمیل ایدوب اوزرینه بینمک

اکر

حاتم اصم و شقیق بلخی بر مطرب خوجه ایله رفیق اولدقلری

اکر طریق غزاده ایسه باس یوقدر کفایت مسطوردر بر کمسنه
بعض اسفارنده صحبت فجار ایله مبتلا اولسه منطقهٔ تقوایی
میاننده برك ایدب انلرك صحبتی سببیله عبادتی ترك اتمیه
و دائما اول سفیه لرك اوضاع قبیحه لرینی قلبنده کریه کوره
امیددرکه انلرك کراهتی سببیله اول فاسقلره توبه وهدایت
نصیب اولوب الطاف الهیه یه قریب اوله نتکه روات
ثقاتدن حکایت وطریق صحیحله روایت اولنورکه حاتم ایله
شقیق بعض اسفارده بر پیر مطرب ایله همراه و توفیق رفیق
اولدیلر پس اول پیر نابالغ بی تمیز اثناء سفرده چالوب
چاغروب اول عزیزلری رنجیده ایدرلر ایدی حاتم منتظر
ایدیکه شقیق آنی نهی و زجر بلکه آلت لهوینی کسر ایده تاکه
نهایت سفر و حرکت و پیر مزبوردن مفارقت لازم کلدی
پس پیر و ظلمت نهاد کلامه بنیاد ایدب ایدی مدة مدید
و عهد بعید درکه بو عالم کون و فسادی سیران و بلاد و امصاری
جولان ایدرم هرکز سیزلر کبی ثقیل کورمدم و سیزلر کبی
بی مذاقه ایرمدم هر نه قدرکه سیزلر مجلسکزده طرب و شادی
ایله صحبت و علم موسیقی ده اظهار مکنت و قدرت ایلدم
ذره قدر التفات و تحسین و اظهار حظ و سرور ایله افرین
اتمدیکز پس حاتم جواب ویرب ایدی که ای پیر رفیق
معذور طوت که بن حاتم و بو کوردکك شقیق در پس اول ایکی
عزیز صاحب تمیزك میان خلقده آداب شریعت و طریقت ایله

کمال شیوع وشهرتلرینه بناءً پیر مذبور اتدوکی فساد وحقده
کمال مرتبده شرمسار اولوب توبه ورجوع اختیار ایلدی وآله
لهونی کسر ایله اولغزیلرك خاطرینی جبر ایدب تا اولنجه
میلدینه صبر ایلدی الباب الخامس والعشرون فی الاحتساب
علی من یکتب التعویذ ویستکتبه فتاوی خانیه مسطوردر
برکسنه زوجنه بغض وعداوه ایدب زوجی دخی محبت ایچون
بعض تعویذات کتب ایتدرمك حرامدر تفسیر ام المعانیده
مذکوردر لسان عبرانی وسریانی ایله رقیه ایتمك وقایم و
تعویذات تعلیق ایتمك مکروه در ابو بشر انصاریدن مرویدرکه
حضرة رسولك بعض اسفارنده حاضر وصادر اولوب افعال
اقواله ناظر ایدیم که ناگاه حضرت خیر البشر اصحاب سفره امر
اتدیکه قطعا بر بعیرك کردننده قلاده لرینی قومیوب کسه لر
صاحب الکتاب ایدر بو حدیث شریفله نهی اولنور شول کمسنه لر
که اولادینك کردننه تمایم وضوط وحرزاة تعلیق ایدب ظن
ایدرلرکه وضع مذبور بعض امراضی دافع وبعض ملمات وعوارضه
مزیل ونافع اوله مع هذا جمیع نفع وضرر اراده الهیه
منوط واذن سبحانیه مربوط در بنی اول بابده عین النجا
وبو مقوله اموره حقیره یه اتکاشر کده برنوع در مغربده
مذکوردر ابن مسعوددن مرویدرکه تمایم ورقی وتوله که ادی عورته
محبت اتدرجك نسنه در بو جمله شرکدر برقسم در وازهریده
اهل لغتك پیشواسی وعلمای عربیتك مقتداسی دردیمکه

ی لدان برنوع اولان

اسمایت یعنی ایچون ایلدکلری تمایم

تمام

تمایم تمیمه نوك جمعیدر وتمیمه سؤل بو نجقلردر که اصابت عیندن

احترازایچون عرب اولادینه تعلیق ایدر و فعل مذبور باطلدر

اول سببدنکه حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردیلر

من علق تمیمة فقد اشرك ودخی حضرت خلاصهٔ ناس زکون

فضل بن عباسك کودسنده تمیمه کوروب قطع ایلدی ونخعی که

ائمهٔ مسلمین وشیوخ دیندندر روایت اولنورکه هر صغیر و

کبیره تعلیق اولنن اشیایی کوریه کوروب تمایم دن عد ایدرایدی

سؤال اولونسه که مغربده مذکوردر که قبیتی دیدی بعض

ناس توهم ایدرکه معاذات تمایمدن معدود اوله دیو و هم

باطلدر زیرا تمایمدن مراد بونجقلردر امّا اول معاذات که

انده بعض ایات یا بعض اسماء الله کتب اولونه انلری تعلیق

اتمکده باس یوقدر جواب بودر که قبیتی ارباب لغت و اصحاب

عربیتدندر باب فقه ده انك قولنه اعتماد ایدوب نخعی وسائر

فقهانوك اقوالی ترك اولنمز الباب السادس والعشرون فی

التعلم والتعلیم ملتقط ناصریده مذکوردر وجوه کلامده عارف

وطرف استدلاله واقف اولنلر مسائل کلامیه ده مناظره

اتمیه لر و کتاب مذکوره ده مسطوردر شیوخ اهل سنتدن

برجماعت علم کلامه اشتغال کوریه کوردیلر و امام ناصر الدین

دیدیکه بو کلامك توجیهی اولدر که علم کلامده کثرة مناظره

ومجادله اثارهٔ بدع و اقامت فتنه یه سبب اولوب تشویش

عقایده مؤدی اولور یا خود مناظر اولن کمسنه ناقص الفطره

جواب قبیتی

علم کلامده کثرت مناظره وریه کورلدوکی

وقليل الخيره اولوب غرضى اسكات خصوم وتوجيه خطاب اولوب
اظهار حق وطالب صواب اولمز وبو وجها اوزره مباحثه نوك
كراهتنده اشتباه يوقدر اما معرفت بارى ايچون مباحثه ونظردن
حذر وسائر عقايد اسلاميه يه متكفل اولان كتبه نظر منع
اولنمز جائزدر مذكوردر ايكى فقيه برمسئلهده نزاع ايدوب ايچ
قوسه لر اكر بذل واعطا طرفينده ايسه جائزدر ديدكلر فتاوى
ظهيريه ده مسطوردر شيخ وامام وصدر الاسلام ابو اليسر رح
ايدر متقدمينك علم توحيدده تأليف وتصنيف ايتدكلرى كتبه
نظر ايتدم وبعضى فلاسفه نوك بولدم اسحاق كندى واسفرائنى
كبى بونلرك جميعى طريق قويم ودين مستقيمدن خارجدر
اول كتابلره نظر وادراك وخانه ده امساك جائزدر ديدكلر اول
سببدنكه تضاعيف وخلالنده شرك وضلال ايله محشو وملودر
وبعضى ارباب اعتزال واصحاب زيغ وضلالك بولدم انلرك
كتابلرينى دخى امساكدن ونظردن اتقا وحذر كوركدر زيرا انلرك
مطالعه سنه سلوك ايراث شبه وشكوك ايدوب مذاهب عاطله الزم
معرفتى طلب توهين عقايده سبب اولور وبعضى دخى
مجسمه نك بولدم كه انلر ارباب آراء كاسده واصحاب اهواء
وبدع فاسده نوك شريرلريدر انلرك كتابنه نظر شناعتك جمله سى
زائدر وبدتردر امام ابو الحسن اشعرى اولا مذهب اهل
اعتزالى تصحيح وسائر مسالك ومذاهبده ترجيح ايچون
كتب كثيره تأليف ايتمشدى بعده ذلك توفيق وبارى عوندن

اسحاق كندى واسفرائنى
مدخول اولدقلرى

زمخشرینك دخی مدخول اولدوغی

بددكاری قلوب مذهب مذبورك رفضه ومسلك مسفورك
نقضنه متعلق بر كتاب مستطاب تألیف ایلدی اگرچه اهل
سنتك بینم اصحابز بعض مسائلده انی تخطئه ایتدلر لکن بر کمسنه
مواضع خطایه واقف اولدقده خطا ایدوکنه عالم وعارف
اولسه نظرجایزدر خاینه امسالك ایتمكه رخصت واردر صاحب
هه الكتاب ایدر وقتاكه امام ابو الیسرك بو كلام هدایت
انجامنه واقف اولدم یاننده زمخشرینك كشافی وار ایدیكه
كتاب مذبورك هر ورقی بلكه هر صحیفه سی مذهب اهل اعتزال
ومقالهٔ ارباب ضلال ایله مالامال درخاطم دن اخراج ایلدوب
ثمنی حرام اوله دیو بیعه اقدام ایتدم اعلم ناس كمدر دیو بر اهل
علمدن سؤال اولونسه مقتضای ادب بودركه علم اللّٰهه حواله
ایدب اعلمیت دعواسی ایتمیه قصهٔ حضر موسی بو خصوصه
شاهددرنته كه آیات واحادیثده علی التفصیل واقع ووارددر
الباب السابع والعشرون فی الاحتساب علی السحرة والزنادقة
ونحوهم خاتمه ده مسطوردر بر کمسنه ایله عورتی بینني تفریق
ایچون بر لعبت وضع ایدب لعبت مذبوره نوك تأثیری
سببیله تفریق حاصل اولوب مرادنه واصل اولمق اعتقاد ایلسه
اول شخصك ردتنه حكم اولنوب قتل اولنور ساحر قبل الاخذ
خذ توبه ورجوع ایلسه قبول اولنور اما بعد الاخذ مفید
اولمیوب احكام شریعت والامكنة هرنه ایسه اجرا اولنور
وهر زندیق معروف كه ناسی كندو مذهب عاطل ورأی باطلنه

دعوت وترغیب ایدر خلقی بو منوال اوزره در ایام نیروزده بعض
رقاع کتب ایدب ابواب ودیواره الزاق مکروه در اول سببدنکه
اسماء الهی واسم نبی بو وجهله استعمال نوعا تحقیر وابتذالدر
محیط زاده مذکوردر قاضی فضلیه سؤال اولندیکه حضرت رسول
اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم بیورمشدر من اتی کاهنا وصدقه
بما یقول فقد کفر بما انزل علی محمد بو حدیث شریفک معناسی ندر
جواب ویردیکه کاهندن مراد ساحردر یواقیت المواقیت ده
مذکوردر قتاده سعید بن المسیبه دیدیکه برکمسنه مسحور اولیجق
حل ونشر ایتمک جائزمیدر جواب ویردیکه اکر غرضی اصلاح
حال وعون حلال ایسه جائزدر وحرمسنه که انده منفعت واردر
منهی دکلدر حماد ایتمشدرکه حلدن مراد اولدرکه برکمسنه
اهلیله مجامعته قادر اولمیوب اما غیره واصل اولمغه قادر
اولسه برباغ چبوغنی الوب اورتاسنه ایکی یوزلو بر بچاق
وضع ایدب حزمه مذبوریه آتش ویره تا که بچاق محکم قزدقده
آتشدن اخراج ایدب یوزینه بتوک ایده که ابتلای مذکوردن
باذن الله تعالی خلاص اوله ونشردن مراد اولدرکه ایام ربیعده
برمقدار ورد بستانی وبرمقدار دخی ورد بیابانی جمع ایدب
جملهسنی بیر ویالک ظرفه قیوب برمقدار طتلو صو ایله طبخ ایده
بعده صوینی عصر وتبرید ایدب انکله بدننی غسل ایده باذن الله
تعالی خلاص بوله الباب الثامن والعشرون فی الاحتساب علی
من یاکل البنج شرح کرجیده مسطوردر فقها دیمشلردر که بنجه

بیان کاهن

بنك

بیان بنکك

بنك ایچمك جائزدر اما عقلی ازاله ایلسه جائز دکلدر صاحب
الکتاب ایدر شیخم کمال سنامیدن استماع اتدم که حمید الدین ضریر
منبرده ایکن بنك حرام میدر دیو سؤال اولندی جواب ویرمدی
ایکنجی هفته‌ده ینه سؤال اولنوب ینه جواب ویرمیوب اوچنجی هفته‌ده
ینه سؤال اولندقده غضبناك اولوب کله جك هفته جوابوك
ال دیو منبردن اینوب صدر جهان بخارا قتنه واردی وکبار
علما و مجتهدین بخاری جمع اندوروب امر ایلدیکه خزانه کتبی فتح
ایده لر پس قوم مذبور کتب حنفیه تتبع و تفحص ایدوب بنکك
حرمتنه امام اعظمدن روایت بولدیلر دخی اول مجلسده حاضر اولان
علما و مجتهدین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین بنکك حرمتنه
اجماع و اتفاق اتدیلر پس امام منصور اسبوع رابعده تفحص مذبور
ایله حرمتله جواب ویردی سناغانیده مذکوردر برکمسه‌نك
بنکله عقلی زائل اولسه اکرچه اکلده بنك ایروکنه عارف
اولوب قصداً اکل ایلدیسه طلاقی واقع اولوب اقراری صحیح
اولور والا اولمز محیطده مذکوردر بنکینك طلاقی واقعدر
وشارب سکران اولدیغی حدا اولنسور سؤال اولونسه هدایه و
غیریده مذکوردر که بنك مباحدر پس انلره مخالف اولان خبر
واحده اعتبار دیوقدر الجواب نجکه راوی واحد فقیه اولانك
روایتیله عمل اتمك واجبدر و نقل اجماع بعینه نقل حدیث کبیدر
و صاحب الهدایه‌نك دخی قولی اکرچه بالکلیه رد اولنمز لکن اجماع
خلافنده واقع اولدیغی عمل مجمع علیه اولان قوله ایله‌در صاحب الکتاب

ايدر بنكك حرمتنه دليل واهر وسبب ظاهر بو بيترکه بو شبه بنك مولد امراض وسبب حدوث بعض امراض در نته که على التفصيل کتب طب ده مبين وسائر علما قتنده معين ومبرهن در وهر انسانه ضرر دطيعن کبی حرام ايدوکی مقرردر وبالجمله اطبا قتنده بنك سمومدن معدود ايدوکی ماله کلام در وسموم جميع انواعها بالاتفاق حرامدر سؤال اولنسه که اکر بنکك ضرري وجه مشروح اوزره ثابت ومقرر اولسه عقلای ذو الافهام انوك اکلنه نه وجهله اقدام ايدرلر ايدي واکل ايدنلر کلري تقديرجه ضرري ظاهر وبين بين الناس قبحي متبين اولمق کرك ايدي الجواب انوك اکلنه اقدام ايدن قوم عقلادن ايدوکي جمهور قتنده مسلم دکلدر شرف عقلدن مهجور ودائرۀ دراکدن بك وبدده دور اولن حيوانات مجردهر نه قدر تکليف وابرام اولونسه اکلنه توجه واقدام ايلمز بس شبه يوقدر که اکا اقدام ايدن اقوام طائفۀ انعامدن اضل وحيوانات عجم دن ابتر واجهل در انك ضررني عدم اقرار محسوساتی انکار وقبحنه عدم اعتراف خارج دائرۀ انصافدر ومادام که دور جهره لري چهرۀ عليل در بو مدعا مستغني عن الدليلدر دليل در بس کلمات منقوله نك مقتضاسي ومقدمات مذکوره نك مؤداسي اولدر که بنکي کوردکلري يرده اهل حسبت اتلاف واضاعت ايلسه لر امانت شرع شريفه خائن واتلاف ايدنلر کلري شننم قيمتني ضامن اولمز الباب التاسع والعشرون في الاحتساب على من استعمل الذهب والفضة اواني سيم وزرده

شراب

آلتون وكومش اوانی استعمالی حرام اولدوغی

شراب وطعام مكروه در وحرامدر وادهاندن دخی حال بو سئوال
اوزره در مكوكه دهنی آلنه دوكوب بعده استعمال ایده وطعامی
قصعه دن اخراج ایدب خبز اوستنه وضع ایده بعده اكل ایده
احكام مذبوره دن نسا رجاله همسردر بوخصوصلرده برابردر اناء
مفضضده موضع فضه استعمال اولونسه بالاتفاق مكروه در
اكر مواضع خالیه سی استعمال اولنسه امام اعظم قتنده كراهت یوقدر
هو اما امامین قتنده مكروه در واناء مضبب ده دخی حال
بو سئوال اوزره دركه تختی مضببده موضع جلوس ذهب هو
یا فضه اولسه بالاتفاق مكروه در اكر موضع جلوس خشب اولسه
خلاف سابق اولور اما آلتون كرسی اوزره اوتورمق بالاتفاق
مكروه در وبعض روایتده حرامدر هدیب بیوت وابواب هو
وتذهیب مصاحف وسرج لجام ومجامیره دخی كلام وجه مشروح
اوزره در معلوم اولاكه خلاف مذبور ذهب وفضه نوك انفصالی
هو قابل اولیجق صورتنده در اما سیم وزر ایله مثال آب حل ایدب
اوانی واسبابی اكلا یالدزلسه بالاتفاق استعمالنده كراهت
یوقدر سیم وزردن مصنوع اولان جوشنی ایام محاربده استعمال
امامین قتنده جایزدر وامام اعظم قتنده مكروه در دونوغالم
هو كومشلو قلیج طاقنمق امام اعظم قتنده بلا كراهة جایزدر
هو امامین قتنده مكروه در استعمال خاتم محتاج اولنلر سلطان
وقاضی كبی خاتم اتخاذ اتمك سنتدر اما احتیاج اولمیانلره اولی هو
وافضل تركدر وبعض ناس مطلقا ذی سلطان اولمیانلره تختم

كويه دردیشلر اما عامۀ علما قتنده مطلقا جایزدر فضه دن اولمق اما حدید ایله وصفر ایله وبونلره تشبیه اولنن سعادتله تختم رجاله ونسایه مطلقا حرامدر اما ذهب ایله تختم نسایه حلالدر ورجاله حرامدر عامۀ علما قتنده وبعض علما قتنده لا باسدر یشب اسمیله معروف اولن حجرله تختمده اختلاف وار در ظاهر بودر که حرام اوله ملتقط ناصریده مذکوردر خاتمك فصنده شکل انسان یا سایر حیوان تصویر اتمیه لر ورجاله لایق بودر که تختم اتدوکی تقدیرجه خاتمك فصنی کفنك طرفنه توجیه ایده ونسوانه مناسب اولن بودر که فصنی اظهار ایده که انلره دخی نوع تزین وتحلی حاصل اوله والباس خاتمك بشی برمق بردر لکن انسب بودر که جانب یسارك صرچه پارماغنه الباس اولونه الباب الثلثون فی الاحتساب فی الثیاب حریر ودیباج کیمك رجاله حرامدر وهرلباس که جمیع اجزاسی انجق لحمه سی ابریشم اولسه رجال انلری کیمکدن ممنوعلر کذلك لباس احمر دخی ممنوعلر قطنی دخی اولورسه مکرکه لونی خلقی اولوب عارضی اولمیه لباس مزعفر دخی کراهتده لباس احمر کبیدر بوخصوصده بونلرك ظاهری وباطنی یکساندر اما مغشوش ابریشم اتمك جایزدر خاتیده مسطوردر حریردن تکه اوجقور استعمال اتمك بالاتفاق مکروه در شرح کوفیده مذکوردر ثوبك کنارنده دوره اصبع مقداری حریر سنجف وضع اولنمق جایزدر اما قلنسوۀ حریر الرجه عرض ثوبده

واقع

حریردن خاتم جایز اولمدیغی

حریر ایلك وقوزی کیمك جایز اولمدیغی

حضرت عمر رضی الله تعالی عنه جیش ملبسدن البسه ... بیورد قلری

واقع اولن دورت اصبعه نسبت قلیل در اما لباس مستقل
اولدیغی سببدن ثوب حریر کبی لبسی مکروه در کتاب مزبور
مذکوردر که حضرت عمر هدایت رهبر زمان عدالتنده بر طرفه جیش
نصرت اثر ارسال ایدوب همم علیهٔ عمریه و برکات شریفه خیر البریه
ایله جیش مسفور سفر مزبوردن غنایم عظام ایله رجوع
اتدکلرنده حضرت عمر انلری اعظام و اجلال ایچون خروج و استقبال
ایلدی حین ملاقاتده کوردیکه اول طایفه نک هر بیری فقیر
محتاج ایکن سراسر حریر و دیباج کیمشلر پس حضرت عمر انلری بو وضع
منکر اوزره کوروب متغیر اولدی و صورت انقباض ایله انلردن
اعراض ایلدی پس اول طایفه ایتدی یا امیر المؤمنین
امر شریفکله طاعت و عبادت جهادی اقامتده بذل مجهود
و افنای وجود اتمش ایکن نه سببدن درکه مرآت جمال افتاب
مثالکزدن صورت حسن رضا یرینه غبار اعراض و بشر و طلاقت
مقامنده کرد انقباض مشاهده ایلدک پس حضرت عمر عدالت
شعار انزعوا عنکم لباس اهل النار دیو بیوردی یعنی اهل
نارک لباسنی ارقکزدن چقاروک پس انلر دخی فی الحال
امر شریفنه امتثال ایدوب چقردیلر صاحب الکتاب ایدر
بو خبر میمنت اثر احکام کثیره یه مناط در غزاتی استقبال مشروع
اولمق و مسافر شهرینه دخول اتدکده لباس رفیع ایله تزیین
مشروع اولمق و لابس حریره غضب برله اعراض اتمک و حین
محاربه ده غیرینه حرمت حریرده غزاتیله سایر ناس مساوی

اولمق وحریر لباس اهل نار اولمق ولابس حریر لخراجیله امر
اولنزقدن فی الحال اخراج ایلمک علمتقط ناصریده مذکوردر
سلم شد زنا ایلمسه ناعلیکه علامت یهوددر انی اخذ ایلمسه
یا باشنه قلنسوه مجوس وضع ایلمسه هاز لادن اولورسه کافر
اولور مکرکه اهل اسلامه طلیعه وکفار خاکساره خدیعه
ایچون کیه کفایه شعبیده مسطوردر دار حربه دخول ایدن
تاجر میاننه زنار وارقه سنه عسلی القا ایلمسه کافر اولور لباس
مصور کیمکدن احتراز اولنمق کرکدر اول سببدنکه حامل صنم مشابه‌در
و مصور لباس ایله صلوة مکروه‌در بر ثوب که مانع
صلوة اولاجق قدر متنجس اولسه اول ثوبی خارج صلاتده
دخی کیمک جایزدکلدر مکرکه لباسی منحصر اوله هرکسه لایق
بودرکه اکثر احوالده مقدوری اولان البسه نوک اوسط
استعمال ایده وبعض اوقاتده حق تعالینک ویردوکی
نعمتی اظهار والطاف عظیمه سنی اخبار ایچون لباسلرینک
اعلاسنی کیه تفسیر تاتارخانیه مذکوردر حضرة علی کرم الله
وجهه حال خلافت وهنگام ریاستنده برکون اعین ناسه
غلیظ وخشن لباسلر ایله خروج ایتدی وبعض اصحابی ایدی
یا امیر المؤمنین اگر دخی لین لباس کیسک خیر دکلمیدر
حضرة علی بیوردیکه بو معقوله لباس قیلمق خشوعه اقرب
وشعار صالحینه اشبه‌در ومؤمنین اقتدا تاسی ایتمکه
احسندر الباب الحادی والثلثون فی الاحتساب علی من

مصور لباس ایله صلوة مکروه اولدوغی

ینظر بغیر حق ملتقطده مسطوردر بر کمسنه قدوم امیره نظر ایچون
خانه سنه خروج ایلسه عدالتی ساقط اولور خانیه ده مذکوردر
اگر عیف اعتبار ایله نظر ایچون خروج ایلسه عدالته ضرر کلمز اما لهو
ایچون ایدرسه عدالتی ساقط اولور بستانده مذکوردر هیچ
بر شخصک خانه سنه صاحبی اذنسز نظر ایتمک جائز دکلدر ایدرسه
آثم اولور اگر صاحب خانه بر اجنبی بغیر اذنه بیتنه بقرکن کوروب
کوزینی چقرسه بعض علما قتنده هدردر اما فتوی ضمان اوزره در

اذنسز بر کمسنه نک خانه سنه نظر ایتمک جائز اولمادیغی

الباب الثانی والثلثون فی الاحتساب علی اهل الاکتساب

سیم وزر ایله منقش اولان برود ثیابی رجاله بیع ایتمک مکروه
در لبس مفرد بلدوکی تقدیرجه پس نسیج و حریرده مصنوع
اولان قلنسوه وابریسمدن مخاط اولان قبایی بیع مکروه در
زیرا بو مقوله اسباب رجاله مخصوصدر انسانی آنه مک یا
بالکلیه آلتنی قطع ایتمک حرامدر مملوکده فی اولورسه وبو
فعلی ارتکاب ایدنه تعزیر اولنمق کرکدر شرح طحاوی کبیرده
مسطوردر امام اعظم قتنده طواشی نوک کسبی و تملکی واستخدامی
جملسی مکروه در اسقاط ولد مطلقا مکروه در بعض علما
قتنده وبعض اخروه قتنده حلتی ظاهر اولدقدنصکره
اسقاط مکروه در وخلقت مدة ظهوری یوزیکرمی کون تقدیر
اتمشلر نوعی ایله احتساب اولنن انواع اکسابدن در نوح غنا
وقول سحر واتخاذ خمر ووضع مزامیر کرک تجردن کوک ترابدن
وتصویر صور وحلق لحی وشعور نسوان افعال مذکوره نوک

انسانی مجبوب ایتمک حرام اولدوغی

نوعیله احتساب اولنان [illegible]

اصحابنه نهی وتشدید وزجر وتأکید اولنمق کرکدر ملتقط ناصرده

مذکوردر امام اعظم دن روایت اولنور که مصحف شریفک حجمنی

صغیر ایدوب قلم دقیق ایله کتابت ایله مکروه در امام ابو یوسف

امام زفرك وحسنك دخی قولی بودر که خانیده مسطوردر نصارا ایله

زنار ومجوسه قلنسوه بیع اتمك جائزدر ومسلم نفسنی کفره یه

اجاره ویروب کنیسه لرینی عمارت اتمك جائزدر اما حربه ناقوس

ایچون اجاره ویرمك جائز دکلدر کذلك ذمی مجوسی یا اسلوب

فسقه اوزره ادك وقفتان دکمك لا یقدر ارباب حکمه لازمدر که

حداده امر اید تا که دکانیله طریق بیننده حجاب وضع ایده که

شرارندن اصحاب طریق متضرر اولمیه لر خانیده مذکوردر حداد

طریق عامه نوك بر طرفنده قزمش دمور دوکرکن شرری

دکاندن تجاوز ایدوب بر شخصی قتل ایلسه یا اثوابنی احراق ایلسه

دیت وضمان لازم اولور بستانده مذکوردر تاجر سلعه سنی

ترویج ایچون یمین ایلمك وحین عرضده صلوت کتورمك مکروهدر

بر کمسنه دیسه که ما دام که فلان کمسنه مقامنده ثابتدر

یا خود ما دام که بنم قولم برنده در بکا رزق اکسك اولمز

بعض علما قتنده کافر اولور ذخیره ده مذکوردر بر کمسنه دیسه که

رزق الله دندر لکن قولك جنبش وحرکت استر علما دیدیلر که

بو کلام شرکدر خانیده مسطوردر بر کمسنه متاعنك عیبنه

واقف ایکن بیع ایلسه لایق بودر که مشتری یه اعلام ایده اگر

ایسه بعض مشایخ قتنده فاسق ومردود الشهاده اولور کذلك

حدادك شرری ... اصابت ایدن ... ضمانی لازم ...

موجب ... اولان ...

بر

برکسنه مغنیهٔ غناسی ایچون بیع ایلسه شهادتی ساقط اولور اهل
حربه و اصحابه فتنه بیع سلاح مکروه در امام محمد دیمشدر که
مسلم اهل حربه متاعی التمك جایزدر الا کراع و سلاح وسبایا و
اهل اسلامه اصب اولن اسبابی التمك جایز دکلدر امام سرخسی
دیمشدر که کراعدن مراد اسب و استر و حمار و جمل و تحمیله قابل اولن
کاودر و سلاحدن مراد مطلقا قتال ایچون معد اولن نسنه لر
درکرك مستعمل کرکسه غیر مستعمل اولسون کرکسه کبیر غیر کبیر
اولسون حتی سوزن وجوال دوز التمك مکروه در و نفس حدیدکه
جمله سلاحك اصلیدر انی دخی دار الحربه نقل مکروه در کذلك
حریر و دیباج و ایبك التمك مکروه در و بالجمله هر نسنه که غالب
احوالده انکله تسلح اولونه کفار بد کاره ایلتمك حلال دکلدر
کذلك حی و میت جنابی رهن اولن کوکلری التمك جایز
دکلدر مسلم تاجر اماندله دار حربه دخول اتمك قصد ایلسه اکر
کفاره بیع اتمك مراد ایدنسنه فرسی و سلاحیله دخولدن منع
اولنمز اکر بو مقوله اسبابی کفاره بیعله متهم ایسه ضرورت
تفاحی اتمدن بیع ایتمیجکنه یمین ایدرسه اجازة ویریله کذلك
سفینه ایله نقل متاع ایدب سفینهٔ کفاره بیع اتمك احتمالی
اولورسه بیع ایتمیجکنه استحلاف اولونه اکر ذمی دار الحربه
دخول قصد ایلسه آتی و سلاحیله دخولدن منع اولنور مکرکه
امانتی مقرر اوله اما بغل و حمار ایله و سفینه و عرب ایله دخول
دن منع اولنمز لکن دار الحربدن خروج ایدنجه بغیر ضرورة بیع

کراعدن مراد

سوزن وجوال دوز
و حدید

اتمكله يمين تكليف اولنور حرجى مستلزم امور مذكوره ايله دارحرب

دخولدن مطلقاً منع اولنمز مكر كه كوايله طوتلمش اوله شرعة

الاسلامده مذكوردر بغدايى واربه ال ايله اوناين لر دو ابله

اتميه لر وطعامى ديرى قوش ايله تعليم ايلمك مكرو در مذبوحله

اتمك كوكوردر طباخلره تنبيه اولنمق كركدر كه اكلى حرام يا مكروه اولان

اجزايى طبخ اتميه لر داوقات صلواتده بيع وشرا اتميه لر و لبن

بيع ايدنلره تنبيه اولنمق كوكدر كه صوقاتميه سراج التقبادة مذكوردر

حضرة عمر عدالت اثرك زمان امارة واوان ايالتنده مدينه منورده

بر زن وار ايدى كه كارى بيع لبن ايدى حضرة عمر بعض ايامده

اول زن نافرجامه راست كلوب ايتدى انداج كه مسلمانلره حيله

اتمش وبو صاتمغه كتوردكك سوده صو قاتمش اولميه سن اول

زن بدعاده فى الحال يمينه جراة ايلدى نا كاه يانندن بر دخترينك

اختر دفع حجاب وبسط خطاب ايتدى اى مادر لايق ميدر كه

سوده صو قاتوب مسلمينه خيانت وبو مقوله عظيم جنايت اتمش

ايكن محض اميرده كذب وانكار ايدوب يمينه جرات ايده سن ايلى

حضرة عمر اول دخترده نجيبك كلاميله اول پيره زنى تاديب

ايلدى وحضرة عمرك فرزند انداجدى عاصم كه اول مقامده

حاضر وبو قيل وقاله ناظر ايدى اكا ايتديكه اى فرزند

ولبند بو دخترك مرآت جبيننده آثار بركت وصلاح وسيماى

ارباب فلاح مشاهده ايلدم ديلرم بو دختره نكاح ايده سنكه

اميدوارم نسلكوزده بر عيال كله كه پيشواى ارباب حال

طباخلره تنبيه

بايع لبنلره

حضرت عمرك اوغلى عاصمه نكاح ايلدوكى دختر سعيده

ومسند

عمر بن عبد العزيز عليه الرحمه

وسند اصحاب كمال اولديغي عاصم دخي حضرت عمرك امرينه انقياد ايدب
عقد نكاح بنيا د ايلدي حضرت عمر فرزندندن صادق وكلام شريفي
تقديره موافق اولوب عمر بن عبد العزيز كه خلفا ايچنده زهد وصلاح
وعلم وعدل واستقامتده مشهور ومسلمدر انلرك نسلنده حاصل
اولوب سعادت دنيويه واخرويه واصل اولدي بو خبر حكمت
اثره فوائد جميله واحكام جميله يه مشتملدر اول محتسبه جايزدركه
سوقي طواف ايدب احوال ناسي تفحص ايده ومظنه تلبيس وتدليس
اولنلري تخويف وايمان كاذبه يمين تكليف ايده نتكه حضرت عمر
اول زوجه نكبت اثره ايتدي ثاني اولاده جايزدركه والديني
كذبدن منع وردع ايدب مصيبتي محتسب قتنه اظهار وتلبيس
وتدليسلري اخبار ايده ثالث فحيكه محتسب سوقه نوك جنايتنه
وعامه مسلمينه خيانتنه مطلع اولدقده تاديب ايده رابع هو
بو مقوله امورده رجال ايله نسا مساوي اولوب رجل خاين نجه
تاديب اولنورسه مرأة خاينه دخي تاديب اولنور خامس فحكم
صغيره وصغيرهده خلاف عادة اوزره بر كلام وحركت صدور
ايلسه اول صغيرك جريمه سنه دلالت ايدر بو سببدن حضرت عمر اول
دختري اوغلنه تزويج ايلدي سادس امر واجده معتبر
دين جهتندن خير اولمقدر شرف انساب وعلو حرف وكتابه
نظر اولنمز نتكم حضرت عمر فرزندان جمندينه بر لبنك قزيني تزويج
ايلدي سابع حضرت عمرك كمال معرفتي واوغلنك كمال انقياده
واطاعتي بركتيله انلرك نسلنده عمر بن عبد العزيز كبي بر مرد صاحب

تميز ظهور بولدي پس اولاده امجاده لائق بودر كه اكرچه خلاف
مراد ايسه دخی امر زواجده ابايه اطاعت وانقياد ايده لر تا كه
نعمت اولاد ايله بهرمند وذريه صالحه برله ارجمند اوله لر الباب
الثالث والثلثون في الاحتساب على المماليك شرح كرجيده
مسطوردر اصحاب كرام بعض كفار اعجامی استخدام ايدر ايدی
مخالطه والفت ومماليك امرنده الفت قولنه مراجعت ايدرلر
ايدی صاحب الكتاب ايدر بو كلام دلالت ايدر كه مطلقا كفاری
استخدامده كراهت يوقدر كرك عبد وكرك اجير اولسون ملتقطده
مذكوردر بر كمسنه هر ساعتده وهر كونده اهلنه ومملوكنه شتم
اتمكه معتاد اولسه شهادتی قبول اولنمز اما احيانا شتم
ايدرسه قبول شهادته مانع دكلدر مكر كه قذف ايده يعنی فعل
زنا ايله شتم ايده اول تقديرجه عدالتده ساقط اولور ذخيره ده
مذكوردر غلمانه جعد ووضع ايلمك مكروه در وعبيد اماننك
كردننه غل وضع ايلمك دخی مكروه در غلدن مراد اول
طوق حديددركه وضع اولندقده تحريك رأسه مانع اولور
اما جامع الصغير خانيده مذكوردر جواب مسطور زمانده
اوايله نظر ايديكه عبيده فسق وفساد وهرب واباق قليل
اولوب اطاعت وانقياد شايع ايدی اما فی زماننا اكثری فسق
وفساد وبغی عناد اوزره اولوب هرب واباقه معتادلردر
پس افعال شنيعه لرندن زجر ايچون كردنلرينه وضع اغلال فعل
حلالدر محيطده مذكوردر ارباب مماليك مملوكلرينك كردننه

عبد آبقه وضع غل

یوزینه ضرب اولنان غلامک صاحبی الله حضورنده محاکمه‌سی

دایت وضع ایلمك مکروه‌در اما عقوبته مستحق اولدقده اباغنه
ووراورمق مکروه دکلدر **تتبیه** ده مذکوردر اباذر اصحابی
ناکاه غضب ایله غلامنك یوزینه ضرب ایلدی پس غلامی دخی
اکا مقابله ایدب ایکسی دخی حضرت رسوله کلدیلر پس حضرة رسول اکرم
صلی الله تعالی علیه وسلم بیوردی مسلمینك وجهنی ضرب اتمکدن احتراز
ایدك وطعام یدیکوزدن انلره دخی اطعام ایدك ولباس کیدیکوزدن
الباس ایدك اکر مخالفت وعصیان ایدرسه بیع ایدك **ملتقط**
ناصرییه مذکوردرکه بر مولی عبدینه اساءت ایدب اول دخی
قاضیه شکایت ایلسه جیرانی دخی مولاسنك اساءتنه شهادت
اتسه لربیعه جبر اولنمز بلکه اساءتدن نهی اولنور اکر تکرار اساءت
ایدرسه تعزیر وتعذیب وضرب وحبس ایله تأدیب اولنور عالم
ربانی امام محمددن منقولدر **الباب الرابع والثلثون** مما یتعلق بمسائل الموتی
غسل میت ایچون اخذ اجرته رخصت ویرلمز اما حمل ایچون وحفر
قبر ودفن ایچون اجرة المثل ایله باس یوقدر امام قدوری دیمشدر
اکر میت بر طائفه ایچنده واقع اولسه که انلردن غیری غسل
وحمله قادر کمسنه اولمسه غسل وحمل ایچون اجرة المثل واردر
جنازه قتنده رفع صوت مکروه‌در بو کلامك تفسیرنده اختلاف
اتمشلر **قول** اول بودرکه مراد نوحه اولکه کراهتنده اشتباه
یوقدر **قول** ثانی ناس صلوة جنازه ایچون جمع اولدقلرنده
بر شخص قیام ایدب رفع صوت ایله میته دعا اتمکدر بو وضع
دخی مکروه‌در اول سببدنکه دعاده سنت اخفادر **قول**

جنازه قتنده رفع صوت مکروه اولدیغی

ثالث زمان جاهلیتده واقع اولان فعللر کراهتنه اشارتدر
اولا که جنازه قتنده میتك مدحنده افراط ایدوب میته امور
ممتنعه اسناد ایدرلر ایدی اما مجرد ثنا علی المیت مکروه دکل بلکه
مأثور دکلدر نته کم حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم ابو رواحه
شهید اولدقده بیوردی کان اولنا فصولا وآخرنا قفولا و
کان یصلی الصلوة لوقتها یعنی علیه السلام روز وغا وقتال وهنگام
حرب ونزالده جهادده کمال معرفت محبت ووفور عشقنده عدوه
اول وارنمز وصکره دونمز ابو رواحه ایدی وصلوت مفروضه
هر هر هر اوقاتنده ادا ایدوب قضایه قومزدی فوق قبورده بتن
نباتی وشوکی رطب اولدیغی تقدیرجه قلع ایتمك مکروهدر
زیرا مادام که نبات رطب اوله تسبیحدن خالی اولمیوب موتی انکله
مأنوس اولور اما یابس اولدیغی تقدیرجه تسبیحدن خالی اولمغین
قلعی جایزدر ملتقطده مذکوردر قبرده میتك آلتنه ثوب
وقطن کبی بعض اسباب القا ایتمك جایزدر وعند القبر قاری
اتخاذ ایتمك بدعتدر وقاری یه قراءیچون احسان وصله نك
معناسی یوقدر خلفاء راشدین واصحاب کرامدن بو وضعی
کسنه ایتمشدر ابو القاسمدن مرویدر برکمسنه بعد الوفات قبرمی
تطیین ایدك یا قبرم اوستنده برقبه بنا ایدك دیو وصیت ایلسه
یا قبرم اوستنده قراءت قرآن اولنسون دیو بر مقدار مبلغ تعیین
ایلسه بو وصایانك جمیعسی باطله در فتاوی خانیه ده مذکوردر
مرأة حامله وفات ایدوب بعد الدفن برکمسنه نوك واقعه سنده بن

وضع

قبور اوزرنده بتن یاش اوت

قبر اوزرنده قبه بنا ایتمك وصیتی باطل اولدیغی

وضع حمل ایلدم دیسه قبری کشف اولنمز ظهیریه‌ده مذکوردر
اصحاب مصیبت خانه‌سنده جلوس ایدوب خلق تعزیت ایچون کلمک
جائزدر اما اظهار مصیبت ایچون باب دارده یاوسط طریقده
جلوس منهیدر خانیه‌ده مذکوردر برکمسنه وفات اتدکده اقرباسنه
واخواننه اعلام ایچون اذان جائزدر اما اسواقده ندا اتمک مکروهدر
جامع الصغیر خانیه‌ده مذکوردر ناس صلوته رغبت اتمک
ایچون اسواقده ندا اتمکی بعض متأخرین استحساناً جائز کورمشلر
در اصح بودر خانیه‌ده مذکوردر لایق بودرکه غاسل میت طهارت
کامله اوزره اوله حائض اولمق وجنب اولمق مکروهدر
وجنازه کوترده رفع صوتیله ذکر اتمک مکروهدر شیخ ابو
حمیدده مرویدرکه مشایخ کرام رضوان الله علیهم اجمعین
کریه کوردلر دیکه برکمسنه میتک یانجه کیدوب میت ایچون
استغفار ایلک که الله تعالی سیزه رحمت ایلسون دیه فقیر دیر فی زماننا
واقع اولان جنائزده بومقوله مناهی شایع اولوب کمال
شهرتندن اکثر عوام سنت اسلاف کرام اعتقاد اتمشلردر اصحاب
شریعت وامرای ذوی المکنة لازمدرکه ناسی بومقوله افعالدن
منع وزجر وارتکاب ایدنلری نهی وجزا ایدهلر میتی بعد الدفن
قبرندن اخراج اتمک لایق دکلدر مکرکه ارض مغصوبه
واقع اوله یا بطریق الشفعه اخذ اولنه اما حین دفنده
قبر ایچنده بعض متاع قلمش اولسه اول متاعی اخراج ایچون
قبری کشف اتمک جائزدر مستحب اولان بودرکه میتی قبله

میت یانجه اولان بدعت

وقبیلی ایچلرنده وفاة اتدوکی قومك مقابرنده دفن ایدرلر اکر قبل
الدفن برمیل یا ایکی میل مقداری نقل اتسه‌لر بأس یوقدر کذلك
برکمسنه شهرنده وفاة اتسه مستحب اولدر که وفاة اتدوکی یرده
دفن اولونه اما آخر مصره دفن اولنسه بأس یوقدر امام شمس
الائمة سرخسی دیمشدر که امام محمدك میتی برمیل یا ایکی میل نقل
جایزدر دیمکدن مرادی برشهردن برشهره نقل مکروه‌در
دیمکدر برخاتونك قوزنیی آخر شهرده وفاة ایدوب مادری
اول میتی بعد الدفن کندو شهرینه نقل مراد ایدینسه قادره
دکلدر زیرا میتی بغیر عذر قبرندن اخراج جایز دکلدر بو مسائل
فتاوای خانیه‌ده منقولدر محیطده مذکوردر میتی
سلاحیله وجلودله وفروله وخشوله وخف ایله وقلنسوه
ایله دفن مکروه‌در حضرت عمردن مرویدر مرأة بش ثوبده ورجل
اوچ ثوبده تکفین اولنور بونلردن زیاده اتمك اعتداددر الله
تعالی لا یحب المعتدین وخنثی مرأة کبی تکفین اولنور رجالی
حریرله وابریسمله وثیاب معصفر ایله تکفین مکروه‌در اما
نسوانی تکفینده کراهت یوقدر زعفران وورسدن غیری
طیبله موتی‌یی تطیب جایزدر برکمسنه وفاة ایدوب کفنی ترك
اتمسه ناسه عرض اولنور اکر کمسنه تکفین اتمزسه برثوبه کفایت
ایده‌جك قدر ناسدن سؤال اولنور جنازه جمله قومك اوکنجه
کیتمك مکروه‌در واتباع جنازه‌ده رکوب جایزدر جنازه‌دن
بعید اولمق شرطیله قریب اولدیغی تقدیرجه رکوب مکروه‌در

میتی بلا عذر قبرندن چیقارمق

جنا

جنازه نك اردنجه آتش كتورميه لر و كافر دفن اولنوركن قبری
اوستنده طورميه لر مكر كه بر كافر وفاة ايدب مسلمدن غيری
وليسی اولميه ادآب غسلی وسنن دفنی رعايت ايتميوب ثوب
نجسی غسل ايدر كبی غسل ايدب مزبليه جيفه اتر كبی قبره القايده لر
بو مسايل احكام جصاصدن منقولدر الباب الخامس والثلاثون
فی الاحتساب علی الاصحاب الزروع والباغات شرح كرخيده
مسطوردر ابن عباسدن روايت اولنور كه ارضی عذره ايله تقييد
ايتمك مكروه در ابن عمر حقنده ارضی مزارعيه ويرسه شرط
ايدر ديكه ارضی عذره ايله تقييد ايتميه لر امام اعظمدن جواز
وعدم جواز ايكيسی دخی مرويدر امام محمد ديديكه تراب عذره
غالب اولورسه استعمال جايزدر صحيح بودر كه استعمال عذره ده
منع اولنور مكر تراب غالب اولوب ونجس ترابه تابع اوله
اول طريقله انتفاع جايزدر پس نفس عذره نك بيعی دخی
جايزدر قوت القلوبده مذكوردر حضرت رسول اكرم صلی الله
تعالی عليه وسلم بيورمش لا تتخذوا الضيعة فترغبوا فی الدنيا
يعنی عليه الصلوة والسلام عقار اتخاذ ايتمك دنيايه رغبتكزه
سبب اولور بو حديثك حكمت آيتك مفهوم منيفندن دلالت
ايدر كه هر نه قدر كه املاك واسباب متكثر اوله دنيای
دنی يه رغبت وميل ومحبت متكرر اولوب بو عالم سفلی دن
انقطاع متعسر اولور مع هذا بو دار نكبت مدار نشيمن قرار
اولميوب بالاخره ارتحال وانتقال مقرر ومفارقت احباب

واسباب ایله خواه ناخواه عیش و نوش ملکدر اولیجق مرد عاقل اولدر
جهان رباط خرابیت بر کذرکه سیل مفهوم معنی ازعان قبول میل
ایدب نه که بیمز بو قبهٔ عالی مصراعنك مفهوم مالی ایله عامل
اولوب بو خراب اباذی تعمیر خاطره سنه بجر و مهما امکن تیغ
استغنا ایله علایق عوایقی کسر و بو باغ فناده رایحهٔ وفا شم
ایتمیوب الم چکدیم بن دشتك لاله سنی سنبلندن هم دیوب باغ
ورغی کوشهٔ فراغه تبدیل ایدب ریاض اخرویه ناظر و درجات
عالیات الباقیات الصالحات وصول ایچون منتظر اولور الباب
السادس و الثلثون فی الاحتساب علی من یفعل فی جسد
او فی شعره او فی اسمه بدعة رجال لحیه سنی خضاب احمر ایله
صبغ ایتمك سنتدر و غزوه ده ترهیب عدو ایچون سواد ایله صبغ
محمودر اما عند النسوان نفسنی تزیین و کندونی انلره تحبیب
و تحسین ایچون سواد ایله صبغ و عامهٔ مشایخ قتنده مکروهدر
اکرچه بعض مشایخ عدم کراهتنه ذاهب اولمشدر دست و پای
خضاب ایله صبغ ذکوره مکروهدر صغیردخی اولورسه اما
نسایه باس یوقدر ملتقطده مذکوردر طفل انثی نوك قولاغنی
...ه دلمك ده باس یوقدر و بو کلام دلالت ایدر که طفل
ذکورك قولاغنی دلمك مکروه اوله هر اسم که کتاب الله و سنت
رسول الله ده وارد اولمیوب اسلاف مسلمین دخی کمسنه سبق
ایتمش اولمیه اولی بودر که انکله تسمیه ایتمیه لر ملتقطده
مذکوردر رجال لحیه سنك المرافق الملقم باس یوقدر و لحیه سنی

صبغ ایتمه مکروه اولدوغی

حلق ایتمك اطرافنی الدرمق

البله

امام اعظم برحجامه اون بریه تخطئه ایلدوکی

الیله قبض ایدب شئ یسیر زائد اولورسه قطع ایدب اگر کثیر
زائد اولورسه خالی اوزره ترك ایتمکدر دخی باش یوقدر خانیه ده
مذکوردر امام اعظمدن روایت اولنورکه برحجامه تراش اولدم
بنی اوچ یرده تخطئه ایتدی قبله یه قرشو اسندیا اتمشدم استقبال
ایله دیو تنبیه ایلدی وحلقه مباشرت ایتدکده شمالی تهئه ایتدم یمینی
نکی تحویل ایله دیدی وحلق تمام اولدقده طوروب کیتمك استدم
شعرکی دفن ایله دیدی صاحب الکتاب ایدر روایت مذکوره نك
بطریق الاجمال فوائده کثیره یه احتوا واشتمالی واردر
اوچ فایده که اداب حلق حلقه بیان واظهار وعیان در بطریق
اللفظ والمنطوق ظاهر ایدوکی محقق ومصدقدر دردنجی
فایده اولدرکه حلق رأس امام همامك عادة کریمه لرندن ایدوکی
ثابت اولوب انوف مخالفین ارغام اولنور بشنجی هر تخیکه بر نحودن
نصح صادر اولوب طریق حق واضح وظاهر اولور اگرچه درجه
قائل منزله مخاطبدن سافل ونازل ایسه دخی مخاطب فاضل
رعونت واستکباری ترك ومنطقه قبول واذعانی میاننده
بولت ایتمك گرك ایمش نته که حضرة ابو حنیفه امام مؤمنین ورئیس
مجتهدین ایکن کلام حجامی قبول وطریق انقیاد وتسلیم ودخول
ایلدی التنجی فائده مرد عاقل غرض صحیح ایچون بین الاخوان
معایب سابقه سن کشف وتصریح جائز ایمش نته که ابو حنیفه
نعمان پیشوای اهل ایمان ایکن فوائد سابقه اصحابنه تعلیم
تفهیم ایچون عیوبنی بیان وبین الاخوان کشف وعیان ایلدی

الباب السابع والثلثون في الاحتساب على من يفعل البدع من الطاعات قوم مشاغيل قتنده جهراً قراءة قرآن مكروه در وصلوة مفروضه عقبنده بعض مهماته ايچون سراً يا جهراً قراءة فاتحه مكروه در اوك سببدنكه اصحاب رسول كريمدن وجماعت تابعيندن منقول دكلدر فتاويده مذكوردر شهر رمضانده وسائر زمانده جماعتيله ختم قرآن اولندقده دعا مكروه در زيرا حضرة رسول انام وصحابه كرامدن منقول دكلدر فقيه ابو القاسم صفار عليه رحمة الملك الغفار ديمشدر اگرچه بو شهرك اهلى بنم دعادن منع ايدر ديه سلر عند الختم دعادن منع ايدردم تكوى خانيده مذكوردركه عند الختم دعادن منع اولنمز قراءت قرآن ايله تغنيده مشايخ اسلاف اورتهسنده خلاف واردر وبعض علما من لم يتغن بالقرآن فليس منا حديثيله تمسك ايدب كراهت يوقدر ديمشلر اما اكثر مشايخ قتنده فعل فساقه شبيه اولديغي جهتدن كريه اولوب استماع حلال دكلدر نتهكه وجه مذبور اوزره اذان كريه اولوب استماعي حلال دكلدر محرابي وحائط قبلهٔ نقش ايتمك بعض مشايخ قتنده مكروه در اوك سببدنكه قلب مصلي مشغول ايدب حسن نيت وخلوص طويته مانع اولور روايت اولنور حضرة رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم بر لباس معلم اهدا اتدلر وقتيكه مبارك ظهرنه الوب صلاته دخول ايلدي نمازدن فارغ اولدقده اول لباسي نزع ايدب وبو ثوبك علمي بني مشغول ايتدي ديو بيوردي

دعا مكروه اولديغي

محرابي نقش ايتمك مكروه اولديغي

فقيه

پادشاه اولنده تقبیل
ارض اتمکده اولنه
خطر عظیم

فقیه ابو جعفر ایتدی بر کمسنه سلطان یا بر امیر ذی شان محضرنده
تقبیل ارض ویا سجده ایلسه اگر تسلیم وتحیت نیت ایدرسه آثم
اولور اگر عبادة نیت ایدرسه یا حین سجده دروني نیتدن
خالی ایسه العیاذ بالله فعل مذبور سببیله کافر وفاجر اولور
ملتقط ناصریده مذکوردر بر کمسنه الله دن غیریه حقیقةً سجده
ایلسه کافر اولور سلطانه وغیریه انحنا مکروه در عالم وسلطان
عادلدن غیرینك الین اوپمك بعض مشایخ قتنده مطلقاً
مکروه در بعض آخرون قتنده اگر تعظیم مسلم قصد ایدرسه
کراهت یوقدر اما غرضی تحصیل حطام دنیا ایسه مطلقاً
مکروه در بشر حافی رضی الله عنه رد ایتدیکه مأمونك النی

بشر حافی دست مأمونی
اوپمکدن منع ایلدوکی

اوپمك فسقدر مع هذا مأمون انواع معارف وعلوم ایله
متحلی اولوب خلفاء عباسیه نك اشهی ایدی **ملتقط**
ناصریده مذکوردر الله تعالیدن غیریه تواضع حرامدر ه
تاتارخانیه مسطوردر بر طایفه تلاوة ایدرکن مجلسه اشراف دن
بر کمسنه دخول ایلسه قاری اولان کمسنه قیام ایتمك جایز دکلدر
مگر اول دخول ایدن شخص قارینك پدری یا معلمی اوله
یا مطلقا علمادن بر کمسنه اوله اول تقدیرجه قیام جایزدر
واقعات ناطفیده مذکوردر اهل حرب بر مسلمه اکراه ایدوب
ملکه سجده ایتمزسك سنی قتل ایدرز دیسه افضل بودرکه
قتلی اختیار ایدوب سجده ایتمیه **حکایه** حضرت عمر زماننده
بر مبارز خطیر کفار روم الینه اسیر اولدی وقتی که دیارمه

واصل اولوب قیصر بداخترک مجلسنه داخل اولمق ایچون کتوردلر
کوردیکه قیصرک باب نکبت مابنده بر زنجیر کومشلر تا هر
کمسنه که اول مقامه وصول بوله اول دار نکبت مداره چیت
رکوع اوزره دخول قله پس اول فارس میدان معنای
مذکور عیان اولوب دخولده توقف قلدی وجهندن سؤال
اولندقده ایتدی حضرت محمد دن سنی اختیار ایدرم که بر کافر
فاجره صورت رکوع اوزره داخل اولم وعدوی دینه
تواضع و تذلل صورتنی کوسترم وقتاکه بو کلامی قیصر
بداختره ایرکوردلر امر ایلدی اول باب نکبت آیابندن زنجیری
کوتوردیلر پس اول مرد مهتر قیصر بداختره ملاقات
ایدب بی باک وبی تکلیف کستاخانه چوق کلمات ایلدی تا که
قیصر بدکمان اول پهلوانه ایتدی کل بنم دینمزه دخول
وآیین وباطلموزی قبول ایله تا که خاتم امارتی ونکین دولتی
دست تصرفکله تسلیم وسربسر حکم ایدکم ممالکده سنی تحکیم
ایدب دیار رومده کیف ما یشاء تصرف قلسن واسیر حقیر
ایکن امیر کبیر اولسن اول مبارز قروم قیصر رومدن سؤال
ایتدیکه ولایت رومک قدر سعتی وجمله دنیایه نسبتی نجه در
قیصر ایتدی اکرچه تحقیقا معلوم دکلدرکه نه مقداردر اما
تقریبا ثلث یاری ربع مقداری واردر پس اول مبارز
ایتدی اکر دنیا بسربسر جوهر احمر اولسه واول جوهری سماع
اذانه بدل ویرسه لر وبنی بو ایکیسنک اورتەسنده تخییر اتسلر

سماع

قیصرک قاپوسنده اولان زنجیری قالدروب ایچرو کیرن مرد سعید

سماع اذانی قبول ایدب جوهر مذبوری رد ایدردم و نفسمی کمال
رنجه واصل اولن تجاردن عد ایدردم قیصر نکبت اثر ایدی اذانه
نه نسنه در که یانکزده بو وجهله مرغوب ومطلوبدر اول مبارز
ایدی اشهد ان لا اله الا الله واشهد ان محمدا عبده ورسوله
دیمکدر بس قیصر ایدی محمد باری مجتبی بو بنجه مدتدن برو
بونك صحن سرای قلبنده ثابت و نهال مودتی روضهٔ درونننده
نابت درممکن دکلدر که آن زمانده زائل اولوب بونك
قلبنی آندن فارغ قلمق قابل اوله بو خصوصده واقع اولن
ابرام محضا طمع خام در لایق نظام دولت بودر که بوکه بو وجهله
عقوبت اوله که سایر اعدایه عبرة اوله بس امر ایلدیکه بر دیك
عظیمی دهن ایله سیر ایدب طولدردلر و التذه نار شدید
ایدب کمال مرتبه سخونت بولدردیلر و قتی که اول دیك
جوشانه تمام مرتبه غلیانه بولدی اول قوم نمرود شعار
قصد ایتدلر که اول مرد کارزاری خلیل وار اول دهن پر تابه
پرتاب ایده لر بس اول مرد دیندار بسم الله الرحمن الرحیم
دیوب اختیاریله اول دهن پرتابك بر طرفندن طالدی
طرف آخردن بی باك چقوب اول یاغلری آتش حیرته صالدی
لکن بو امر پر عبر قیصرك سنك قلبنه اثر ایتیوب امر ایلدی بر بیت
مظلم وخرابده بی طعام وشراب حبس ایتدلر و هر کونده اوستنه
بر مقدار میتة ولحم خنزیر اتارلر ایدی و مضطر اولوب اندن
تناول ایدر ظن ایدرلر ایدی بس مرد حمانك بو وجهله ابیعنی

تمام اولدقده اوستنه کروب کوردیلر برکوشه بی بالث اوتورر
واول ایتلرك اتدقلری آتلرجمیعنی طورر حیف تلوی اربوب
ایدلر دین محمدده خود حالت اضطرارده اکل میته حلال
ودفع ضرورت مخصه ایچون تناول خنزیره مجال وار در سنده
خود اضطرار مقرر وغذغه جوعله حالك مکدر ایدی پس
نیچون بونلردن اکل وبلع ایله ضرورتکی دفع ایمدك جواب ویردیکه
اکر انلردن اکل ایلسم مرادکز حاصل اولوب مقصودکوزه واصل
اولور میدیکوز ایدلر نعم ایدی پس انیچون ایمدم که سیزك
مقصودیکوز حاصل اولمیوب غضبکوز اوکیلنه مزداد اوله
پس قیصر ایدی کل بکا سجده ایله که سنی سائر اسیر ایله ازاد
ایدب قوکوزی دلشاد ایدم پس اول مبارز همام شیر اقدام
ایدی بیزم دینمزده الله دن غیریه سجده حرامدر هرنه دکلو
ظلم وعذاب وزجر وعتاب ایدرسك اول فعل قبیحی ارتکاب
ایمك یوقدر پس قیصر منحوس ایدی کل ایمدی وسنبوس
ایله که اتباعکله خلاص اولهسن واما اول واما نکه دستدس
بولهسن مبارز ایدی شریعتمزده تقبیل ید جائز دکلدر مکرکه
سلطان عادل یا پدر یا اوستاد کامل اوله قیصر ایدی ایمدی
الیمی اوپ که عهدیمه وفا وقوجالروکی رد ایدم مبارز
ایدی بوفعلی قبول ایلدم اول شرطیله که نه ایدرسم ایدم والکی
اسدکم کبی اوپم قیصر دخی بوقوله راضی اولدی یکنی قیصرك
النه قودی ویکنی اوپمك نیتی ایله قیصرك النی اوپدی

قیصردن عهدینه وفا ایدوب جمیع اساراکی ازاد ایدوب و اول
مرد شیر صولت و پر صلابتی انواع عطایا برله دلشاد ایلدی و قتا
اول مرد کامل حضرت عمرک مجلس شریفنه واصل اولدی ایتدی
اصحاب رسولک کمال احتیاجلری واردر لایق بودر که انلری
نفسکه شریک و اول تحصیل ایتدکک مالده تشریک ایدهسن اولدخی
حضرت عمرک کلامنی قبول و تسلیم ایدوب اموال مذبوره اصحاب کرام
اورتسنده تقسیم ایلدی خفی و جلی دکلدر که بو خبر پر عبر و بو نقل
پر معنی انحاء فوائد و انواع عوائدی مشتمل اولوب تضاعیف خلالنده
ضروب حکم و نصایح ایله مالامال در ارباب ابصار ثاقبة الانظاره
لایق بودر که بو اثر عبرت نمایه دیدهٔ تأمل و اعتبار ایله بنیاد
اولوب بحار مطاویه سنده درر غرر نحاویسنی غواص عقل
و فکرت ایله استخراج و استقصا ایدهلر الباب التاسع والثلثون
فیما یمنع المحتسب عن الطریق و ما لا یمنعه ملتقطده مذکوردر
اثناء طریقده خارج اولان میزابلری کسمکه منعه قادر دکلدر
فتوی بو نکن اوزرینهدر اکرچه فقیه ابو جعفردن خلاف نقل
اولنور صبیان بلد اثناء طریقده جوز ایله یا غیری نسنه ایله
ملاعبه ایتسهلر مطلقا منع اولنمق کرکدر اول سببدنکه شغل
طریق ایله ناسه ظلم و تضییق ایدرلر اما جوزهلرینی کسر ایتمک
جائز دکلدر کفایه شعبیده مذکوردر ابو حنیفه نعمان سفیان
ثوری ایله بعض اسواقده سیران ایدرلر ایدی ناکاه بر بوله
اوغرادیلرکه صبیان بلد اول یرده جوز ایله اوینرلر جون حضرت

اثناء طریقده جوز ایله
لعب ایدن اطفالی
منع ایتمک لازم
اولدیغی

حضرت نعمانه جوز ایچون جواب ویردیکی

ابو حنیفه که اول مقامه ایردی علی الغفلة اول صبیانك بر جوزینی
هر باصوب قیردی پس صبی کستاخانه طوروب ایدی یا شیخ غدا
علیك القصاص یعنی یوم قیام و روز حشر انامده کسر ایتدکك
جوزك قصاصنه حاضر اول وقتی که حضرت ابو حنیفه بو کلامی
کوش ایلدی چمین ساعت بیهوش اولوب دوشدی اینه که عقلی
باشنه کلوب حواسنی جمع ایلدی سیناده ایتدی یا امام بر صبینك کلا
مندن بو عقل بو مرتبه منفعل اولمق نه در پس حضرة امام ایدی
خوف ایلدم که اول صبیه بو کلامی ملائکه تلقین ایدوب عالم بالادن
تعلیم و القا اولنمش اوله اما بو لکع غیری یرده ملاعبه
ایتسه لر اکر بطریق القمار لعب ایدرلرسه منع اولنمق کرکدر
اکر قماردن خالی ایسه منع اولنمز روایت اولنمشدرکه ابن عمر رضی
اعیادده ملاعبه ایچون صبیانه جوز اشترا ایدردی و صبیان انکله
ملاعبه ایدوب اول جوزلرده اکل ایدرلردی حضرة علی دن دخی
بونك مثلی روایت اولنور بر کمسنه طریق عامده تراب یا طین
اخذ ایتمك دیلسه ایام وحلده باس یوق در زیرا تنقیه طریقه
سبب ایام وحلدن غیری یرده اکر عامیه ضرر اولورسه اخذ
جایز دکلدر خانیه ده مسطوردر ابو بکر دیمشدرکه سوقده رش
ما ایتمکه رخصت یوقدر اکر غبار چوق دخی اولورسه اما ابو نصر
دبوسی ایتدی رش ماده غرض تسکین غبار اولمق باشی
یوقدر اما قدر تسکیندن زائد اولمق حلال دکلدر مختار بودر
بر کمسنه طریق عامده ظلة احداث ایتمك دیلسه اکر عامیه ضرری

طریق عامه ده ظله احداث ایتمك

واو

وارایسه بالاتفاق جائز دکلدر واما دسلمیندن بر شخص قبل
الاحداث منعه وبعده طرحه قادردر اکر کمسنه ضرری یوغیسه
امام اعظم مذهبنده صحیح بودرکه احاد مسلمیندن هر شخص منعه
طرحه قادردر امام محمد قتنده انجق منعه قادردر طرحه قادر
دکلدر امام ابو یوسف قتنده هیچ برینه قادر دکلدر اما طریق خاصده
مدار حکم شرکانک اذنیدر لزوم ضرر دکلدر طریق غیر
نافذده بر ظله بولینوب اول حالی نامعلوم اولسه کمسنه آنی هدمه
قادر دکلدر اکر بدء حالی معلوم ایسه هدمه اولیور اکر
ظلهٔ مذکوره سکهٔ نافذده بولنسه کرک سه بدء حالی معلوم
اولسون کرکسه اولمسون هدم اولیور الا ابو یوسف قتنده که عامیه
ضرری اولورسه هدم اولیور بو بابده اصل مدار اولیور هر نسنه که
طریق عامده واقع اولوب معلوم الحال اولسه حادث موضعنه
وضع اولنوب دفع اولیور وهر مجهول الحال اولان نسنه که
سکهٔ غیر نافذده بولنسه قدمنه حکم اولینوب حالی اوزره
ترک اولیور امام خواهرزاده دن منقولدرکه طریق خاص اولدر که
بر طایفه بوادیده بطریق الاشتراک اشترا ایدوب تقسیم ایده لر
وجمله بر مقدار یری طریق ایچون تعیین ایده لر بو وجهله واقع
اولان طریق طایفهٔ مذکوره نک ملکلری اولوب علی وجه
الاشتراک تصرف ایدرلر اما طریق عام اولدرکه جانب امامدن
شهرک خانه لری تقسیم اولندقده طریق ایچون بر مقدار یر تعیین
اولنه شمس الائمه حلوانیدن منقولدر طریق خاص اولدرکه

انونك اصحابی قوم محصور اوله والا طریق عامدر طریق واسع
اولوب بر طرفندن عامه ایچون مسجد بنا ایلسه‌لر اکر طریقه ضرری
کلمزسه جایزدر بین المقابر مرور ایچون کمسنه‌لره احشاب اولنور
مکر که طریق قدیم اوله اثناء طریقده جلوس ایدوب بیع متاع
جایز دکلدر مکر که طریق واسع اوله مارّه‌یه ضرری اولمیه اکر
جلوسندن ضرر مقرر ایسه انکله معامله لایق دکلدر برکسنه
جدارنك یولدن طرفنی تطیین ایلیوب طریق مسلمیندن قدرینی
طین شغل ایلسه مقتضا قیاس اوزره هدم اولنمق کرکدر اما
بحسب الاستحسان هدم اولنمز بعضیدن محمددن مرویدر که برکسنه
خارج جدارینی تطیین اتمك دیلسه دیوارینی صوا مقداری
حك ایدوب بعده تطیین اتمك کرکدر روایت اولنور امام
احمدك بر تلمیذ عتیقی جدارنك یولدن طرفنی تطیین ایدوب طریق
عامه‌دن قدر ظفر یر اخذ ایلدی امام مذبور بو فعلی استماع ایدوب
تلمیذ مسفوری درسندن منع ایلدی و ایتدی بو مقوله کمسنه
علوم اسلامیه تعلیم اتمك لایق دکلدر فتاوی نسفیده
مذکوردر بر قطان طریق عامه‌ده قطن وضع ایلیوب محتسبك
منعیله ممتنع اولمسه و محتسب قطن مزبورك احراقنی مصلحت
کوروب احراق ایلسه بهاسنی ضامن اولمز برکسنه سوق عامه‌ده
حفر بئر یا بنا دکان ایلسه برکسنه نوك هلاکنه باعث اولسه
اکر حفر بنا اذن امام ایله ایسه ضمان لازم کلمز دکلسه لازم
اولور خانیه‌ده مذکوردر برکسنه دابه‌سنی سوق دوابده ایقاف

امام احمد شاکردینی درسندن منع ایلدوکی

ایلسه و اول دابه سببیله برنسنه تلف اولسه دابه نوک صاحبنه
ضمان لازم اولمز زیرا سوق دوابده ایقاف دابه اذن والی
ایله کذلك شط بحرده ایقاف سفینه سببیله برنسنه هلاك
اولسه ضمان لازم اولمز زیرا اولدخی اذن امام ایله در خا
نیده مسطوردر برکمسنه نوک حائطی منهدم اولوب یوله دوشبه
تخلیه طریق ایله امر اولنوب اکر ایتیوب انوک سببنده برنسنه
هلاك اولسه صاحب الحائطه ضمان لازم اولور خانیده
مسطوردر سکه غیر نافذه نوک اصحابندن بری فناء دارنده
تراب وضع ایلسه یا دابه سنی انده ایقاف ایلسه یا خانه سنک
بابنه قدر وضع ایلسه وافعال مذبوره سببیله برنسنه هلاك
اولسه ضمان لازم اولمز اما امور مذکوره طریق مسلمینده احد
ایلسه بالاتفاق ضامن اولور ذخیره ده مذکوردر برکمسنه
یول اوستنده اوتورسه اکر بغیر حاجة جلوس ایدرسه منع
اولنور اکر کثرة مشیدن فتور کلوب استراحت ایچون جلوس
ایلسه وانوك جلوسندن کمسنه متضرر اولمسه منع اولنمز اکر
انوك جلوسی سببیله برنسنه هلاك اولسه ضمان لازم
اولور زیرا جواز جلوس شرط سلامت له مشروطدر الباب
الرابعون فی الاحتساب فی الصلوة برکمسنه نوک خاتونی نی
قطعا نماز قلمسه وزوجنک ذمتنده مهری نسنه اولمسه
اولی بودرکه اول عورته طلاق ویره وترك صلوة ایدوکی
سببدن جمالنی نقص ایتمجک قدر دوکمک جایزدر شرح طحاوی

دیوار صاحبنه ضمان لازم اولدیغی

یول اوستنده اوتورمق

بی نماز اولان عورت

كبيرده مذكوردر قرآنوك بعض سوره لريني بعض صلوته تعيين
وتخصيص ايدنلره احتساب اولنور و صلوتده تعديل اركان
وطمانينت دعا ايتمينلره اعاده ايلدام اولنور اكر غضب محلنده
احتراز ايدرسه مهما امكن كلامني تليين وترقيق ايدوب عرض
كلامده تعريض واشعار يا بر طريقيله وجه تخفيف دن استفسار
اولنور منيه كه فقيه ابوبكر خوارزميدن نقل اولنور مسجدده
بر كمسنه كوردي كه صلوتني تخفيف ايدوب تعديل اركاندن ورعايت
اطميناندن ايلمز صبر ايلدي تا كه زعمنجه صلوتني اتمام ايتدي پس فقيه
مربور شخص مسفورك الينه يا پشوب خانه سينه ايلتدي و هر
وجهله تعظيم وتوقير ايدوب يانينه اوتوردي و بر طبق حلوا احضار
ايدوب اوكنه كتوردي بعد ذلك ايتدي مزاجكوزده فتور
وقواكوزده في الجمله قصور فهم ايلدم سبب انفعال وموجب
تغير احوال نه در كه ممكن اولدقجه دفعنه مباشرت ولاصلاح مزاج
وتحصيل علاج ايچون سعي وحركت اولونسه پس شخص مزبور
ايتدي هر كز بنم مزاجمده فتور يوقدر پس فقيه قصد تعريض
ايدوب ايتدي صلواتي تخفيف وترك تعديل ايتدكدن بني سني
مريض صاندم پس اول كمسنه قصورينه واقف ونقصاننه مقر
ومعترف اولوب ايتدوكي سهو خلل وخطادن ذلك دن استغفار
ايلدي كفايه شعبيه ده مذكوردر بر كمسنه بر وقتك صلوتني
ترك ايلسه اول كمسنه فاسق اولوب شهادتي قبول اولنمز
و قضايه وساير اماناته مسلمينه صالح اولمز وتعزيره مستحق اولور

نقيه ابوبكرك تاركت لا آنذنت اول اوده حلوا احضار ايلدوكي

امام

امام اعظمدن روایت اولینور برکمسنه اوچ کون صلاتی ترک ایلسه
قتله مستحق اولور محیطده مذکوردر برکمسنه برشخصی تمام
برکون عمل ایچون استیجار ایلسه اول شخصه لازم درکه تمام
کونك عملنی ادا ایلیوب صلوات مفروضادن غیری نسنه مشغول
اولمیه فتاوی اهل سمرقندده مسطوردر بعض مشایخ دیشلرکه
شخص مذبور سنتی دخی ادا ایتمك جایزدر اما نوافله اشتغال
بالاتفاق جایز دکلدر علیه الفتوی ابوعلی دقاق دیمشلرکه
مستأجر مصرده واقع اولسه اجیر فی صلوة جمعه دن منع ایتمه
اکر مسجد بعید ایسه دیلرسه ایتال جمعیا اشتغالی قدر
اجرتنی نقص ایلیه اما مسجد قریب ایسه اصلا نقص ایتمیه
برکمسنه بعد الاذان مسجده دخول ایلسه نماز قلمزدن اول مسجددن
خروج مکروه درمکرکه ینه رجوع نیتیله برحاجت ایچون خروج
ایلیه یاخود مسجد آخرده انتظام جماعت واروب وارمسنه
اوله اکر صلوة مذبوری ادا ایتمش بولنسه قبل الصلوة
خروج جایزدر مکرکه اقامته شروع اولونه اول تقدیرجه صلوة
دخول لازمدر مکرکه صلوة فجر یا صلوة عصر اوله انسانه جهت
هر نماز قلمق مکروه در و قبل الصلوة العید مصلی ده
تنفل ایدنلره احتساب اولنور اولنمق کرکدر فقیه ابو اللیث
بستاننده ذکر ایلدیکی اوچ وقتده نماز قلمق مکروه در اکر افعال
صلوتی و احکام قراتی تمام رعایت ایدرسه صلوتی جایزدر
انس بن مالکدن مرویدرکه رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم

بعض ایام ده مسجده اندکلری ایکی عمود اورته سنده بر حبل ممدود کوردی
بونده غرض ندر دیو سؤال ایلدی جواب ویردیلرکه فلان
کمسنه وضع ایتمشدرکه نوم غالب اولدقجه اول حبل ممدوده تعلق
ایدر ایمش حضرت رسول بیوردی فلیصل اذا اعقل فاذا خشی ان
یغلب فلینم یعنی علیه الصلوة والسلام مغلوب نوم اولیوب افعال
واعمالنی تعقل ایتدوکی زمانده صلوته مشغول اولسون وهر
قچن که نوم غالب اوله بر مقدار خواب وارب دغدغهٔ نعاسی دفع
ایلسون الباب الحادی والاربعون فی الاحتساب بحسب
الاستعمال الدواب وحیوانات. مذکوردر فرارایچون ظهور دابه ده
جلوس مباحدر دکلدر دوابی نفرة وفراری ایچون ضرب جایزدر
اما عناری ایچون ضرب جایز دکلدر زیرا نفور سوء خلقندن ناشیدر
پس متحملدرکه ضرب تادیب ایله اول خلق جیبی ترک ایده
اما عنار ضعفندن ناشیدر شک یوقدرکه ضرب ایله ضعف زائل
اولمز بلکه مزداد اولور برکمسنه برعصفوری اذا ایلسه
اکر نیتی تخلیص وتفریح ایسه مثاب اولور اکر تجربه انتفاع
نیت ایدرسه آثم اولور پس مشروع اولمز بودرکه حین تطرده
تخلیص وترویح نیت ایده بعده هر کیم صید ایدرسه مباح
اولسون دیه تا که ثانیا صید ایدن کمسنه آثم اولمیه زیرا تطیر وتخلیص
ایله اول ملکی زائل اولمز اکر ثانیا صید ایدن کمسنه بلسه که
اول طیری سابقا برکمسنه صید ایتمشدر اکا رد ایتمک لازمدر
ملتقطده مذکوردر شاة حامل ولادته مشرف اولمجق

وضع

وضع حمل اتمدن ذبح اتمك مکروهدر ابو القاسم ایتدی کلب اقتنا
اتمك جائز دکلدر مکر که صید ایچون یاحفظ ماشیه ایچون اولا
حدیث شریفنده وارد اولمشدر بر کمسنه کلب اقتنا ایلسه هر
کون عملندن بر قیراط نقص اولور مکر که صید یا حفظ زرع ماشیه
ایچون اوله کلب اسود که سوادی صافی اولوب بکی اولمیه کلاب
هر اسودکی قتلله امر اولنمشدر بر کمسنه برحماره راکب اولسه اولر
تحمل ایدرسه منع اولنمز حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم
برحماره راکب اولوب اسامه بن زیدی ارداف ایلدی که اول
حمارك اکافنك ظاهری قطیفه ایدی نته که صحیح بخاریده
مسطوردر **الباب الثانی والاربعون** فی الاحتساب علی
الطیرة والتکهن والتنجیم حضرة رسول اکرم صلی الله تعالی علیه
وسلم بیورمشدر من استقسم او تکهن او تطیر طیرة یرده
عن سفره لم ینظر الی الدرجات العلی یعنی علیه السلام هر کمسنه که
استقسام ایده یا تکهن ایلیه یا بر وجهیله تطیر ایده که سفرندن
منع ایلیه اول کمسنه درجات علایه نظر ایلمز استقسامك
معناسی قسم ونصیب طلب اتمکدر ازلامیله یعنی اول اقداملة که
بیسره عزم اتدکلرنده اول قداحی اجاله ایدرلر اول قداح ایله
نحم جزوری اقتسام ایدرلر نته که زمان جاهلیتده عربك عادتی
هم بو نسنا عتلونح ایدی وقتی که روی زمین و وجه سموات
وارضین بدر منیر شریعت وکوکب دری دین وملت ایله
مستضیئ ومستنیر اولدی عادات جاهلیه ظلمات لیلیه کبی مضمحل

ومرتفع اولدی اول عادة بر شناعت دنی نجوم وکهانت کبی
منهی اولوب ترك اولنذی اما مجرد تطییب خاطر و توطین نفس
ایچون بعض مواضعده اقراع جایزدر عبدالله ایدی برکمسنه
خانه سندن چقوب خروج ایدوب برطرفه متوجه اولسه بعده
بنیه دن تطیر ایدوب محضا اول سببدن رجوع ایدوب سفرینی
ترك ایلسه اول کمسنه مشرك وعاصی اولور تجنیسده و مذیده
مذکوردر علم نجومی تعلم حرامدر الا معرفة قبله وتحری
زوال بو قدر جایزدر محیطده مذکوردر هامه که بیچه ایله اوتر
بر قوشدر صیحه ایلسه و بر شخص دیسه که فلان مریض وفات
ایدر بعض مشایخ قتنده اول کمسنه کافر اولور برکمسنه سفره متوجه
اولوب ناکاه عقعق صیحه ایلسه اول کمسنه اندن تطیر ایدوب
سفرندن رجوع ایلسه بعض مشایخ قتنده کافر اولور فضلده
سؤال اولنذیکه من اتی کاهنا وصدقه بما یقول فقد کفر بما
انزل علی محمد که حدیث صحیح در معناسی نه در جواب ویردیکه
هـ هـ کاهندن مراد ساحر در بینه سؤال اولنذیکه سرّوقاته علم
دعوی ایدن اشخاص بو خبرك مضموننده داخل میدر داخل
در دیو جواب ویردی بینه سؤال اولنذیکه اول مدعیلر دیرلرکه
هـ هـ هـ بیزه جنیلر خبر ویرر بیز انلرك خبری ایله خبر ویررز
جواب ویردیلرکه بویله دینلر بی شبهه ساحرلر و کاهنلردر
و هر کمسنه که انلری تصدیق ایدر کافر اولور زیرا غیوبه عدم
اطلاع امرنده انس وجن مساویدر قال الله تعالی فلما

خر

انه سفرندن چقوب تطیر الدن رجوع ایدن

تطیرا

لعقعق

مسیر و رقاته علم دعوی ایدن تصدیق ایدن کافر

خر تبيّنت الجنّ ان لو كانوا يعلمون الغيب ما لبثوا في العذاب
المهين اما تفاؤل منهي دكلدر بلكه مستحسندر زيرا كه حضرة
رسول استسقا ايچون خروج اتدكده رداسني تحويل ايدوب قلب
ردا ايله انقلاب حاله تفاؤل ايلدي كلمهٔ صالحه دخي فالدر
يعني بر كمسنه الكسوزدن بر ايو سوز استماع ايدوب موجبيله عمل
ايلسه جائزدر حضرة رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم بيوردي
لا عدوى ولا طيرة ويعجبني الفال يعني عليه السلام كمسه دن
كمسيه مرض سرايت ايلمز وتطيرك وجهي يوقدر اما فالي بكنورم
سؤال اتديلركه يا رسول الله فال نه در بيوردي كه الكلمة
الصالحة يسمعها احدكم يعني عليه السلام فالدن مراد اولـ
كلمهٔ صالحه دركه سزدن بريكوز خارجدن استماع ايدر الباب
الثالث والاربعون في الاحتساب على البدع الواقعة في
الانكحة صاحب الكتاب ايدر في زماننا واقع اولان انكحه ده
نيجه درلو بدعت ارتكاب اولنيور اولا مجلس معازف و ملاهي
احضار ايدرلر حرمتنده شك يوقدر اكر سؤال اولونسه كه
اعلان نكاح ايچون استعمال دف حديث شريف ايله ثابتدر
دكلميدر جواب بودركه فقيه ابو الليث بستانده ذكر ايلدي
مروي اولان حديث شريفده ضرب دف اعلان نكاحدن
كنايه در نه آنكه مراد بعينه ضرب دف اوله ثانيا مجلسه مغنيلر
وبعض اوينجيلر احضار ايدوب انلرله تلهي ايدرلر بونلرك
دخي حرمتنده كلام يوقدر ثالثا جدده بيتي ثياب جميله ايله

مشروع اولان تفاؤل

نكاح معتبر ده بدعت ارتكاب ايلدكلري حذر لازم اولدوغي

تذیین ایدرلر وضع مزبور ائمهٔ حنفیه قتنده مکروه در و امام احمد
بن حنبل قتنده مکروه دکلدر رابعاً اتکره بثوب بغیر حاجة
شهرتی طواف ایدرلر فعل مذبور نجه درلو مکروهی مشتمل در
مالایعنی یه اشتغال و دوابی بغیر منفعة استعمال و بغیر
حاجة یول طورده خلقه مزاحمه و مضایقه و ثیاب جمیله ایله مرایاة
و تبختر کبی خامساً حلوه ایدب عروسی محضرهٔ رجاله احضار
ایدب اجانبه عرض ایدرلر و محضر رجالده تجلی ایتدیرمک مراة مخدره
دکلدر سادساً صدوری و خاطبی بسط حریر اوزره اجلاس
ایدرلر ایدی جوازی مختلف فیه در سابعاً زوجین بیننده
تمام الفتنه ایجون بعض اعمال سحریه یه مباشره ایدرلر مع هذا
سحر جمیع انواعیله حرامدر ثامناً انکحه ملوك و اکابرده اوانی
سیم و زردن اکل و شرب ایدرلر اوانی مذبوره نوك استعمالی
حرام ایدوکی ذکر اولنمشدر تاسعاً اولیای زوجی مدحده
افراط ایدب کذب صریحه مرتکب اولورلر مع هذا کذب جمیع
ادیانده حرامدر عاشراً زوجه حریر لباس ایدرلر کاتیا من کان
لبس حریر رجاله حرامدر الباب الرابع والاربعون فی الاحتساب
علی من یدع شعر الراس محیطده مذکوردر بر کمسنه باشکی ترانی
ایله یا طرناغنی کسمك حضرة رسولك سنتی در دیسه لر اول
کمسنه دخی مقابلده سنت ایسه دخی اعتنام دیسه کافر اولور
سائر سنتده دخی حال بو منوال اوزره در فرع یعنی راسك
اطرافنی راسی حلق ایدب وسطنی بر مقدار شعر ترك ایلمك

محذره اولمایان

وجیبه کفر اولانلر

يا

ارسال شعر شعار علویه دن اولدیغی

یا عکس ایلمک مکروه در بعض مشایخ مکروه اولن فرعدن
مراد صبینک رأسنی حلق ایدب بعض مواضعنده بطریق التفریق
شعر ترک ایتمکدر امام غزالی دیمشدر فی زماننا ارسال شعر
مکروه در زیرا وضع مذبور شعار علویه دندر پس غیر
علوی ارسال شعر ایدیجک تلبیس ایتمش اولور اشیاده مذ
کوردر شعری رأسی درنک و قلدده تنظیف وتطهیر مستحب در غسل
وتدهین ایله نتکم حضرة پر اصول رسول ایکی کوننده بر مبارك صاحبی
تدهین وترجیل ایدب اصحاب کرامه دخی امر ایدردی مرویدرکه
بر کون حضرة رسولك مجلس شریف ومغنای لطیفنه بر شخص
داخل اولدی که صاچلری طاغلمش وصقاللری تاری بربرینه
قارشمش حضرة رسول اول شخصی کوردکده بیوردی شول کمسنه
بر مقدار دهنه لایق دکلمیدرکه انکله شعرنی اصلاح واکرامه ایده
بعده ایتدی یدخل احدکم کانه شیطان یعنی علیه السلام سیزدن
بر کون مجلسه داخل اولورکه کراهت صورة وخبث هیئتده کانه
شیطان رجیم بر خلق ذمیم ور خبر سابق وحدیث لاحقدن مفهوم
اولان بودرکه هر مؤمن وموحده لایق بودرکه مهما امکن ظاهرینی
دخی تحسین ووجوه مباحه ایله تحلیه وتزیین ایدب بیرونی دخی
درونی کبی پاك وصفات جبینی آینه صفت کوزلدرده تا بنالك
اولا تا که کراهت صورتی وخبث هیئتی سببیله قلوب ناس
انکله معامله والفتدن امتناع ونفرة ایتمیه غلامك قمص وقفا
وضع ایتمکده باس یوقدر یعنی غلامك شعرنی جبینه برابر

حضرت رسول اکرم صلی الله تعالی علیه وسلم تدهین بیوردقلری

کسمك جایزدر وبعض شعرنی دخی قفاسنده ترك جایزدر الباب

الخامس والاربعون فی الاحتساب علی من یتکلم بکلام

الکفر هر کلمه خبیثه که قائلنه برجهتدن کفر ایجاب ایلیه یا مجرد اساءة

وخطایی ایجاب ایلسه محتسبه لازمدر که او مقوله کلامی تکلمدن

منع ایلیه جرمیسی مقداری زجر ایلیه وبو بابده تقدیر رأی محتسبه

مفوضدر اگر اصحاب رأیدن ایسه والا اهل علمه مراجعت ایدب

انلرك کلامیله عمل ایده کلمهٔ مخصوصه نك وجوه عدیده دن

کفره احتمالی اولوب وجه واحدده عدم کفره حمل قابل اولسه

مفتی یه لازمدرکه کفردن خالی اولن وجه میل ایدب قایلی مذبورك

کفرینه فتوی ویرمیه بعد ذلك صورت مذبوره ده اگر قائلك

مرادی کفردن خالی اولن وجه ایسه اسلامنه ضرر کلمز اگر

وجوه کفردن بریسی مراد اتدیسه فتوای مفتی مفید اولمیوب

قائل مذبوره توبه ورجوع وتجدید نکاح لازم اولور برکمسنه

اختیاریله کلمهٔ کفری تکلم ایلسه واول کلمه نوك موجبی کفر

ایدوکنه واقف اولسه اگرچه اعتقاد تکلم اتدیسه بالا

اتفاق کافر اولور اگر کلمهٔ کفر ایدوکنی بلمسه یاخود اعتقاد

تکلم اتمدیسه بعضی علما قتنده کفر لازم اولور جهل قائل

عذر اولمز برکمسنه تکلمه قصد ایدب ناگاه لساننه کلمهٔ کفر

جاری اولسه مثلا لا اله الا الله دیمك استرکن ان الله مع

الها اخر دیسه کافر اولور اختیاریه مذکوردر امام محمددن

روایت اولنور برکمسنه کلمهٔ دیمکه قصد ایدب کفره دیسه کافر

او

بیان الفاظ کفر

اولمز مشایخ کرِینِ رضوان الله علیهم اجمعین دیمشلرکه جواب
مذکور بینه وبین الله محمول در امّا بحسب القضا مصدّق دکلدر
قلبنده کفری اضمار ایلیه یا بعد زمان کافر اولمغه قصد ایلسه
فی الحال کافر اولور برکمسنه کلمهٔ توحیدی تکلم قصد ایدوب لا اله دیوب
الا الله وصل اتمسه کافر اولمز برکمسنه یارین فلان اولورسه کافر
اولایم دیسه ابو القاسم دیدیکه فی الحال کافر اولور اجناس ده
مذکوردر برکمسنه برشخصه کفرله امر ایمکه عزیمت ایلسه مجرد
عزمی سببیله کافر اولور برکمسنه نک خاطرینه کفر ایجاب ایدر
بعض امور خطور ایلسه وانلری مکروه کوروب تکلم اتمسه اصلا منه
ضرر کلمز بل وصف مذبور محض ایماندر برکمسنه کلمهٔ کفری
تکلم ایلسه سامع اولنلر حَنده قلسه لر متکلم وسامع جمله سی
کافر اولورلر برکمسنه نفسنک کفرینه راضی اولسه فی الحال کافر
اولور امّا غیرنک کفرینه راضی اولسه لزوم کفرده اختلاف اتمشلر
شیخ الاسلام شرح سیرده دیدی غیرک کفرینه رضا اول زمانده
کفر اولورکه نفس کفری جائز کوروب استحسان اتمیوب دیسه
فلان شخص موذی بالطبع در خذادن دیلرم که کفر اوزره
فوت اوله حق تعالی نونک غضبنه مظهر اوله وانک ظلم
وعدوانک جزاسنی بوله کافر اولمز برکمسنه برظالمه دیسه که الله
سنی کفر اوزره ختم ایلسون یا اخر وقتکده سنک ایمانک سلب
ایلسون اول کمسنه بو کلام سببیله کافر اولمز امام اعظمدن روایت
اولنورکه غیرک کفرینه رضا بلا تفصیل مطلقا کفر در [illegible]

محض ایمان اوندر

اولدکه هرنسنه بلاخلاف کفراوله اعمال سابقه سنك اجباطنی
موجبدر اکر قبله حج ایتمش اولسه ینه اعاده ایتمك لازم اولور
وزوجنه وطیی حرام اولور وبو اثناده حاصل اولن ولد ولد زنا
اولور بعد ذلك کلمهٔ شهادتی تکلم ایلسه اکر قبلها تکلم اتدوکی
کلمهٔ خبیثه دن رجوع مراد ایتوب علی جری العادة تکلم ایدرسه
کفردن خلاص اولمز وهر لفظ که کفر ایدوکنده خلاف اولسه
کلمهٔ مذبوره نوك قائلنه مجرد تجدید نکاح وتوبه ورجوع ایله
امر اولنور اما مجرد خطا ایجاب ایدن کلمهٔ تکلم ایلسه مجرد توبه
واستغفار ایله امر اولینور **فصل** برکمسنه حق جل وعلا
جلالك کبریاسینه لائق اولمین امور ایله توصیف ایلسه ظلم
ونوم کبی وضلال ونسیان کبی وطعام وشراب کبی یا اسماء
کرام یا اوامر عظامندن برسینی سخریه واستهزا ایلسه یا حق
تعالینك وعد ووعیدنی انکار ایلسه کافر اولور **برکمسنه**
دیسه که یربوزینك تکریسی فلاندر کافر اولور **برکمسنه**
دیسه که الهی جنتده کورورز کافر اولور بلکه جنتده کورورز
دیمك کرکدر **برکمسنه** دیسه نه مکانی ز توخالی نه تو در هیچ
مکان کافر اولور **برکمسنه** دیسه سن بکا ظلم اتدکك کبی الله
تعالی دخی سکا ظلم ایدر یا الله تعالی قیامتده حق ایله قضا
ایدرسه یا انصاف ایدرسه یا انصاف ایچون اوتورسه صحی
سنده الوریم دیسه کافر اولور **برکمسنه** دیسه که فلان نکمسنه
خسته اولمز الله تعالی انی اونتمشدر یا عورتنه دیسه که

حق آ وعلانک صفات
سلبیه ایله حاشا توصیف
ایدن کافر اولور

شنى الله دن ادنوق سورين كافر اولور بركمسنه برشخصه ديسه كه
صلاتى ترك ايلمه الله تعالى سكا عذاب ايلر اول دخى ديسه كه
بنم مرضم يا عيالم يا بعض اشغالم وار ايكن بكا عذاب ايدرسه ظلم
ايدر كافر اولور بركمسنه علم غيبه يا اسرار الله وقوف دعوى ايلسه
كافر اولور بركمسنه فلانه خاتونى تزوج ايلدم شاهديمز اللهى
ورسولنى شاهد اتدم يا اللهى وفرشته لرينى شاهد اتدم ديسه
كافر اولور اول سببدن كه رسول وفرشته غيبه عالم اعتقاد
اتمش اولور مع هذا رسول وملك الله تعالى دن غيرى برفرد
غيبه مطلع دكلدر بركمسنه ابنيادن برينه عيب وشين اسناد
ايلسه يا سنن مرسليندن برسنته راضى اولمسه يا ديسه كه فلان
كمسنه رسول اولسه بن اكا ايمان كتورمزدم يا الله تعالى
فلان امرى اشله ديسه اتمزدم يا اكر پيغمبرلرك كلامى صادق
ايسه بز بلادن خلاص اولورز ديسه كافر اولور برمسنه
خبرجى يم ديمك مقامنده بن رسولم يا پيغمبرم ديسه كافر
اولور برمسنه ديسه كه پيغمبر انسى ميدر جنى ميدر بلمزم
كافر اولور برمسنه ديسه كه ادم پيغمبر بيز طوقمشدر ديسه
بعض سامعين ديسه كه ايمدى بيز قوجلاه زاده لرز
اولورز كافر اولوردير بو كلام حضرت آدمك ذات شريفنى
استخفافدر برمسنه ديسه كه اكر قبله بو طرفه اوليدى نماز
قلمزدم يا اكر حق تعالى بكا جنتى ويرسه سنسز استمزم
يا سنسز كيرمزم ديسه يا فلان ايله جنته كيرمك امر اولنورسه

کیدرمزم یا الله تعالی بکا جنت ویررسه استمزم بلکه دۆیت دیدار
استرم دیسه کافر اولور برکمسنه معوذتینڭ غیری بر آیتی
انکار ایلسه یا قرآنڭ بر آیتی استهزاء ایلسه یا قرآنی حقیقتده
مخلوق اعتقاد ایلسه ضرب دف اوزره قرآن اوقسه کافر اولور
برکمسنه بالغ ایکن بکا نماز واجب دکلدر یا امر اولنمشدر
دیسه یا عاقل اولمش بتمکه قابل اولمیوب فعله ابتدا اتمز
یا آیالر بیرم ایچون ایدرلر کافر اولور برکمسنه نماز قیلڭ دیو
امر اولنسه قدر صبر ایله رمضان کلدکده جمله نمازلری قیلم
یا نمازی قلمغله قنغی ایشمزکی باشه ایلتدک یا نمازی قیل
سکن قلمه سکن برابردر یا الله تعالی بنم مالی نقص ایتدی
بن دخی انوڭ حقنی نقص ایدرم یا نماز قیل طاعتك حلاوتنی
بوله سن دیسه کافر اولور برکمسنه شهر رمضانه
دخول اتدکده بو اوزون آی کلدی یا ضیف ثقیل کلدی
دیسه کافر اولور ایکی کمسنه مجادله ایدرکن بریسی لاحول
ولا قوة الا بالله یا سبحان الله دیسه اول بریسی لاحول
یا سبحان الله نه ایشه یارر یا لاحول سبحان الله نیدیون کافر
اولور برکمسنه حرام اکل ایدرکن استخفافا بسم الله
دیسه یا قدح خمری اخذ ایدرکن یا زنا یا قماره شروع ایدرکن
بسم الله دیسه کافر اولور برکمسنه قیامتی یا جنتی یا ملکی
یا میزانی یا صراطی یا حسابی یا صحائف اعمالی انکار ایلسه
کافر اولور برکمسنه برشخصه سنه کی اون درهمی ویر دیسه

اول

اولدیغی اوندنی ویریکرمسنی دخی قیامتده ویره یین دیسه یا بر
ظالمه محشرده حاضر اول دینه سنك محشرده نه ایشك واردر
دیسه کافر اولور برکسنه برشخصه دنیای آخرت ایچون
ترك ایله دیسه اولدخی نفقه ویرسیه ویرمزین
دیسه کافر اولور برکسنه ثواب رجا ایدوب بر فقیره مال
حرام صدقه اتسه یا فقیر اول مالك حرام ایدوکنی
بیلوب معطی یه دعا ایلیوب معطی دخی آمین دیسه
کافر اولور برشخص حلال اکل ایله دینه لر اول
دخی بکا حرام حلالدن احب در یا حرام یمك بکا یاردر
یا حرام یمك خوشجه نسنه در یا آدنیاده بر حلال اکل ایدر
کمسنه کتورسجن ایده لوم دیسه کافر اولور برکسنه
دیسه که فساد اتمك دانشمند لکدن یکدر یا علمانك
تعلم اتدکاری دستانلردر کافر اولور برشخصه
کل مجلس علمه کیده لوم دیسه لر اول دخی دیسه که انلرك
دیدوکنی اتمکه کیم قادردر یا بنم مجلس علمده نه ایشم واردر
یا بنم علم ایله نه کارم واردر یا علم کاسه ثرید
کتورمز درم کولك علم نه کاره یارر کافر اولور
برکسنه بر مرتفع مقامه چقوب بعض اوضاعنده وعظه
تشبه ایلسه مطلقا استهزا ایلسه واطرافنده حاضر
اولن جماعت ضحك اتسه لر کافر اولور
برکسنه الینه چوق الوب اطرافنه صبیان جمع اولوب

معلمه تشبیه ایلسه وحاضر اولن جماعت ضحك
اتسه‌لر کافر اولور برکمسنه فتوایی یره اوروب
بو نه اصلسز شرعدر دیسه یا برچناقه شهید علمی ن
بیکدر یا شرعه کل دیدکده بنم ادیم وار شرعی
نیدیم دیسه کافر اولور برکمسنه برشخصه
یا کافر یا یهودی دیسه اول دخی لبیك دیو
جواب ویرسه کافر اولور برکمسنه
برصغیره‌یه ارتکاب اتدکده توبه ایله امر
اولونسه بن مرتکب صغیره دیسه که
نه اتدم که توبه ایدم کافر اولور برکمسنه
برشخص دوکوکن بن مسلم ون بنی نیچون
دوکوسین دیسه ضاربه دخی لعنت سکا مسلما
نلغکه دخی دیسه کافر اولور برکمسنه
فلان بننچون کافردر یا فلان نه امر ایدرسه
کفر ایسه دخی ایدرم یا بن مسلمان لقدن
بیزارم دیسه کافر اولور برکمسنه
برشخصه کل بکا حق ایله معاونت ایله
دینیه اول دخی حقده هرکس معاونت ایدر بن غیر حقده
معاونت ایدرم دیسه کافر اولور
برکمسنه زوجه‌سنه یا کافره یا یهودیه دیسه عورت
دخی اویلیم بکا طلاق ویر دیسه کافر اولور برعورت

د

81

بر عورت دیسه که بن اللهی بخچه بیلیم بن او قمش دکولم
بن کند و می جهنمه بر اقدم کافر اولور بر کمسنه ایماننده
شك ایلسه یا بن حقیقت ایمانی بلمزم دیسه یا بر تخصص
دینکی وصف ایله دینه لو بلمزم دیسه کافر اولور بو
مذکور اولن مسئلهده قطعا خلاف اولمیوب
ذخیره و محیطده اختصار اولنمشدر ذخیره ده
مذکور در حقیقت ایماننه مختصر بودر که هر
نسنه که بکا الله تعالی امر اتمشدر بن انی
قبول ایلدم و هر نسنه که الله تعالی
بنی اندن نهی اتمشدر اتمکله عزمت
اتدم دیه و هر کمسنه که بو
وجهله اعتقاد ایدب
و لسانیله اقرار و
اعتراف ایلیه ایمانی
صحیح اولوب
مؤمن و موحد اولور
تمت
م م
م

١

